

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

(1789-1790)

Προλεγόμενα, μεταγραφή, σχόλια, εύρετήρια
Χαράλαμπος Άθ. Μηνάογλου

Εργαστήριο Έρευνας
για τη Νεοελληνική και Συγκριτική Φιλολογία
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

ΚΟΜΟΤΗΝΗ 2024
ISBN 978-618-85138-5-3

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ
(1789-1790)

Προλεγόμενα, μεταγραφή, σχόλια, εϋρετήρια
Χαράλαμπος Ἀθ. Μηνάογλου

Σειρά εκδόσεων:
Κείμενα και Μελέτες του Νεοελληνικού Διαφωτισμού, αρ. 3

***

Εργαστήριο Ἐρευνας
για τη Νεοελληνική και Συγκριτική Φιλολογία
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Κομοτηνή 2024
ISBN 978-618-85138-5-3

ISBN 978-618-85138-5-3

Εργαστήριο Έρευνας για τη Νεοελληνική και Συγκριτική Φιλολογία, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Modern Greek and Comparative Philology Laboratory, Democritus University of Thrace

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Προλεγόμενα	V
1. Τὰ βιογραφικὰ τοῦ συγγραφέα	VII
2. Περιεχόμενο τοῦ ἔργου	X
3. Ἡ γλώσσα τοῦ ἔργου	XII
4. Ἐκδοτικὴ ἱστορία τοῦ χειρογράφου ΜΠΤ 768	XIII
5. Ἀντί Ὑπομνήματος	XVI
Κείμενο	1
Εὑρετήριο Ἀνθρωπωνυμίων	79
Εὑρετήριο Τοπωνυμίων	89

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

1. Βιογραφικά τοῦ συγγραφέα ἕως τὰ 1790

Ὁ Κωνσταντῖνος Καρατζᾶς ὁ Μπάνος¹ φαίνεται πὼς γεννήθηκε μερικὰ χρόνια πρὶν τὸ 1740 καὶ ἦταν γιὸς τοῦ Νικολάου Καρατζᾶ, μεγάλου κόμισου καὶ τῆς Κασσάνδρας Βλαστοῦ. Συνέδεσε τὴν ζωὴ του καὶ τὴν πολιτικὴ καριέρα του μὲ τὶς αὐθεντικὲς οἰκογένειες τῶν Γκικᾶδων ἀπὸ τὸ 1769 ἕως τὸ 1777 καὶ τῶν Μουρούζηδων ἀπὸ τότε καὶ ὡς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του, ἐνῶ δὲν φαίνεται νὰ ἀνέλαβε κάποιο ἀξίωμα κοντὰ σὲ κάποιον Μεγάλο Διερμηνέα ἢ Ἡγεμόνα τῆς οἰκογένειας τῶν Καρατζᾶδων, παρότι διατηροῦσε μὲ ὅλους καλὲς σχέσεις.

Ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ 1780 μέχρι τὸ 1787 δὲν διαθέτουμε πολλὲς μαρτυρίες γιὰ τὴν δράση του. Ἀπὸ ἔμμεσες ἐνδείξεις πάντως μποροῦμε νὰ εἰκάσουμε ὅτι ζεῖ στὴν Πόλη καὶ πὼς σὲ αὐτὸ τὸ διάστημα ἀπεβίωσε ἡ πρώτη σύζυγός του Ραλλίτσα Γκίκα. Τὸ πότε ἐνυμφεῦθει τὴν δευτέρη γυναῖκα του Ζωήτσα εἶναι ἀκόμη δυσκολότερο νὰ προσδιοριστεῖ. Ἴσως στὰ τέλη αὐτῆς τῆς περιόδου, ἂν καὶ πιθανότερο μοιάζει ὁ δευτέρός του γάμος νὰ πραγματοποιήθηκε κάπου ἀνάμεσα στὰ μέσα τοῦ 1788 καὶ μέσα τοῦ 1790. Πάντως εἶναι βέβαιο πὼς μὲ τὴν δευτέρη σύζυγό του ζεῖ τουλάχιστον μία εἰκοσαετία, ἀπὸ τὸ 1790 ὡς τὸ 1810.² Ὁ

---

¹ Γιὰ ἀναλυτικὴ βιογραφία τοῦ ἀνδρὸς βλ. Χ. Μηνάογλου, *Οἱ Φαναριῶτες καὶ ἡ ὀθωμανικὴ διπλωματία στὰ τέλη τοῦ ΙΗ' αἰώνα. Ὁ Κωνσταντῖνος Καρατζᾶς ὁ Μπάνος στὴν αὐλὴ τοῦ Φρειδερίκου-Γουλιέλμου Β' τῆς Πρωσίας*, Ἀθήνα 2019, ὅπου μπορεῖ νὰ βρεῖ κανεὶς καὶ ὅλη τὴν τεκμηρίωση γιὰ τὰ Προλεγόμενα ποὺ προτάσσουμε τῆς παρούσας ἔκδοσης τῶν *Ἐφημερίδων* τοῦ Καρατζᾶ.

² Βλ. Κ. Καρατζᾶς, «Ἐφημερίδες», ἐκδ. Ἀ. Παπαδόπουλος-Κεραμεύς, στό: Ε. Hurmuzaki, *Documente privitoare la Istoria Românilor*, vol. XIII, București 1909, 122.

δεύτερος γάμος του θα τὸν ἐνισχύσει ιδιαίτερα, κοινωνικά και πνευματικά. Ἐχοντας χάσει τὸν πατέρα του λίγο πρωτύτερα, θα βρεῖ στὸ πρόσωπο τοῦ πεθεροῦ του, ἕναν σπουδαῖο λόγιο, ἐφάμιλλο τοῦ πατέρα του και ἕναν σπουδαῖο διπλωμάτη, συνδεδεμένο με τὴν πρωσικὴ πρεσβεία. Πρόκειται για τὸν Γιαννιώτη Ἰωάννη Φραγκόπουλο, ἐπὶ μακρὸν δραγομάνο τῆς πρωσικῆς πρεσβείας στὴν Κωνσταντινούπολη και μεταφραστὴ γαλλικῶν ἔργων, φίλο και συνεργάτη τοῦ Πολυζῶ Λαμπανιτζιώτη.

Σὲ δικό του σπίτι στὴν Πόλη θα κατοικήσει τελικά τὸν Ὀκτώβρη τοῦ 1787, λίγο δηλαδή μετὰ τὴν κήρυξη τοῦ ρωσοτουρκικοῦ πολέμου και ἐνῶ τότε διέμενε στὸ σπίτι τοῦ χατμάνου Κωστάκη Μπιμπίκα.³ Ἡ ἐποχὴ εἶναι δύσκολη για τὸν ἴδιο, καθὼς ἀπὸ τὸ καλοκαίρι ἔχει πέσει σὲ δυσμένεια ὁ προστάτης του, Κωνσταντῖνος Μουρούζης και βρίσκεται φυλακισμένος στὴν Τένεδο. Στὶς 23 Ὀκτωβρίου μάλιστα πέθανε ὁ πατέρας του Νικόλαος Καρατζᾶς μετὰ ἀπὸ εἰκοσάμηνη ἡμιπληγία, πὸ τὸν εἶχε ἀφήσει κατὰκοιτο. Ἐνταφιάστηκε τὴν ἐπομένη στὴν οἰκογενειακὴ ἐκκλησία τῶν Καρατζᾶδων, τὸν Ἅγιο Φωκᾶ στὸ Ὀρτάκιοι τῆς Πόλης.⁴

Τὸ καλοκαίρι τοῦ 1790 τὸν βρίσκουμε στὴν Κωνσταντινούπολη οἰκονομικά κατεστραμμένο, με χρέος ἑκατὸν πενήντα πουργιῶν, καθὼς συμπληρώνει ὀκτὼ χρόνια ἄνεργος, ἀπὸ τότε

³ Βλ. P. Panaitescu, «Un manuscript al “Efimeridelor” lui Constantin Caragea Banul», *Buletinul Comisiei Istorice a României* 3 (1924), 180.

⁴ Βλ. Panaitescu, «Un manuscript al “Efimeridelor” lui Constantin Caragea Banul», 180-181. Παρότι ἀπὸ τὸ 2012 εἶχα ἐπισημάνει τόσο τὴν συγκεκριμένη πληροφορία ὅσο και τὸ γεγονός τῆς ἄμεσης συγγενικῆς σχέσης ἀνάμεσα στὸν Νικόλαο και τὸν Κωνσταντῖνο Καρατζᾶ, ὀρισμένοι, ‘‘μνημονεύοντες με ξένα κόλλυβα’’ κατὰ τὸ κοινῶς λεγόμενον, παρουσίασαν πολὺ ἀργότερα ὡς δικό τους εὔρημα τὴν ἀκριβῆ ἡμερομηνία θανάτου τοῦ Νικολάου Καρατζᾶ, ἀλλὰ και ἀκομη περισσότερο τὸν ἴδιο τὸν ἐντοπισμὸ τῆς σχέσης Νικολάου και Κωνσταντῖνου. Δυστυχῶς για αὐτούς, ὅμως, ὑπάρχουν και ἄλλοι ἐρευνητές, οἱ ὁποῖοι ἐπισημαίνουν τὶς ‘‘ἐπιτυχίες’’ τους. Βλ. Γ. Παπάζογλου, *Ὁ λόγιος φαναριώτης Νικόλαος Καρατζᾶς και ἡ βιβλιοθήκη τῶν χειρόγραφων κωδίκων του (1705 ci. - 1787)*, τ. Β, Θεσσαλονίκη 2019, 54, 115-116 και 371.

δηλαδή που παύθηκε ο Κωνσταντίνος Μουρούζης από Ἡγεμόνας Μολδαβίας. Θετική εξέλιξη από τὴν ὁποία ἐπιθυμῶ νὰ ἐπωφεληθεῖ εἶναι πὼς τότε στέλνεται ἀντιπρόσωπος στὸ σουλτανικὸ στρατόπεδο στὴν Σούμλα, ὁ γείτονας του Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος ὁ Δελήμπεης,⁵ μετὰ τὴν ὑπόσχεση νὰ γίνῃ Ἡγεμόνας Βλαχίας μετὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου.⁶ Μάλιστα, ἡ ἀναχώρησή του ὁργανώθηκε καὶ ἔγινε ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Καρατζᾶ, ὁ ὁποῖος κατόπιν παρακινήσεως τῶν υἱῶν τοῦ μέχρι τότε προστάτη τοῦ Κωνσταντίνου Μουρούζη εἰσῆλθε στὴν ὑπηρεσία τοῦ διαφαινόμενου τότε μετὰ βεβαιότητα νὰ ἀποκατασταθεῖ Ἡγεμόνας⁷ γιὰ δευτέρη φορά. Μάλιστα, κατὰ τὸ ταξίδι του στὴν Πρωσία (1790-1792) διατηρεῖ πυκνὴ ἀλληλογραφία μετὰ τὸν Δελήμπεη, ἀποκαλῶντας τὸν «αὐθέντη» του, τίτλο πὺ ἀποδεικνύει τὴν ὑπαλληλική του σχέση μετὰ αὐτόν.⁸

Μεγάλῃ ἀνακούφιση θὰ λάβῃ στὶς 21 Ὀκτωβρίου 1790, ὅταν θὰ διοριστεῖ δραγομάνος τῆς πρεσβείας, πὺ ὑπὸ τὸν Ἀχμέτ Ἀζμῆ Ἐφέντη, θὰ κατευθυνθεῖ στὴν Πρωσία μετὰ σκοπὸ νὰ ἐπιβεβαιώσῃ καὶ νὰ θέσῃ σὲ ἰσχὺ τὴν ἤδη ὑπογραφεῖσα συνθήκη ἀνάμεσα στὰ δύο κράτη. Ἡ ἐπιλογή του σὲ αὐτὴ τὴν θέση θὰ πρέπει νὰ συσχετιστεῖ μετὰ τὴν παρουσία τοῦ πεθεροῦ του Ἰωάννη ἀγᾶ

⁵ Ἐκεῖνη τὴν ἐποχὴ ζοῦν καὶ δροῦν δύο Ἡγεμόνες, πρωτοξάδελφοι, μετὰ τὸ ὄνομα Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος. Πρόκειται γιὰ τὸν Ἀλέξανδρο Μαυροκορδάτου τοῦ Κωνσταντίνου, γνωστὸ μετὰ τὸ παρατσούκλι Δελήμπεης, καὶ γιὰ τὸν Ἀλέξανδρο Μαυροκορδάτο τοῦ Ἰωάννη, γνωστὸ ὡς Φιραρῆ. Ἀμφότεροι διετέλεσαν Ἡγεμόνες Μολδαβίας, μάλιστα ὁ δεύτερος διαδέχθηκε τὸν πρῶτο στὰ 1785. Βλ. Δ. Σοῦτζος, *Ἕλληνες Ἡγεμόνες Βλαχίας καὶ Μολδαβίας*, Ἀθήνα 1972, 160.

⁶ Τελικῶς, ἡ Πύλη θὰ προτιμήσῃ ἀπὸ τὸν Μαυροκορδάτο, τὸν Μιχαὴλ Σοῦτσο, καθὼς θὰ ὑποκύβῃ στὶς γαλλικὲς διπλωματικὲς πιέσεις, μιᾶς καὶ ὁ τελευταῖος ἐκπροσωπεῖ τὴ γαλλόφιλη μερίδα τῶν Φαναριωτῶν.

⁷ Βλ. Panaitescu, «Un manuscrit al “Efimeridelor” lui Constantin Caragea Banul», 183.

⁸ Βλ. Κ. Καρατζᾶς, *Ἐφημερίδες 1790-1792*, ἔκδ. Χ. Μηνάογλου, Ἀθήνα 2023, 192.

στην διπλωματική αποστολή της Πρωσίας στην Πύλη.⁹ Αυτός περίπου είναι ο Κωνσταντίνος Καρατζᾶς τήν εποχή που συντάσσει τις *Ἐφημερίδες* τῶν ἐτῶν 1789-1790.

2. Περιεχόμενο τοῦ ἔργου

Περιεχόμενο τοῦ ἔργου ἀποτελοῦν οἱ ἡμερολογιακές σημειώσεις τοῦ Κωνσταντίνου Καρατζᾶ τοῦ Μπάνου ἀπὸ 13 Ὀκτωβρίου 1789 ἕως 16 Ἰουλίου 1790. Ὁ Καρατζᾶς φαίνεται πὼς κρατοῦσε τέτοιες ἡμερολογιακές-χρονογραφικές σημειώσεις τουλάχιστον καθ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς ὑπαλληλικῆς σταδιοδρομίας του (1769-1811/1816;), ἂν δὲν εἶχε ἀρχίσει αὐτὴ τὴν πρακτικὴ νωρίτερα. Ἡ μέθοδός του ἦταν ἀπλή: κατέγραφε ἀρχικὰ ὅσο γρηγορότερα μπορούσε - στὸ ἡμερολόγιο ποὺ κρατοῦσε διαρκῶς - ἀφότου ζοῦσε κάποιον γεγονὸς ἢ ἐλάμβανε κάποιον πληροφορία καὶ ἄφηνε κάποιον κενὰ -ἀναλόγως τὴν σπουδαιότητα τοῦ γεγονότος ἢ τὴν πιθανότητα πρόσκτησης νέων σχετικῶν πληροφοριῶν- ὥστε ἀργότερα νὰ προσθέσει ἢ νὰ σχολιάσει ἐπεξεργαζόμενος συνθετικὰ τὸ τελικὸ κείμενό του γιὰ κάθε ἡμερομηνία.

Στὸ χειρόγραφο, μάλιστα τῶν συγκεκριμένων Ἐφημερίδων, τὸ ΜΠΤ 768, ἔχει ἀφήσει ὄχι μόνον πολλὰ κενὰ φύλλα σὲ ἡμερομηνίες, γιὰ τὶς ὁποῖες ἤλπιζε νὰ λάβει πληροφορίες ἀργότερα, ἀλλὰ καὶ φέρεται νὰ ἔχει ἀποκόψει ὀρισμένα φύλλα ποὺ εἶχε συμπληρώσει ἀρχικὰ εἴτε μὲ πληροφορίες ποὺ ἀποδείχθηκαν ἐκ τῶν ὑστέρων ἐσφαλμένες εἴτε μὲ πληροφορίες καὶ σχόλιά του ποὺ δὲν τὸν ἐξυπηρετοῦσαν ἀργότερα πολιτικά. Ὅπου, λοιπόν, ἡ ἀναθεώρηση συνέπιπτε μὲ τὸ περιεχόμενο ὀλόκληρου φύλλου, τὸ ἀπέκοπτε, ἀντὶ νὰ μπαίνει στὸν κόπο νὰ τὸ διαγράφει, ὅπως ἔχει πράξει μὲ ἐσφαλμένες πληροφορίες σὲ ἀρκετὰ φύλλα.

Κάποιες φορές, βέβαια, οἱ διορθώσεις-συμπληρώσεις δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ γίνουν μὲ ἀπόλυτα πετυχημένο τρόπο ὅπως συμβαίνει σὲ τουλάχιστον δύο περιπτώσεις. Ἡ πρώτη ἀνευρίσκεται στὰ φύλλα 46ν καὶ 47r. Ἐκεῖ, στὴν ἀρχὴ τοῦ φύλλου 47r ὁ

⁹ Βλ. Καρατζᾶς, *Ἐφημερίδες 1790-1792*, 345-346.

Καρατζᾶς ἀναφέρει τὴν εἶδηση τοῦ θανάτου τοῦ Ἀψβούργου Αὐτοκράτορα Ἰωσήφ Β' καὶ συνεχίζει στὸ ἴδιο φύλλο μὲ τὶς λεπτομέρειες τῆς ἀσθένειας καὶ τοῦ θανάτου του καὶ στὰ σχετικὰ μὲ τὴν διαδοχὴ του. Ἀργότερα, προφανῶς, σκέφθηκε νὰ προσθέσει καὶ κάποιες εὐρύτερες βιογραφικὲς πληροφορίες γιὰ τὸν ἀποθανόντα αὐτοκράτορα καὶ τὸν διάδοχό του, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε χῶρο στὸ 47r, ἔκανε τὴν σχετικὴ προσθήκη στὸ 46v, ὅπου εἶχε ἀφήσει κενὸ ἐξαρχῆς, γιὰ νὰ συμπληρώσει πληροφορίες σχετιζόμενες μὲ τὶς σὲ αὐτὸ ἀναφερόμενες ἡμερομηνίες. Ἡ δευτέρη ἀφορᾶ στὰ φύλλα 50v καὶ 51r, στὰ ὁποῖα ἐπαναλαμβάνεται μία σημείωση, ποὺ ἀφοροῦσε στὸ περιεχόμενο τοῦ ἐνδιάμεσου τους φύλλου τὸ ὁποῖο ἔχει ἀποκόψει.

Τὸ κυρίαρχο θέμα τῶν ἐδῶ ἐκδιδόμενων Ἐφημερίδων εἶναι οἱ ἐξελίξεις ποὺ σχετίζονται μὲ τὸν ρωσο-αὐστρο-ὀθωμανικὸ πόλεμο τοῦ 1787-1792, μὲ ἰδιαίτερη ἔμφαση στὶς ἐσωτερικὲς ἐξελίξεις καὶ τὶς ἐναλλαγὲς στὰ ἀξιώματα τῶν ὀθωμανῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ρωμηῶν ἀξιωματούχων. Ὁ Καρατζᾶς παραθέτει τὰ πολεμικὰ γεγονότα μὲ τὴν σειρὰ ποὺ αὐτὰ καταφθάνουν ὡς εἰδήσεις στὴν Πόλη, ἀλλὰ ἀκόμη ἀναλυτικότερα τὴν διπλωματία ποὺ ἐξυφαίνεται γύρω ἀπὸ αὐτά. Παρουσιάζει τὶς θέσεις καὶ τὶς προτάσεις ὅλων τῶν ἐμπλεκόμενων μερῶν γιὰ συνθηκολόγηση, ἐνῶ ἀναλύει καὶ τὰ πιθανὰ ὀφέλη ἀπὸ τὶς ἐνδεχόμενες ἐξελίξεις. Πέρα ἀπὸ τὶς διεθνοπολιτικὲς ἐξελίξεις παραθέτει ἀναλυτικὰ καὶ τὴν διπλωματικὴ δραστηριότητα ποὺ ἀναπτύσσεται καὶ στὴν Πόλη ἀνάμεσα στὸν ρεῆς ἐφένδη καὶ τοὺς Εὐρωπαϊοὺς διπλωμάτες, ἰδιαίτερα τὸν πρέσβη τῆς Πρωσίας, τῆς Πολωνίας, τῆς Βενετίας, τῆς Ὁλλανδίας καὶ τῆς Σουηδίας. Γιὰ τὸν πρῶτο, μάλιστα, ἀναφέρει διεξοδικὰ ὅλα τὰ σχετικὰ μὲ τὴν συνθήκη συμμαχίας ποὺ ὑπέγραψε μὲ τὴν Πύλη καὶ ἣ ὁποῖα θὰ ἀποτελοῦσε μερικὸς μῆνες ἀργότερα τὴν αἰτία γιὰ τὴν διπλωματικὴ ἀποστολὴ στὸ Βερολῖνο τῆς ὁποίας ἀνέλαβε δραγομάνος ὁ ἴδιος ὁ Καρατζᾶς. Στὶς ἐσωτερικὲς ἐξελίξεις ποὺ προκαλοῦνται ἀπὸ τὸν πόλεμο στέκεται μὲ λεπτομέρειες σὲ ὅσα ἀφοροῦν στοὺς Φαναριῶτες καὶ ἰδιαίτερα στὸν Μαυρογένη, ὁ ὁποῖος φέρεται νὰ πολέμησε τοὺς Αὐστριακοὺς εὐρισκόμενος πάντα στὸν κύκλο τῶν ἀνθρώπων τοῦ Τζετζαγερλῆ Χασὰν πασᾶ, ἐπὶ χρόνια καπουδάν πασᾶ καὶ στὶς ἀρχὲς τοῦ

1790 Μ. Βεζύρη. Ἐπίσης, μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Χασάν πασᾶ καὶ τὴν παύση τοῦ Μαυρογένη ἀπὸ ἡγεμόνα Βλαχίας, ἰδιαιτέρως ἀναφέρεται στὸν Ἀλέξανδρο Μαυροκορδάτο τὸν Δελήμπεη, ὁ ὁποῖος εἶχε τότε προκριθεῖ ἀπὸ τὴν Πύλη ὡς προσωρινὸς τουλάχιστον ἡγεμόνας καὶ τῆς Βλαχίας καὶ τῆς Μολδαβίας. Τὰ σχετικὰ μὲ τὴν προετοιμασία τοῦ Μαυροκορδάτου καὶ τὴν μετάβασή του στὸ σουλτανικὸ στρατόπεδο, ὥστε μετὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου νὰ τοποθετηθεῖ στὶς Ἡγεμονίες ὁ Καρατζᾶς τὰ γνώριζε ἀπὸ πρῶτο χέρι, καθὼς τότε εἶχε βρεθεῖ στὴν ὑπηρεσία τοῦ Μαυροκορδάτου (τὸ σχετικὸ ἐκτενὲς χωρίο βρίσκεται μάλιστα στὸ τμῆμα τοῦ χειρογράφου ποὺ ἔμεινε ἀνέκδοτο ἀπὸ τὸν Κεραμέα). Ἐπίσης, ἀναφορὲς ὑπάρχουν καὶ γιὰ ἄλλους Φαναριῶτες, ὅπως οἱ Ὑψηλάντηδες, οἱ Μουρούζηδες, οἱ Καλλιμάχηδες καὶ οἱ Χατζερῆδες.

Στὸ τμῆμα τῶν Ἐφημερίδων τοῦ ΜΠΤ 768 ποὺ παρέμειναν ἀνέκδοτες ἀπὸ τὸν Κεραμέα καὶ ἐκδίδονται ἐδῶ γιὰ πρώτη φορὰ ξεχωρίζει μίᾳ ἐκτενέστατη παρέμβαση σχετικὰ μὲ τὸν θάνατο τοῦ ἀψβούργου αὐτοκράτορα Ἰωσήφ καὶ τὴν διαδοχὴ του ἀπὸ τὸν ἀδελφὸ του Λεοπόλδο. Πέρα ἀπὸ λεπτομέρειες οἰκογενειακὲς καὶ ζητήματα ἐθιμοτυπίας ὡς πρὸς τὴν διαδοχὴ, ὁ Καρατζᾶς παρουσιάζει ξεκάθαρα τὴν διαφορετικὴ προσέγγιση τῶν δύο αὐτοκρατόρων τόσο ἀπέναντι στὸν προκείμενο πόλεμο ὅσο καὶ ἐν γένει ἀπέναντι στὴν Ρωσία καὶ τὴν Ὀθωμανικὴ Αὐτοκρατορία. Ἐπίσης, στὸ ἀνέκδοτο τμῆμα τῶν Ἐφημερίδων ὁ Καρατζᾶς παρουσιάζει πολὺ ἀναλυτικὰ τὰ σχετικὰ μὲ τὴν περιουσιακὴ κατάσταση τοῦ Τζετζαγερλῆ Χασάν πασᾶ καὶ τὰ χρήματα καὶ κτήματά του ποὺ δημεύθηκαν μετὰ τὸν θάνατό του. Τέλος, σὲ αὐτὸ τὸ τμῆμα ἰδιαίτερα σημαντικὲς θεωρεῖ ὁ Καρατζᾶς καὶ τὶς ἀναφέρει διεξοδικὰ τὶς κινήσεις τοῦ Λάμπρου Κατσώνη στὸ Αἰγαῖο καὶ τὰ προβλήματα ποὺ δημιούργησε στοὺς Ὀθωμανούς.

3. Ἡ γλώσσα τοῦ ἔργου

Ἡ γλώσσα τῶν Ἐφημερίδων τοῦ Καρατζᾶ εἶναι ἡ φαναριώτικη γλώσσα τοῦ δευτέρου μισοῦ τοῦ 18^{ου} αἰώνα. Στὸ κείμενό του χρησιμοποιοῦν πληθώρα ξένων λέξεων, τὶς ὁποῖες βέβαια ἐξελληνίζει

προτοῦ τις χρησιμοποιήσει. Προσθέτει επίσης κλίσεις και καταλήξεις έλληνικές. Άντλεῖ κυρίως ἀπὸ τὴν ὀθωμανικὴ καὶ δευτερευόντως τὴν γαλλικὴ. Χρησιμοποιεῖ συχνὰ λέξεις ἀπὸ αὐτὲς τὲς δύο γλῶσσες χωρὶς αὐτὸ νὰ σημαίνει ὅτι δὲν γνωρίζει τὲς συνώνυμες τοὺς έλληνικές, τὲς ὁποῖες πολλὲς φορές βρίσκουμε καὶ αὐτὲς μέσα στὸ κείμενό του. Σὲ καμία περίπτωση, ὅμως, τὸ κείμενο δὲν χάνει τὴν συνοχή του. Ἡ χρήση τῶν ξένων λέξεων δὲν ἐπηρεάζει τὴν σύνταξη καὶ τὴν δομὴ τοῦ λόγου. Τὸ κείμενό του ἔτσι παραμένει έλληνικὸ καὶ οἱ ξενόγλωσσοι ὅροι δὲν ἐμποδίζουν τὴν γενικὴ κατανόηση, ἀκόμη καὶ ὅταν ἀγνοεῖ ὁ ἀναγνώστης τὲς συγκεκριμένες σημασίες.

Τὸ ὄλο ὕφος εἶναι συμβατὸ μὲ τὴν λειτουργία τοῦ κειμένου ὡς πολιτικοῦ ἡμερολογίου. Σὲ σύγκριση μὲ τὸ γνωστὸ παρόμοιο κείμενο τῶν *Ἐφημερίδων* τοῦ Κοδρικᾶ, παρατηροῦμε ἕναν λιγότερο προσωπικὸ τόνο συνδυασμένο μὲ μία μεγαλύτερη ἐπιμονὴ στὴν πολιτικὴ καὶ διπλωματικὴ ἀνάλυση.

4. Ἐκδοτικὴ ἱστορία τοῦ χειρογράφου ΜΠΤ 768

Παρότι ὁ Καρατζᾶς φαίνεται ἀπὸ τὰ κείμενά του λόγιος μὲ ποικίλες ἀνησυχίες καὶ γνώσεις, ἐντούτοις δὲν γνωρίζουμε θετικὰ νὰ συνέταξε ὅποιοδήποτε ἄλλο ἔργο ἐκτὸς ἀπὸ τὲς *Ἐφημερίδες* του, οἱ ὁποῖες ἀποτελοῦν ἕνα σύνθετο εἶδος ἡμερολογιακῶν καὶ χρονογραφικῶν σημειώσεων. Φαίνεται πὼς κρατοῦσε τέτοιες ἡμερολογιακές-χρονογραφικές σημειώσεις τοῦλάχιστον καθ' ὄλο τὸ διάστημα τῆς ὑπαλληλικῆς σταδιοδρομίας του (1769-1811/1816;), ἀν δὲν εἶχε ἀρχίσει αὐτὴ τὴν πρακτικὴ νωρίτερα. Ἡ μέθοδός του ἦταν ἀπλή: κατέγραφε ἀρχικὰ ὅσο γρηγορότερα μποροῦσε - στὸ ἡμερολόγιο πὸ κρατοῦσε διαρκῶς - ἀφότου ζοῦσε κάποιο γεγονός ἢ ἐλάμβανε κάποια πληροφορία καὶ ἄφηνε κάποια κενά - ἀναλόγως τὴν σπουδαιότητα τοῦ γεγονότος ἢ τὴν πιθανότητα πρόσκτησης νέων σχετικῶν πληροφοριῶν- ὥστε ἀργότερα νὰ

προσθέσει ἢ νὰ σχολιάσει ἐπεξεργαζόμενος συνθετικὰ τὸ τελικὸ κείμενό του.¹⁰

Ἐπάρχει, μάλιστα, μία θετικὴ σχετικὴ πληροφορία ἀπὸ τὸν ἴδιο. Στὶς *Ἐφημερίδες* του γιὰ τὸ ταξίδι στὴν Πρωσία, στὴν ἐγγραφή γιὰ τὰ Χριστούγεννα τοῦ 1791, καὶ ἐνῶ βρισκόταν ἀκόμη στὸ Βερολίνο, γράφει τὰ ἑξῆς: «τὸ πουρνό, ἐκεῖ ὅπου ἐκάθουμουν γράφων»,¹¹ ἀναφερόμενος σαφῶς στὶς *Ἐφημερίδες* του, μιᾶς καὶ τὴν συγγραφή τῶν ἐπιστολῶν του τὴν μνημονεύει μὲ ξεχωριστὸ τρόπο.

Πρῶτος ὁ Ἄ. Παπαδόπουλος-Κεραμεὺς ἐντόπισε καὶ ἐξέδωσε τρία χειρόγραφα, ποὺ περιεῖχαν *Ἐφημερίδες* τοῦ Καρατζᾶ,¹² τὸ πρῶτο καλύπτει τὰ ἔτη 1777-1780,¹³ τὸ δεύτερο τὰ ἔτη 1789-

---

¹⁰ Γιὰ παράδειγμα, καθὼς περιγράφει τὴν πορεία πρὸς τὸ Βερολίνο, καὶ μόλις στὸ δεύτερο σταθμὸ τους μετὰ τὰ σύνορα τῆς Πρωσίας στὶς 12 Ἰανουαρίου 1791 σημειώνει ἀναφερόμενος στὴν τάξη τῆς ὑποδοχῆς τους σὲ ὅλες τὶς στάσεις τους «ἡτις ἠκολούθησεν ἀπαράλλακτως εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς ὁδοιορίας μας μέχρι Μπερλίνου», στὸ ὁποῖο ἔφτασαν μετὰ ἀπὸ περίπου τρεῖς ἐβδομάδες. Καρατζᾶς, *Ἐφημερίδες 1790-1792*, 134. Ἐπίσης, ὑπὲρ τῆς μεταγενέστερης ἐπεξεργασίας τῶν ἀρχικῶν του καταγραφῶν συμμαρτυροῦν οἱ πολυάριθμες σημειώσεις-συμπληρώσεις στὰ περιθώρια τῶν φύλλων τῶν χειρογράφων του καὶ τὰ πολυάριθμα ἄγραφα φύλλα ποὺ βρίσκονται διάσπαρτα στὰ χειρόγραφα τῶν *Ἐφημερίδων* του, ἰδίως στὰ τρία ποὺ ἐξέδωσε ὁ Παπαδόπουλος-Κεραμεὺς, καὶ τὰ ὁποῖα κατέλειπε ἄγραφα προφανῶς γιὰ νὰ ἐπανέλθει ἀργότερα καὶ νὰ συμπληρώσει εἴτε μὲ ἐπιπρόσθετες πληροφορίες, εἴτε μὲ γνώμες καὶ κρίσεις ποὺ ἤθελε νὰ ξεκαθαρίσει στὸ μέλλον. Βλ. Καρατζᾶς, «Ἐφημερίδες», δ'.

¹¹ Καρατζᾶς, *Ἐφημερίδες 1790-1792*, 530.

¹² Βλ. Καρατζᾶς, «Ἐφημερίδες», 77-158 καὶ 537-551.

¹³ Αὐτοκρατορικὴ Βιβλιοθήκη Πετρούπολεως, 201α. Βλ. Καρατζᾶς, «Ἐφημερίδες», 79-115.

1790¹⁴ καὶ τὸ τρίτο τὰ ἔτη 1808-1811.¹⁵ Στὰ 1924 ὁ Ρουμάνος ἱστορικός P. Panaitescu ἐξέδωσε ἓνα τέταρτο χειρόγραφο τῶν Ἐφημερίδων τοῦ Μπάνου, τὸ ὁποῖο περιέχει μίαν συλλογὴ ἐγγραφῶν γιὰ μίαν πολὺ μεγάλη περίοδο, ἀπὸ τὸ 1775 ὡς τὸ 1808.¹⁶ Τέλος, τὸ 1949 ὁ Γ. Κουρνούτος,¹⁷ ἐντόπισε ἄλλο ἓνα τμήμα τῶν Ἐφημερίδων τοῦ Μπάνου, τὸ ὁποῖο περιέχεται στὸ χειρόγραφο ποὺ σήμερα φέρει τὸν ἀριθμὸ 3106, στὴν συλλογὴ τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης. Πρόκειται γιὰ τὸ τμήμα τῶν Ἐφημερίδων του, τὸ ὁποῖο καλύπτει μὲ πολὺ λεπτομερεῖς ἀναφορὰς τὴν περίοδο ἀπὸ τὴν 21 Ὀκτωβρίου 1790 ἕως τὴν 19 Μαρτίου 1792, περίοδο κατὰ τὴν ὁποία ὁ Καρατζᾶς ταξιδεύει στὸ Βερολίνο ὡς δραγομάνος τοῦ Ὀθωμανοῦ πρέσβη Ἀχμέτ Ἀζμῆ ἐφένδη.¹⁸ Παρότι, εἶναι γεγονὸς πὼς οἱ Ἐφημερίδες ὄχι μόνον τοῦ Καρατζᾶ, ἀλλὰ καὶ οἱ ὑπόλοιπες ποὺ μᾶς εἶναι γνωστὲς ἀπὸ τὴν περίοδο ἐκείνη, δὲν προορίζονταν πρωτίστως γιὰ νὰ ἐκδοθοῦν ἀπὸ τοὺς συντάκτες τους,¹⁹ ἐντούτοις ὁ Καρατζᾶς φαίνεται πὼς γράφει ὄχι ἀποκλειστικὰ γιὰ προσωπικὴ χρῆση, ἀλλὰ γιὰ νὰ διαβαστεῖ τὸ κείμενό του ἐμπιστευτικὰ τουλάχιστον ἀπὸ κάποιους φίλους.

Ἐδῶ, λοιπόν, ἐκδίδεται τὸ μερικῶς ἀνέκδοτο χειρόγραφο τῆς συλλογῆς τοῦ Μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου ὑπ. ἀρ. 768. Τὸ

¹⁴ Πρόκειται γιὰ τὸ χειρόγραφο Μετοχίου Παναγίου Τάφου 768. Βλ. Καρατζᾶς, «Ἐφημερίδες», 115-119 καὶ 537-551. Ἀπὸ τὴν ἐκδοσὴ τοῦ χειρογράφου ἀπὸ τὸν Παπαδόπουλο-Κεραμέα ἔχουν παραλειφθεῖ τὰ ἐξῆς φύλλα: 46v-48v, 52r-53r, 54r-58v, 59r-60r, 63v-64r, 66r-86v καὶ 87v-89r, ὅπως σημειώνει καὶ ὁ Γ. Κουρνούτος, «Ἄγνωστος κῶδιξ Ἐφημερίδων Κωνσταντίνου Καρατζᾶ τοῦ Μπάνου», *Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν* 24 (1949), 169.

¹⁵ Αὐτοκρατορικὴ Βιβλιοθήκη Πετροπόλεως, 201β. Βλ. Καρατζᾶς, «Ἐφημερίδες», 119-158.

¹⁶ Βιβλιοθήκη Ρουμανικῆς Ἀκαδημίας ms. gr. 1464. Βλ. Panaitescu, «Un manuscript al "Efimeridelor" lui Constantin Caragea Banul», 113-174.

¹⁷ Βλ. Κουρνούτος, «Ἄγνωστος κῶδιξ Ἐφημερίδων Κωνσταντίνου Καρατζᾶ», 169-173.

¹⁸ Καρατζᾶς, *Ἐφημερίδες 1790-1792*.

¹⁹ Βλ. Π. Κοδρικᾶς, *Ἐφημερίδες (1787-1797)*, ἐκδ. Ἄλ. Ἀγγέλου, Ἀθήνα 1963, 215-216.

χειρόγραφο, όπως προαναφέραμε, εξέδωσε μερικῶς ὁ Ἄ. Παπαδόπουλος-Κεραμέας τὸ 1909, καθὼς ἔχασε ἓνα τμῆμα τῆς μεταγραφῆς τοῦ χειρογράφου ποὺ εἶχε πραγματοποιήσει. Γιὰ αὐτὸν τὸν λόγο ἐκδίδουμε τὸ χειρόγραφο ἐκ νέου ἐδῶ, ὥστε νὰ ἐκδοθοῦν καὶ τὰ φύλλα ποὺ ἔχουν παραμείνει ἀνέκδοτα.

Σὲ αὐτὸ τὸ σημεῖο, ὀφείλω νὰ εὐχαριστήσω τὸν καθηγητὴ τῆς Νεοελληνικῆς Φιλολογίας τοῦ Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης κ. Νίκο Μαυρέλο, ὁ ὁποῖος ἐνέταξε τὴν παροῦσα ἔκδοση στὴν σειρά ἐκδόσεων «Μελέτες καὶ Κείμενα τοῦ Νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ» τοῦ Ἐργαστηρίου Ἐρευνας γιὰ τὴν Νεοελληνικὴ καὶ Συγκριτικὴ Φιλολογία, τὸ ὁποῖο διευθύνει. Πέρα, ὅμως, ἀπὸ αὐτό, ὁ κ. Μαυρέλος διάβασε τὸ κείμενο τῆς ἔκδοσης καὶ ἔκανε χρήσιμες ὑποδείξεις καὶ διορθώσεις, γιὰ τίς ὁποῖες εἶμαι ὑποχρεός. Βεβαίως, γιὰ τὰ ὅποια λάθη καὶ ἐλλείψεις τῆς ἔκδοσης ἀποκλειστικὸς ὑπεύθυνος εἶναι ὁ γράφων.

5. Ἀντί Ὑπομνήματος

1. < > = προσθήκη τοῦ ἐκδότη.
2. Κεφαλαιογραμματίσεις, ἀποκεφαλαιογραμματίσεις γιὰ ὁμοιομορφία καὶ εὐκολότερη διάκριση ὀνομάτων ἀπὸ τίτλους ἢ πράγματα.
3. Διατήρηση τῶν διορθώσεων Καρατζᾶ ἐντὸς κειμένου. Οἱ νέες ἐφαρμογές στοὺς κειμενογράφους δίδουν πλέον τὴν δυνατότητα νὰ σημειώνονται τὰ διαγραφόμενα ἀπὸ τὸν συγγραφέα χωρία, ὅπως ἀκριβῶς καὶ στὸ χειρόγραφο. Προτιμήσαμε αὐτὴν τὴν λύση, ὥστε νὰ μὴν βαρύνουμε τὸ κείμενο μὲ ὑπόμνημα (π.χ. ~~ἄλλο~~).
4. Διατηρήθηκαν οἱ ὀρθογραφικὲς τοῦ ἐπιλογῆς στὶς περιπτώσεις ποὺ διαπιστώθηκε ἀπὸ τὴν ἐπανάληψή τους, ὅτι δὲν πρόκειται γιὰ λάθη, ἀλλὰ γιὰ συνειδητὲς ἐπιλογές. Ὅπου δηλαδὴ φαίνεται νὰ ἀκολουθεῖ μία γραμματικὴ ἐπιλογὴ τῆς ἐποχῆς (π.χ. οἱ ἐποχαῖς) ἢ ἔστω μία δική του, ἢ ὁποῖα μπορεῖ νὰ μὴν ἀπαντᾶται συχνὰ στὰ κείμενα τοῦ 18^{ου} αἰώνα, διατηρήσαμε τίς γραφές του. Διορθώθηκαν συνήθως σιωπηρὰ τὰ ἐξόφθαλμα ὀρθογραφικά του λάθη.

5. ... = ἔλλειψη τοῦ χειρογράφου. Συνήθως ὁ Καρατζᾶς ἔβαζε ἀπὸ μόνος του ἀποσιωποητικά, ὅταν δὲν θυμόταν κάποιο ὄνομα ἢ ὅταν δὲν ἤθελε γιὰ κάποιο λόγο νὰ τὸ σημειώσει.²⁰
6. Κείμενο ἐντὸς ἀγκυλῶν [...] εἶναι κείμενο ποὺ καταχωρίζει ὁ Καρατζᾶς ἐν εἴδει σημειώσεως στὸ περιθώριο τοῦ χειρογράφου.
7. +...+ = χωρίο ποὺ δὲν κατέστη δυνατόν νὰ ἀναγνωσθῇ λόγω κακογραφίας ἢ φθορᾶς τοῦ χειρογράφου.
8. Ὁ Καρατζᾶς ἄλλοτε γράφει -ντ- καὶ ἄλλοτε -δ-, ὅπως καὶ -μπ- καὶ ἄλλοτε -π-. Κανονικά, θὰ ἔπρεπε πάνω ἀπὸ τὰ -δ- καὶ -π- νὰ σημειώνεται μία τελεία, ἢ ὁποία στὴν γραφὴ τῆς ἐποχῆς δὴλωνε τὴν βαρύτητα τοῦ συμφώνου. Ὁ Καρατζᾶς ὅμως γιὰ παράδειγμα ἄλλοτε γράφει πεηζαδές μὲ σημειωμένες τελείες πάνω ἀπὸ τὸ -π- καὶ τὸ -δ-, ἄλλοτε πεηζαδές χωρὶς τελείες καὶ ἄλλοτε ἀναπτύσσει ὁ ἴδιος τὰ σύμφωνα γράφοντας μπεηζαντές, τὸ ὁποῖο καὶ φαίνεται νὰ προφερόταν τότε. Ἐπειδὴ, τὸ φαινόμενο εἶναι διάσπαρτο στὸ κείμενο, διατηρήσαμε τὴν σχετικὴ πολυμορφία, καθὼς σὲ διαφορετικὴ περίπτωσι θὰ παρεμβαίναμε ἀνεπίτρεπτα στὸ κείμενο, ἀλλοιώνοντας τὴν μορφή του. Θὰ εἴχαμε προβεῖ σὲ μία ἐπιλογή, στὴν ὁποία δὲν μπόρεσε ἢ δὲν θέλησε νὰ προβεῖ ὁ ἴδιος ὁ Καρατζᾶς. Ἡ πολυμορφία αὐτὴ πέρα ἀπὸ προσωπικὸ ὕφος τοῦ Καρατζᾶ ἀποτελεῖ ἔνδειξη καὶ γιὰ μία ἀναζήτηση στὰ ἑλληνικὰ τῆς ἐποχῆς σχετικὰ μὲ τὸν τρόπο προφορᾶς τῶν ξένων λέξεων καὶ τῶν ξένων φθόγγων -ιδίως τῶν τουρκικῶν- καὶ ἂν αὐτὲς θὰ ἀποδίδονται μὲ δίψηφα ἢ ἀπλὰ σύμφωνα.
9. Ὁ ἀστερίσκος στὸν ἀριθμὸ φύλλου δηλώνει ὅτι ὑπῆρχε φύλλο ποὺ ἔχει ἀποκοπεῖ.
10. Τὰ ἐκτενῆ ἀποσπάσματα, ποὺ δὲν περιλαμβάνονται στὴν ἔκδοσι τοῦ Παπαδόπουλου-Κεραμέα, βρίσκονται σὲ ἔντονη γραφὴ (bold).

²⁰ Τὴν ἴδια ἀκριβῶς τακτικὴ ἀκολουθοῦσε καὶ ὁ Κοδρικᾶς. Βλ. Κοδρικᾶς, *Ἐφημερίδες*.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ 1789-1790

Μετόχιον Παναγίου Τάφου, χφ. 768

ΚΕΙΜΕΝΟ

[Στὸ ἐξωτερικὸ ἐξώφυλλο]: Ἀπὸ Ὀκτωβρίου τοῦ ἀψπθ' ἔτους μέχρις Ἰουλίου τοῦ ἀψή'.

|| Ἀκολουθία Ἐφημερίδων τοῦ 1789, καὶ τοῦ 1790 ἔτους. 1r
Παρὰ Κωνσταντίνου Καρατζᾶ τοῦ Μπάνου.

[Στὸ κάτω μέρος τοῦ φύλλου γραμμένο ἀνάποδα]: michiel sevi

|| Τὶ ἔχομεν νὰ λαμβάνομεν ἔξω ἀπὸ τὸν αὐθεντικὸν λογαριασμὸν. 2r

1200 χουκνῆς λουφές

150 ~~χένετ~~ νικολάκη βάμισε

30 χατζόγλου

Τὶ λουφές δίδεται ἐξ ἰδίων

55 Τουραχάμ ἐφέντη

150 λικάκε(;

200 γραμματικῶ

90 γιακουβᾶ

|| Ἀκολουθία Ἐφημερίδων τοῦ 1788 καὶ 1789 παρὰ Κωνσταντίνου Καρατζᾶ τοῦ Μπάνου. 3r

|| *τῆ ἰγ^η: ἡμέρα Σαββάτω* 4r*

Ἀνεγνώσθη χάττι χουμαγιοῦνι εἰς τὸ Ντιβάνι, διαλαμβάνον ὅτι τὸ ἀνταλέτι εἶναι ἡ βάσις τῆς νίκης καὶ ὅτι οἱ παλαιοὶ βασιλεῖς μὲ τὸ νὰ ἦτον δίκαιοι, διὰ τοῦτο

ἐστάθησαν νικηταὶ καὶ τροπαιοῦχοι. Κατάργησις καὶ ἀραι εἰς τὸ μὲν ἀσκέρι διὰ τὴν ἀταξίαν τους, προσέτι καὶ ὅτι, ἂν τὸ καλέση ἢ χρεία, ἔχει νὰ ἐκστρατεύσῃ καὶ τὸ κράτος του περὶ τὸν Μάρτιον, καὶ ἐπομένως νὰ γίνῃ ἡ προσήκουσα ἐτοιμασία διὰ τὴν Ἀδριανούπολιν καὶ ἡ προμήθεια τῶν μουχιματίων καὶ ζαχιρέδων καὶ ἡ διόρθωσις τῆς στρατάς.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐξεδόθησαν καὶ δύο ὀρισμοὶ ἐξορίας διὰ δύο σεχλοῦ ἰσλάμιδες, ὁ μὲν διὰ τὸν Ντουρῆζαντὲν Ἀρήφ μολλᾶν, ὁ ὁποῖος διελάμβανεν ὅτι νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ ἀρπαλίκι του, ὅπου εἶναι ἡ Κιουτάχια, καὶ ἐκεῖσε νὰ διατρίψῃ ἕως οὔ νὰ ἀπεράσουν οἱ χατζίδες, μὲ τοὺς ὁποίους μαζῆ νὰ σηκωθῇ ἐκεῖθεν καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Ταίφι, ἡγουν εἰς τὴν Ἀραβίαν. Λέγεται δὲ ὅτι νὰ προῆλθεν αὐτῶ αὐτῇ ἡ ὀργή, μὲ τὸ νὰ ἦτον ταλίπης τοῦ σεχλοῦ ἰσλαμιλικίου διὰ μέσου τοῦ Ὄσμᾶν πασαζαντὲ Ἰζέτμπεη. Ὁ δὲ ἄλλος ὀρισμὸς ἦτον διὰ τὸν μουφτηζαντὲν ....., ὅστις καὶ αὐτὸς διελάμβανεν νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ ἀρπαλίκι του, εἰς τὴν Ἐγκουρουν, καὶ ἀγκαλὰ καὶ νὰ ἦτον ὑπέργηρος καὶ κληνῆρης καὶ ἐπάσχισεν διὰ θερμῶν παρακλήσεων νὰ τὸ ἀποφύγῃ, πλὴν δὲν τὸ ἐκατόρθωσεν, καὶ οὕτως ἀνεχώρησεν ὁμοῦ μετὰ τοῦ μολλᾶ, τοῦ μεγάλου τοῦ υἱοῦ. Εἶχεν καὶ ἄλλα ἀρ || παλίκια καὶ τοῦ τὰ ἐσήκωσαν καὶ ἐδόθησαν εἰς ἄλλους οὐλεμαῖδες, μάλιστα τῶν Ἰωαννίνων, ὅπου πιάνει ὀκτακόσια γρόσια τὸν μῆνα, ἐδόθη τῶ Δερβῆς μολλᾶ νακίπη καὶ πρώην Ῥούμελη καζιασκερῆ, τάχα μὲ τὸ νὰ εἶναι κατάχρησις καὶ ὑπερβολὴ τὸ νὰ βαστᾶ ἕνας πρώην σεχλοῦ ἰσλάμης τόσα ἀρπαλίκια. Ἡ καθ'αυτὸ δὲ αἰτία τῆς καταστροφῆς του φαίνεται νὰ εἶναι παλαιὰ τις διαφορὰ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ νῦν βελιγουνιάμη Χαμηντζαντὲ ἐφένδη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐδόθησαν καὶ τρία τούγια τῶ πρώην μποσταντζήμπαση Φερχάτ πασαῖ καὶ τὸν διώρισαν σουρουτζήμπασᾶν, δηλαδὴ νὰ σουρδήσῃ στρατεύματα ἀπὸ τὴν Ῥούμελην.

4v

|| τῆ ἰδ^η: ἡμέρα Κυριακῆ

5v

Ἐπροστάχθη ὁ Ἰζέτμπεης Ὁσμάν πασαζαντές, ὁ καὶ Ἐγιούμπμολασῆς, ὅστις εἶχεν μετοικίσει εἰς τὸ κονάκι του τῆς Πόλεως, νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ γιανλί του καὶ νὰ σφαλίσῃ τὰ παραθύρια του καὶ νὰ μὴν ἀνταμώνῃ κανένα. Ἡ αἰτία δὲ αὐτῆς τῆς ὀργῆς φαίνεται νὰ εἶναι, μὲ τὸ νὰ λέγουν ὅτι ἔπασχεν νὰ κάμῃ σεχλοῦ ἰσλάμην τὸν Ντουρρίζαντὲν Ἀρήφ μολλᾶν, ἣ μὲ τὴν συγκατάθεσιν αὐτοῦ, ἣ καὶ ἄνευ τῆς εἰδήσεώς του, διὰ νὰ τὸν δουλεύσῃ τάχα, ὄντες φίλοι ἀνέκαθεν. Ὅθεν διὰ τοῦτο ἐξωρίσθη καὶ ὁ ῥήθεις εἰς τὸ ἀρπαλίκι του, εἰς τὴν Κιουτάχιαν, καὶ ἐκεῖθεν ἔχει νὰ σηκωθῆ ὁμοῦ μὲ τοὺς χατζίδες, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Ταίφι εἰς τὴν Ἀραβίαν κατόπι.

|| τῆ ἰθ^η: ἡμέρα Παρασκευῆ

6r

Ἐκοινολογήθη πλέον, ὅτι πολιορκήσας ὁ γκενεράλ Λάουντον τὸ Μπελιγράδι μὲ 60000 στράτευμα, ἀφ' οὗ ἐξῆλθον τετράκις οἱ πολιορκούμενοι καὶ ἐπολέμησαν ἀνδρείως, τελευταῖον ἐπάρθη τὸ κάστρον. Λέγεται δὲ ὅτι προχωρήσαντες οἱ ἐχθροὶ νὰ ἐπῆραν καὶ τὸ Νίσισι καὶ νὰ ἐφάνησαν καὶ μερικοὶ κατάνοι μέχρι τῶν πέριξ τῆς Σόφιας, τὸ δὲ ὄρδι ὅτι ἐσηκώθη ἀπὸ τὸ Ματζίνι καὶ κατέφυγον εἰς τὴν Σούμλαν. Μάλιστα λέγεται, ὅτι νὰ ἔκαψαν καὶ τὰ εἰς Σόφιαν εὐρισκόμενα μαγαζεῖα καὶ τὸν ἐκεῖσε συναθροισμένον ζαχιρέν, περίπου τῶν 1700 πουγγείων.

|| τῆ αὐτῆ ἡμέρα, ἰδ^η: <ιθ^η> Ὀκτωβρίου

7r

Ἐφόρεσαν καβάδι καὶ τῶ Σεῆτ Ἀχμέτ πασαῖ, γαμβρῶ τοῦ κράτους του ἐπὶ τῆ Χατιτζὲ σουλτάνα, καὶ τὸν διώρισαν Σόφια σερασκερῆ. Προσέτι καὶ τὸν εἰς τὰ Καβάκια διατρίβοντα πρώην καϊμεκάμην Χατζῆ Σαλήχ πασαῖν τὸν διώρισαν ἐκεῖσε μουχαφίζην. Ἐφῶνα || ξαν καὶ τὸν Μουσταφᾶ πασαῖν, τὸν ἐπὶ τῆ Σάχ σουλτάνα αὐταδέλφη τοῦ κράτους του γαμβρόν, καὶ μὲ ὅλον ὅπου τὸν ἐφύλαξεν τὸ τακίμι τοῦ καϊμακάμη εἰς τὴν σκάλαν τοῦ Μπαγτζὲ

7v

καπουσίου ἕως τρεῖς ὥρας (τὸ ὁποῖον ἐπῆγεν τρεῖς φο-
ραῖς καὶ πάλιν ἐπέστρεψεν), καὶ προσποιηθεὶς ἀσθένειαν
δὲν ἦλθεν. Ὅθεν ἐξωργίσθη τὸ κράτος τοῦ ὑπερβαλό-
ντως, μὲ ὄλον τοῦτο τὸν ἐσυγχώρησεν, καὶ ἐλθὼν τῇ ἐξῆς
εἰς τὴν Πόρταν τὸν ἐφόρεσαν καββάδι καὶ τὸν διώρισαν
καὶ αὐτὸν σερασκέρην εἰς τὴν Σόφιαν. Εἶναι δὲ τῶντι
φιλάσθενος, πάσχων ἀπὸ ζάλαις, καὶ ἐπῆγεν μὲ βυζικα-
τόρια εἰς τὴν νοῦκαν. Αὐτὸς εἶναι ἀδελφὸς τοῦ περιφή-
μου Καρᾶ βεζίρη. Ἐδιωρίσθη καὶ ὁ πρῶην τεφτερντάρ
βεκίλης Ἰσμαήλ ἐφένδης, ὁ πατέρας τοῦ κεχαγιάμπεη,
ναζίρης τῶν μουχιματίων εἰς Ἀδριανούπολιν.

|| *τῇ κα^α: ἡμέρα Κυριακῇ*

8r

Ἐστειλεν τὸ κράτος τοῦ εἰς τὴν Πόρταν, προηγουμένων
τοῦ τε χαζνὲ κεχαγιασῆ καὶ τοῦ γιαζιτζῆ ἐφένδη καὶ τοῦ
χαζνὲ κιατίπη, ὅλα τὰ περιττεύοντα τῶν ἀσημικῶν του
μὲ ὀκτακοσίους χαμάλιδες, συμποσούμενα περίπου τὰς
δέκα χιλιάδας ὀκάδες, διὰ νὰ τὰ κόψουν μονέδα καὶ νὰ
τὰ μεταχειρισθοῦν εἰς τὰς παρούσας χρείας των, τὰ
ὁποῖα παρευθὺς τὰ ἔστειλαν εἰς τὸν βασιλικὸν Ζαρπχα-
νέν. Ἡ τάξις ἦτον τοιαύτη. Προηγεῖτο ὁ γιαζιτζῆ ἐφέν-
δης καὶ ὁ χαζνὲ κεχαγιασῆ ἔφιπποι, καὶ ἀκολουθοῦσαν
οἱ χαμάλιδες φορτωμένοι μὲ πανέρια μεγάλα. Τὸ πρῶτον
χόβι μὲ ῥάχτια, ζιλπόσια, χασᾶδες καὶ οὔζεγκιά, καὶ κα-
τόπι τῶν χαμάλιδων ἀκολουθοῦσεν ὁ χαζνὲ κιατιπῆ
ἔφιππος, καὶ αὐτὸ ἀκολούθησεν δῖς. Τὴν δὲ τρίτην φορὰν
πάλιν μὲ αὐτὴν τὴν τάξιν εὐγαλαν τὰ πλέον δελικᾶτα
πράγματα, ἡγουν λεκάναις, ἱμπρίκια, κανιὰ καπνιστερά,
ζάρφια, σινιά, σαχάνια, πανέρια πλεγμένα, τεντζερέδες
καὶ ἄλλα παρόμοια, καὶ διὰ νὰ μὴν παραπέσουν ἢ σφε-
τερισθοῦν, μὲ τὸ νὰ ἦτον παρὰνω τῶν ἑκατὸν οἱ χαμάλι-
δες καὶ τὰ πράγματα μικρά, διωρίσθησαν εἰς κάθε τέσ-
σαρους χαμάλιδες ἑνας ἐντεροῦν ἀγαλαριντὰν πεζός, διὰ
νὰ προσέχη καὶ οὕτως τὰ ἐπῆγαν εἰς τὴν Πόρταν καὶ
ἐκεῖθεν εἰς τὸν Ζαρπχανέν. Αὐτὸ τὸ παράδειγμα τὸ ἀκο-
λούθησαν καὶ οἱ σουλτᾶνες καὶ πολλοὶ τῶν ῥετζέλιδων,

καὶ μάλιστα μερικοὶ ἐξ αὐτῶν ἐπαράγγειλαν νὰ τοὺς γιαπτιαδίσουν καὶ ῥάχτια μπακιρένια.

Λέγεται ὅτι ἦτον σκοπὸς νὰ διορίσουν πάλιν εἰς
 || τοὺς ῥαγιαδες τὰς 12000 ὀκάδες τὸ ἀσίμι (δηλαδὴ 8v
 5000 τῶν Ῥωμάνων, 4000 τῶν Ἀρμενίων καὶ 3000 τῶν
 Ἑβραίων, καθὼς ἔγινεν καὶ ἐπὶ τοῦ σουλτάν Χαμήτη
 πρὸ μηνῶν, τὸ ὁποῖον καὶ συνάχθη διὰ τῶν πατριαρχῶν
 καὶ χαχάμπαση ὅπερ καὶ ἐπληρώθη πρὸς δέκα παραδες
 τὸ δράμι). Πλὴν ὁ καιῖμεκάμης τὸ ἐμπόδισεν, λέγωντας
 τῷ κράτει του, ὅτι παρὰ νὰ πάρη κατάρας τοῦ κόσμου,
 κάλλιον νὰ εὐγάλη τὰ περιττὰ ἀπὸ τὸν χαζνέν, νὰ τὰ
 κόψη μονέδα.

|| τῆ κβ^α: ἡμέρα Δευτέρα

Ἐγινεν γενικὸς μουσαβερές εἰς τὸ Πασᾶ καπουσί, ὁποῦ
 συνήχθησαν καὶ οἱ μανζίλιδες ῥετζάλιδες, καὶ ὀτζακλίδες
 γέροντες καὶ μερικοὶ τῶν ἔσναφίων, καθὼς οἱ μουτεβε-
 λίδες τοῦ Σαρατζουχανᾶ καὶ ἄλλοι.

Τῆ αὐτῆ ἡμέρᾳ εἰς τὰς πόρτας τῆς Πόλεως ἐκά-
 θουνταν ἓνας ὀτζᾶκ γιαζιτζισῆ || καὶ ἓνας ἀγᾶ τζοκαδαρῆ 9v
 καὶ ἓνα γιαμάκι, καὶ ἔπιαναν ἀπὸ δεκαοκτὼ χρονῶν καὶ
 ἀνωτέρω γιανιτζάρους καὶ τοὺς ἔστελναν εἰς τὸ Ἄγᾶ κα-
 πουσί, ὅπου τοὺς κατέγραφαν, καὶ ὅσοι ἐξ αὐτῶν εἶχον
 κεφίλιδες τοὺς ἄφιναν, τοὺς δὲ ἄλλους τοὺς ἔβαναν εἰς τὰ
 σίδηρα, ὡσὰν ὁποῦ ἔγινε προσταγὴ νὰ ἐτοιμασθοῦν δέκα
 ὀρτᾶδες καὶ τὴν Πέμπτην νὰ εὐγουν χωρὶς ἄλλο.

τῆ κγ^η: ἡμέρα Τρίτη

Ἐγινεν σεργκὶ εἰς τὸ Ἄγᾶ καπουσί, καὶ ἐμοίραζαν εἰς
 τοὺς ῥηθέντας ἐτοιμαζομένους γιανιτζάρους πρὸς 40
 γρόσια εἰς τὸν κάθε ἓνα, διὰ νὰ ἐτοιμασθοῦν. Μάλιστα
 ἐτοίμασαν καὶ ἓνα τάχτι, ἤγουν κάθισμα, εἰς τὸν ντιβαν-
 χανᾶν τοῦ Ἄγᾶ καπουσίου καὶ ἐπρόσμεναν τὸ κράτος
 του, διὰ νὰ παρευρίσκειται τάχα εἰς αὐτὴν τὴν διαμοίρα-
 σιν, πρᾶγμα ἀσύνηθες μέχρι τοῦδε.

|| Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐξώρισαν καὶ τρίτον προπρώην 10r*
σεχουλ ἰσλάμην, τὸν Κιαμῆλ μολλᾶν, εἰς τὸ ἀρπαλίκι
του, εἰς τὸ Κεσάνι.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐξεδόθη βασιλικὸς ὀρισμὸς κατὰ
τὸ νόημα δύο φετβάδων, ὅτι μὲ τὸ νὰ εἶναι χαράμι τὸ
ἀσῆμι εἰς χρῆσιν τῶν ἔχλι ἰσλάμιδων, εἰς τὸ ἐξῆς νὰ μὴν
τύχη καὶ τὸ μεταχειρισθῆ κανέννας, μικρὸς ἢ μέγας,
ὁποίας τάξεως καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι, ἀλλὰ μόνον ἄρματα
ἀσημωμένα καὶ ζωνάρια γυναικειᾶ νὰ εἶναι συγκεχωρη-
μένα. Εἰ δὲ βράχτια, χασᾶδες, ζάρφια καπνιστερά, τάσια,
λεκάναις, ἱμπρίκια, καὶ ἐν συντόμῳ ὅ,τι ἀβανδαλίκι καὶ
ἂν ἔχουν, νὰ τὸ στείλουν εἰς τὸν Ζαρπχανὲν εἰς διάστημα
τριακονταμιᾶς ἡμέρας καὶ νὰ ἐκπληρωθοῦν πρὸς δέκα
παρᾶδες τὸ χάσιον. Νὰ μεταχειρίζονται δὲ εἰς τὸ ἐξῆς
μπακίρι μαλαγματοκαπνισμένο, τὸ ὁποῖον ὑπεσχέθη ὁ
Ντούζουγλους ὁ κουγιουμτζῆς τοῦ Ζαρπχανὲ νὰ τὸ κα-
τασκευάζῃ μαλαγματοκαπνισμένο πρὸς τέσσαρες
παρᾶδες τὸ δράμι. Καὶ οὕτως ὅλοι ἄρχησαν νὰ τὰ στέλ-
νουν, κατασκευάζοντες βράχτια μπακιρένια καὶ χασᾶδες
χρυσάφειους κενδημένους, προσέτι καὶ οἱ καπουτζίμπα-
σιδες, καὶ ἀπλῶς ὅλοι οἱ τε μεγαλύτεροι τούτων καὶ οἱ
μικρότεροι. Μετὰ δὲ τὴν προθεσμίαν, ἐὰν εὔρεθῆ ἀση-
μένιο ἐβανδαλίκι, νὰ ἰξεύρη ὅτι παιδεύεται.

τῇ κδ^η: ἡμέρα Τετράδη

Ἐφώναξεν ὁ βεῆς βεκιλῆς Ῥασῆτ ἐφένδης τὸν Ὄσμᾶν
τζαούσην, καὶ ἐφοδιάζωντάς τον μὲ δύο βασιλικούς ὀρι-
σμούς, ὁ ἓνας χετάπι εἰς τὸν τερσανᾶ ἐμινῆν καὶ ὁ ἄλλος
εἰς τοῦ κοῦλε ἀγασῆν τῶν Ἑπτὰ Γουλάδων, καὶ τὸν εἶπεν
μὲ τὸν πρῶτον νὰ ὑπάγῃ περὶ ἐσπέραν εἰς τὸν Τερσανὲν
καὶ νὰ πάρῃ ἐκεῖθεν τοὺς δύο κοριέριδες, ὁποῦ ἐπιάστη-
σαν εἰς τὴν Μολδαβίαν ἐπὶ Ἀλεξάνδρουβοδα Ὑψηλάντη,
μετὰ τὸ σφάλισμα τοῦ πρέσβεως Βούλγκακοβ (ἐξ ὧν ὁ
ἓνας ἦτον ὀρδινάριος || καὶ ὁ ἄλλος ἐξστραορδινάριος καὶ
μαγιόρες, καὶ ἔκτοτε τοὺς εἶχαν φυλακώσει εἰς τὸ Μπά-
νιον), καὶ νὰ τοὺς ὑπάγῃ περὶ πρώτην ὥραν τῆς νυκτὸς

10v

εἰς τοὺς Ἑπτὰ Γουλάδες, ὅπου φυλάττει ἐπὶ τούτῳ ἓνα
 βρεουζάϊκο καράβι, καὶ νὰ τοὺς ἐμβαρκάρῃ εἰς αὐτό.
 Ἐπειτα δείχνωντας τὸν ἄλλον ὄρισμὸν τῷ κοῦλε ἀγασῆ
 νὰ εὐγάλῃ καὶ τὸν σιγιὸρ Βούλγακοβ, πρέσβυν τῆς Ῥωσ-
 σίας, καὶ νὰ τὸν ἱμπαρκαρίσῃ καὶ αὐτὸν εἰς τὸ αὐτὸ κα-
 ράβι μὲ τοὺς περὶ αὐτόν, δηλαδὴ μὲ τὸν Νικολάκην Πι-
 ζάνην, πρῶτον δραγουμᾶνόν του (ὅστις ἐνεδύθη φρά-
 γκινα πρὸ καιροῦ), μὲ τὸν σεκρετάριόν του καὶ λοιπούς,
 τὰ ὁποῖα αὐτὰ τὰ ἐκτέλεσεν ἀπαραλλάκτως ὁ Ὄσμαν
 τζαούσης. Ἐπῆρε δὲ ὁ ἐλτζῆς ἀπὸ τὸ Σταυροδρόμι καὶ
 τὴν παλλακίδα του μὲ τὰ παιδιὰ του, καὶ ὁ σιγιὸρ Πιζά-
 νης μόνον τὸν μέγαν του υἱόν, τὴν δὲ γυναῖκα του μὲ
 τὰς θυγατέρας του καὶ λοιπὰ παιδιὰ του τὰ ἄφησεν πάλιν
 εἰς τὸ Σταυροδρόμι εἰς τὸ σπῆτι του, ὅπου διέτριβαν καὶ
 πρότερον. Τὴν δὲ παλλακίδα τοῦ σιγιὸρ Βούλγκακοβ τὴν
 ἐσυντρόφευσαν ἀπὸ τὸ Σταυροδρόμι ἕως τὸ καράβι μόνον
 ὁ σιγιὸρ Κυρίκης, δεπουτᾶτος τῶν Ῥαουζαίων, καὶ ὁ
 σιγιὸρ Βιτζέντζος, καὶ ἐκατέβησαν περὶ τρίτην ὥραν τῆς
 νυκτός. Ἐκτὸς δὲ τούτων κανεῖς ἄλλος δὲν ἀντάμωσεν
 τὸν ἐλτζῆν εἰς τὸ καράβι ἀπερχόμενον.

|| τῆ κε^η: *ἡμέρα Πέμπτη*

11r

Ἐμβῆκεν ὁ Χουσεὴν πασᾶς, ὁ καπουτᾶν πασᾶς, μὲ τὴν
 ἀρμάδα ὁποῦ ἐβολδίτζαρεν εἰς τὴν Μαύρην Θάλασσαν,
 καὶ ἐστάθη εἰς τὸν Μπουγιούκντερεν μὲ 36 καράβια, καὶ
 τῆ κθ^η, ἡμέρα Δευτέρα, ἐστάλη νταβετζῆς ἐκ μέρους τῆς
 Πόρτας ὁ μουχουρντάρης τοῦ κεχαγιάμπεη, καὶ οὕτως
 ἐκατέβη μὲ τὸ κατεργάκι του κατὰ τὴν συνήθειαν καὶ
 ἐπῆγεν εἰς τὸν Πόρταν καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸν Τερσανᾶν. Καὶ
 τῆ α^η Νοεμβρίου ἄρχησαν νὰ κατεβαίνουν τὰ σαντζὰκ
 γκεμιλερὶ καὶ καθεξῆς τὰ λοιπὰ ἀπὸ τρία τέσσαρα τὴν
 ἡμέραν, διὰ νὰ ξεχειμάσουν καὶ αὐτὰ καὶ νὰ διορθωθοῦν
 εἰς τὸν Τερσανᾶν, διὰ νὰ εἶναι ἕτοιμα τὴν πρώτην ἀνοι-
 ξιν.

τῆ κη^η: ἡμέρα Κυριακῆ

Ἦτον μουκιαμλεκῆ τοῦ ῥεῆς βεκιλῆ Ῥασίτ ἐφένδη μετὰ τοῦ πρέσβεως τῆς Ἰσπανίας σινιὸρ <Juan de Bouligny> καὶ λέγεται ὅτι νὰ ὠμίλησαν περὶ συμβιβασμοῦ, ὡσὰν ὁποῦ πρώτη ἦτον ἡ αὐλὴ τῆς Ἰσπανίας ὁποῦ ἐπρόβαλεν νὰ μεσολαβήσῃ, διὰ νὰ ἐξισάσῃ τὰς μαχομένας αὐλὰς καὶ τὴν εἶχαν ἀποβάλλει. Προσθέτουν καὶ ὅτι ὑπεσχέθη ὁ ῥηθεις πρέσβυς νὰ φέρῃ ἀπόκρισιν ἀπὸ τὴν αὐλὴν του περὶ τῶν προβληθέντων αὐτῶ εἰς διάστημα σαράντα ἡμερῶν.

|| τῆ κθ^η: ἡμέρα Δευτέρα

11v

Ἦλθεν διὰ θαλάσσης καὶ ὁ ἀπεσταλμένος πρέσβυς τοῦ Φεζ παντησαχῆ, δηλαδὴ τοῦ ἱμπερατόρου Μαρόκ, με διάφορα δῶρα μαλάγματος, ἀσημίου καὶ ἄλλων μετὰλλων.

|| Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἔγινεν ἄζλι καὶ ὁ τζαοῦσμπαση βεκιλῆς Χαμντουλλάχμπεης Σαχσηβάρουγλους, καὶ διωρίσθη ἀντ' αὐτοῦ ὁ πρῶην μέγας ἱμπραχῶρης Σαήτμπεης Ἰζέτ πασαζαντές.

12r

|| τῆ λα^η: ἡμέρα Τετράδη

12v

Ἦσθένησεν βαρέως καὶ ὁ λαῶ Μαχμούτμπεης με δυσσεντερίαν, καὶ ἐπῆγεν τὸ κράτος του τεπτίλι πρὸς ἐπίσκεψίν του. Καὶ ἀπὸ τὸ χαρέμι ἐστάλησαν κοτζιέ, καὶ ἐπομένως ὅλοι οἱ ῥετζάλιδες καὶ οὐλεμᾶδες, ἄλλοι μὲν ἐπῆγαν μόνοι τους, ἄλλοι δὲ ἔστειλαν καὶ ἐρώτησαν τὸ χατῆρι του.

|| Νοέμβριος

13r

τῆ γ^η: ἡμέρα Σαββάτω

Τὴν νύκτα ἐν καράβι φρατζέζικο, πραγματευτάδικο, φορτωμένο με ..... ἔπιασεν τὴν νύκτα ὀμπρὸς εἰς τὸ Κουρσουνλοῦ μαγαζεῖ, κείμενον κοντὰ εἰς ἐν ἐγκλέζικο φορτωμένο με μπαροῦτι. Με τὸ νὰ ἔλειπεν ἔξω ὁ καπετᾶνος του καὶ εἶχεν μείνει μόνον με δύο μαρνέρους, καὶ

αὐτοὶ μεθυσμένοι, ὥστοςον τὸ ἔλυσαν ἐκεῖθεν καὶ ἐκινδύνευσεν νὰ πέσῃ ἐπάνω εἰς τὸ Χουνταβερντῆ γκεμισί, τὸ ἐπρόφθασαν ἐν τοσοῦτω καὶ τὸ ἐτάκτισαν ἀπὸ κάτω, καὶ τραβῶντας το με τὸ ρεῦμα τὸ ἄφησαν καὶ εὐγῆκεν ἔξω καιόμενον.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἔκαμε τὴν ἔξοδόν του διὰ ἀλαΐου καὶ ὁ πρῶην καιόμεκάμης Χατζῆ Σαλήχ πασᾶς.

τῇ δ^η: ἡμέρα Κυριακῆ

Ἦτον μουκριαλεμές τοῦ ρεῆς βεικιῆ Ῥασήτ ἐφένδη μετὰ τοῦ πρέσβεως τῶν Σβεκῶν μονσιοῦ Ντήτς εἰς τὸ Μπεσίκτασι, εἰς τὸ γιαλί τοῦ Βεληφένδη ζαντὲ χάλια Ἄναντὸλ καζιασκερῆ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐμίσσευσεν καὶ ὁ ἀπὸ τὸ ὄρδι πρὸ καιροῦ ἐλθὼν Γκέντζ Ὄσμάν ἀγᾶς τζαούσμπασης, περὶ τοῦ ὁποίου ἐλέχθη ὅτι ἔχει καὶ μουμπασιρέτι διὰ νὰ πάρῃ τὴν βοῦλλαν ἀπὸ τὸν ἐπίτροπον Μελέκ πασᾶ κεχαγιασῆ Χασᾶν πασᾶν, καὶ νὰ τὴν ἐγχειρίσῃ τῷ Τζεζάγιερλη Χασᾶν πασᾶ, πρῶην καπουτᾶν πασᾶ, καὶ χάλια Ἰσμαήλ σερασκερῆ.

|| Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐμίσσευσεν καὶ ὁ πρῶην καιόμεκάμης χατζῆ Σαλήχ πασᾶς διὰ τὸ ὄρδι καιόμεκάμης εἰς τὴν Σούμλαν, ἕως οὗ νὰ φθάσῃ καὶ ὁ βεζίρης.

13v

|| τῇ ι^η: ἡμέρα Σαββάτω

Ἐμίσσευσεν ὁ Κιουτζοῦκ Χουσεῆν ἀγᾶς, μπαστζοκαντάρης τοῦ κράτους του, με τὴν γοῦναν καὶ τὸ ἐστικλέρ ἐμιρί, πρὸς τὸν ὑπέρτατον Τζεζάγιερλη Χασᾶν πασᾶν, κατὰ τὸ σύνηθες.

14r

τῇ ιβ^η: ἡμέρα Δευτέρα

Ἐφόρεσαν γοῦνα καὶ τὸν Σεγῆτ Ἀχμέτ πασᾶν, τὸν ἐπὶ τῇ Σαχ σουλτᾶνα Νταμάτην, καὶ τὸν ἔδωκαν μανσοῦπι τὴν Κιουτάχιαν, διορίζοντές τον καὶ σερασκερῆν εἰς τὴν Σόφιαν, ἄπερ καὶ τὰ δύο τὰ εἶχεν ὁ Τζεζάγιερλη Χασᾶν πασᾶς, ὁ ὁποῖος ἐπῆρεν τὸ μανσοῦπι τῆς Κιουτάχιας καὶ

δίδωντάς το τῷ Τζούρογλου τὸν ἐπρόσταξεν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Σούμλαν, ὅπου ἦτον τὸ ὄρδι.

|| *τῆ ιε^η: ἡμέρα Πέμπτη*

14v

Ἀπέρασαν καὶ τὰ ἀγίρλίγια τοῦ Μουσταφᾶ πασᾶ τοῦ ἐπὶ τῆ Σάχ σουλτάνα Νταμάτη διὰ τὸ Μπεηκόζι, μὲ τὸ νὰ τὸν διώρισαν μουχαφίζην εἰς τὰ Καββάκια, ὅπου ἦτον πρότερον ὁ Χατζῆ Σαλήχ πασᾶς.

|| *τῆ ις^η: <ιε^η> ἡμέρα Πέμπτη*

15r

Ἐξώρισαν καὶ τὸν Ῥεφῆ μολλᾶν, ὑποψήφιον Σταμπὸλ καντησῆ, εἰς τὸ ἀρπαλίκι του, καὶ ἄλλους τινάς.

|| *τῆ ιε^η: ἡμέρα Πέμπτη*

15v

Ἐπέστρεψεν ὁ Σεμσηντὴν μπεής, καπουτζιλᾶρ κεχαγιασῆς, ἀπὸ τὸ εἰς Μπόσναν μεμουριγιέτι του, δηλαδὴ τὸ νὰ σηκώσῃ τὸν Μαχμούτ πασᾶν μὲ στράτευμα κατὰ τῶν Γερμανῶν, ὅστις ἔλεγεν, ὅτι τὸν ἐξεκίνησεν μὲ εἴκοσι μίαν χιλιάδα ἀλβανίτικον στράτευμα.

|| Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἔπιασαν οἱ κολτζίδες τοῦ ἐμφιγιέ ἐμινῆ Νουμᾶν ἐφένδη τὸν ..... τὸν μισὲρ ....., γαμβρὸν τοῦ περιφήμου βασιλικῷ ἀρχιτέκτονος Γεώργη κάλφα, ἔχοντα εἰς τὴν ταμπακέραν αὐτοῦ ξενικὸν ταμπάκον, ὄντα ἐμποδισμένον σφοδρῶς, καὶ τὸν ἐπῆραν εἰς τὸ κονάκι τοῦ ἀγᾶ, ὅστις ἔτυχεν νὰ λείπη καὶ ἐπομένως οἱ ἄνθρωποι τοῦ τὸν ἔβαλαν εἰς τὸν φάλαγκα, καὶ ἕως οὔ νὰ μπιλντιρντήσῃ τὸν ἑαυτὸν του, τὸν ἐκτύπησαν καμμιὰ δεκαπενταριὰ ξυλιαῖς εἰς τὰ ποδάρια. Μερικοὶ δὲ παραμικρότεροι, ὅπου ἐπιάσθησαν εἰς αὐτὸ τὸ μεταξὺ μὲ ξενικὸν ταμπάκον, ἐπῆγαν εἰς τὸ κάτεργο.

20r

|| *Δεκέμβριος*

22r*

τῆ ....<α^η> ἡμέρα .....Σαββάτω

Ἐμβῆκαν εἰς τὴν Βασιλεύουσαν τὰ ἀγίρλίγια τοῦ Μαυρογένη βλάχμπεη καὶ ἄρχοντές του μερικοὶ, δηλαδὴ ὁ

μπάνος μισέρ Νικόλαος, υἱὸς τοῦ μακτούλη Σκαναβῆ, καὶ ὁ σπαθάρης καὶ γαμβρός του Νικόλαος, υἱὸς τοῦ ἄγα Κωνσταντίνου καὶ ἀνεψιὸς τοῦ ποστελνίκου Γεωργουᾶ, καὶ ὁ ποστελνικός του Γιαννάκης υἱὸς τοῦ ..... Μασ-
λούπη Μωραΐτη. Ὁ δὲ ἴδιος λέγουν ὅτι διατρίβει εἰς
Γκίργκιοβο, πάσχωντας νὰ συναθροίσῃ στράτευμα διὰ
νὰ ἐξώσῃ τοὺς Γερμανοὺς ἀπὸ τὸ Βουκουρέστι, οἵτινες
λέγεται ὅτι τὸ ἐξουσίασαν καὶ ὅτι νὰ διώρισαν καὶ γκου-
βερνάρον τὸν μπᾶνον Δημητράκη Γκίκα. Εἶχαν μείνει
ἐκεῖσε, εὐγαίνοντος τοῦ Μαυρογένη, καὶ ἀπὸ τοὺς ἀκο-
λούθους του ὁ λογοθέτης Ἰωάννης Τζαννέτος, οἱ δύο υἱοὶ
τῆς Μαρίτζας, ὁ ..... καὶ ὁ ..... Γεωργάκης Ῥωμανός.

|| *τῆ β^α: ἡμέρα Κυριακῆ*

24r

Ἐφεραν τὸ κεφάλι τοῦ Τεκφούρ πασᾶ, τόσον διὰ τὰ προ-
λαβόντα ζουλουμέτια του, ὅσον καὶ μετὰ τὸ νὰ ἦτον μουχα-
φίζης τοῦ Ἀκκερμανίου, ὅταν τὸ ἐπῆραν οἱ Ῥώσσοι.
Ἐγραφε δὲ ὁ γιαφτᾶς του, ὅτι ἀγκαλὰ καὶ νὰ ἦτον μουκ-
μέλικος τζεμπχανές καὶ ζαχιρές εἰς τὸ Ἀκκερμάνι, χωρὶς
νὰ ρίψῃ ὅμως μήτε ἐν τουφέκι κατὰ τῶν ἐχθρῶν, μετὰ
νὰ ἄφησε καὶ τὸ ἐπῆραν, διὰ τοῦτο ἐπαιδεύθη τοιοῦτω
τρόπῳ. Ἐν τοσοῦτῳ οἱ ἐχθροὶ ὄχι μόνον ἄφησαν τοὺς
ἐγκατοίκους τοῦ κάστρου καὶ ἀνεχώρησαν μετὰ κάθε
λογῆς εὐχαρίστησίν τους, πέρνοντες ὅλα τους τὰ ὑπάρ-
χοντα, πρόβατά τε καὶ ζῶα των, ἀλλὰ καὶ ὅποιος τούτων
ἤθελε νὰ πωλήσῃ τὰ ὑποστατικά καὶ ἀκίνητα τῶν πραγ-
μάτων τους, ὅτι εἶναι πρόθυμοι νὰ τὰ ἀγοράσουν. Καὶ
οὕτως ὅλοι τὰ ἐπώλησαν, ἄλλος τὸ σπῆτι του καὶ ἄλλος
τὸ χωράφι καὶ ἀμπέλι του καὶ καθεξῆς. Λέγεται δὲ ὅτι
νὰ ἐκόστισε τοῦτο τὸ κετπίρι εἰς τοὺς Ῥώσσους περίπου
τὰς 300000 γρόσια, ἤγουν ἑξακόσια πουγγεῖα. Νέα μέ-
θοδος εἰς τὰς πρετανσιόνες των, διὰ νὰ ἔχουν μετέπειτα
νὰ προβάλουν, ὅτι ὄχι μόνον δι' ὀπλων εἶναι ἐξουσιασταί,
ἀλλὰ καὶ δι' ἀγορᾶς.

|| *τῆ ιγ^η: ἡμέρα Πέμπτη*

Ἐπέστρεψεν καὶ ὁ Κιουτζοῦκ Χουσεὴν ἀγᾶς, ὁ μπασντζοκαντάρης καὶ φαβοῤῥιτος τοῦ κράτους του, ὁποῦ εἶχεν ὑπάγει μὲ τὸ ἰστικλάλ ἐμρὶ καὶ ἰλτιφάτια πρὸς τὸν νέον ἐπίτροπον Ἰζεζάγιερλη Χασὰν πασᾶν, πρῶην καπουτᾶν πασᾶν, διατρίβοντα εἰς τὸ Ἰσμαήλη, ὁ ὁποῖος ἀφ' οὗ τὸν ἐδέχθη ἐκεῖσε καὶ τὸν ἐπεριποιήθη, ἐσηκώθησαν ἐκεῖθεν μὲ καμμιά ἑκατοστὴ τζεραλίδες, διὰ νὰ ὑπάγουν εἰς τὴν Σούμλαν, ὅπου ξεχειμάζει τὸ ὄρδι. Ἐσάπτισε δὲ καθ' ὁδὸν ὁ ὑπέρτατος καὶ ἐπῆγεν κάμνωντας ντέβρι κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Κιοστέντζεν, καὶ ἀποδείξας ὑπευθύνους τὸν καντῆν ..... ἀγιάνην ..... καὶ μουμπαγιατζῆν καπουτζήμπασην ..... μὲ τὸ νὰ ἐπέτρεπον ζαχιρέν καὶ ἀπερνοῦσεν εἰς τὴν Ἀνατολὴν καὶ δὲν τὸν ἔστελναν ἐκεῖ ὁποῦ ἦτον ἐξωρισμένος. Ὄθεν τὸν μὲν καντῆν δέρνωντάς τον μὲ τὸν κιὸρ μπαλτᾶν τὸν ἐθανάτωσεν, τὸν δὲ ἀγιάνην ἀπεκεφάλισεν. Ὁ δὲ μουμπαγιατζῆς καπουτζήμπασης φυγῶν ἐγλύτωσεν. Περιῆλθεν δὲ καὶ τὰ ἄλλα παράλια τῆς Μαύρης Θαλάσσης, δηλαδὴ Βάρνα, Καβάρνα, Μαγκάλια κτλ. Ἐπειτα κατήντησαν εἰς τὴν Σούμλαν τῆ ζ^η τοῦ τρέχοντος, ἡμέρα Παρασκευῆ, κάμνωντας τὴν εἴσοδόν του, ὅπου διέτριψεν τρεῖς ἡμέρας καὶ ὁ Κιουτζοῦκ Χουσεὴν ἀγᾶς. Καὶ ἀφ' οὗ ἐπῆρεν τὸ χιζμέτι του (τὸ ὁποῖον λέγουν νὰ εἶναι ἑκατὸν πεντήκοντα πουγγεῖα, ἐκτὸς τῶν κρυφίως προσφερθέντων, τὰ ὁποῖα λέγουν ὅτι νὰ εἶναι ἐν μουτζεβχέρικον σπαθὶ πολύτιμον καὶ ἄλλα παρόμοια. Ἄλλοι δὲ θέλουν τὸ σενέτι τοῦ Γιανίσεχῆν παζαρτζιγὶ μουκατασί, ὅπερ ἔχει ἐτήσιον εἰσόδημα 45 πουγγεῖα καὶ 90 εἰς μετρητά, ἐκτὸς τῶν τζεβαχερίων), ἐμίσειυσεν ἐκεῖθεν ἀπὸ τὴν Σούμλαν τῆ ι^η τοῦ τρέχοντος Δευτέρα, καὶ ἦλθεν ἐδῶ τῆ Πέμπτη. Τὸν ἀντάμωσεν δὲ τὸ κράτος του ἔξω εἰς τὸ Νταοῦτ πασᾶ τζιφτιλιγί, ὅπου ἐπῆγεν διὰ θαλάσσης καὶ ἔφαγεν καὶ ἐκάθησεν ἕως εἰς τὴν μισὴν ὥραν τῆς νυκτός, καὶ ὕστερον πάλιν ἐπέστρεψεν διὰ θαλάσσης ἔχωντας μαζῆ καὶ τὸν ῥηθέντα Κιουτζοῦκ Χουσεὴν ἀγᾶ, ὅστις ἐς ἄκρον ἐπαινεῖ τὸν νέον

ὑπέρτατον. Ἐφησε δὲ ὁ ὑπέρτατος εἰς τὸν τόπον τοῦ Ἰσμαήλ σερασκερῆ τὸν Ἰζούρογλου, τὸν δὲ προκάτοχόν του Χασάν πασᾶν τὸν μελεκπασᾶ κεχαγιασῆν τὸν διώρισεν εἰς τὸ Βιδύνη μουχαφίζην. || Λέγεται ὅτι ὁ νέος ἐπίτροπος, ὅτι εὐθὺς ὅπου ἔλαβε τὴν εἶδησιν ὅτι ἔγινεν βεζίρη ἀζέμης, ἔστειλεν ἓνα τῶν καπουτζημπασίδων, τὸν Μπεκῆρ ἀγᾶν, χαζναντάρην τοῦ μακτούλη Χαμητ πασᾶ, εἰς τὸν φέλδ μαρεσάλον Ποτέμκην, διατρίβοντα εἰς τὰ πέριξ τοῦ Μπενδερίου (ὅπερ πρὸ ἡμερῶν παρεδόθη .....), καὶ ὅτι τὸν ἐπρόβαλεν διὰ ἀνακοχῆν. Ἡ ἐξοχότης του δὲ τὸν ἀπεκρίθη, ὅτι πληρεξουσιότητα διὰ νὰ κάμη ἀνακοχῆν δὲν ἔχει, διὰ εἰρήνην ὅμως εἶναι πληρεξούσιος αὐτός τε καὶ ὁ γκενεράλης τῶν γερμανικῶν στρατευμάτων διὰ νὰ τὴν κάμουν, καὶ ἂν ἀγαπᾶ εἶναι πρόθυμοι. Ἐν τοσούτῳ χαριζόμενος ἰδιαζόντως τῇ ὑψηλότητί του τόσον ἠμπορεῖ νὰ κάμη. Ἄν εἶναι εἰς πέντε ἡμέρας νὰ ξεκινήσῃ τὰ στρατεύματα τῆς βασιλείας του, νὰ τὰ ἀναβάλλῃ ἕως τριάντα. Καὶ ὁ Μπεκῆρ ἀγᾶς ἐμήνυσε αὐτὰ τῷ ὑπερτάτῳ καὶ προσμένει ἐκεῖσε ἀπόκρισιν.

26v

Εἰς τὴν Σούμλαν λέγεται ὅτι νὰ εἶναι πολλὴ ἔλλειψις καὶ ἔνεκα τῶν ἀναγκαίων, καὶ ὅτι νὰ πωλῆται πρὸς δέκα γρόσια τὸ κοιλὸ τὸ κριθάρι εἰς καιρὸν ὅπου στρατεύμα ἀκόμι δὲν ἤρχησαν νὰ συναθροίζονται.

|| τῇ κ^η: ἡμέρα Πέμπτη

27r

Ἐφεραν ἀπὸ τὸ ὄρδι, ὅπερ ξεχειμάζει εἰς τὴν Σούμλαν, τὰς κεφαλὰς τοῦ Ῥεσῆτ Σουλεϊμᾶν ἐφένδη, ὅπου ἦτον κεχαγιάμπεης, ὅστις ἐστάθη καὶ τεφτερδάρης τρίς καὶ εἰς τὸ τελευταῖον διεβλήθη ὅτι ἔκαμε κατάχρησιν τοῦ μάλι μιριοῦ, σκορπῶντάς το εἰς ἐκείνους ὅπου εἶχαν νὰ λαμβάνουν, διὰ νὰ ἀπολαμβάνῃ καὶ αὐτός, καὶ ὅτι δὲν ἐκοίταζεν νὰ οἰκονομήσῃ τὰς ἀναγκαίας χρείας τοῦ πολέμου. Προσέτι καὶ ὅτι ἐπὶ Χασάν πασᾶ τοῦ μελέκ πασᾶ κεχαγιασῆ ὄντας κεχαγιάς πρὸ πάντων αὐτὸς ἠνάγκαζεν τὸν εἰς Πουζαῖον συγκροτισμόν, ὅπου καὶ ἐνικήθησαν, ἢ μᾶλλον εἶπεῖν ἔφυγαν, χωρὶς νὰ πολεμήσουν.

Προσέτι ἔφεραν καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μεκτουπτζῆ Ἐμὴν-
μπεη ἐφένδη τοῦ Νεηληζαντέ, ὅστις εἶχεν || γίνει με-
κτουπτζῆς εἰς τὸ ὄρδι ἀπὸ μπᾶς κάλφας ὅπου ἦτον εἰς τὸ
μεκτουπτζῆ καλεμί, ἐλθόντος τοῦ μεκτουπτζῆ ἐφένδη
Ἰμπραχῆμ ἐφένδη εἰς Βασιλεύουσαν ἐπὶ Γιουσούφ πασᾶ,
ἐπὶ προφάσει ἀσθeneίας, διὰ νὰ κατασκοπεύη εἰς τὴν
Πόρταν, καὶ ἔπειτα ἔγινεν καὶ κεχαγιάμπεη βεκλιῆ μέ-
χρι τῆς σήμερον. Ἐκαμαν δὲ κεχαγιάμπεην εἰς τὸ ὄρδι
τὸν Μπεμπεῆ Χασάν ἐφένδην καὶ μεκτουπτζῆν τὸν
Ντουρῶρῆ ἐφένδην ἀπὸ μικρὸν τεσκερετζῆν, καὶ μικρὸν
τεσκερετζῆν τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ Ἀβνῆ ἐφένδην.

Εἰς τὸ Ἰσμαήλι ἔμεινεν μουχαφίζης ὁ Τζούρο-
γλους ....., πρὸς ὃν ἔδωσεν καὶ τῆς Κιουτάχιγιας τὸ
μανσίπι ὁ ὑπέρτατος, πέρνωντάς το ἀπὸ Δαμάτην, ὅπου
τοῦ εἶχε δοθῆ ἔτι ὄντος εἰς Βασιλεύουσαν. Διέτριβεν ἐκεῖ
καὶ ὁ Ἰσμαήλ πασᾶς ὁ ἀπὸ κασάμπασης, ὁ ὁποῖος ὄντας
εἰς τὸ Μπενδέρι μουχαφίζης, μὲ τὸ νὰ ἦτον ὁ μόνος ὅπου
δὲν συναινοῦσεν μὲ τοὺς ἐχαλίδες καὶ φύλακας, ὅταν τὸ
παρέδωσαν εἰς τὸν Ποτέμκην, εἶναι ὅπου διασώζεται μέ-
χρι τῆς σήμερον. Ὁ δὲ Ὄσμάν πασᾶς, ὁ μουχαφίζης τοῦ
Μπελιγραδίου, μὲ τὸ νὰ συναίνευσεν μὲ τοὺς ἐχαλίδες
καὶ φύλακας ὅταν τὸ παρέδωσαν εἰς τὸν Λάουδον γκενε-
ράλην, ἤθελεν κατατομηθῆ κατὰ τὴν ἐκδοθεῖσαν περὶ
αὐτοῦ προσταγὴν, ἃν δὲν τὸν ἐπρολάμβανεν ὁ φυσικὸς
θάνατος, προτοῦ νὰ προφθάσῃ νὰ ἔμβῃ εἰς τὸ Νύσση,
ὅπου κατέφυγεν μὲ ὅλους τοὺς λοιποὺς μετὰ τὴν ἄλωσιν
τοῦ Μπελιγραδίου. Εἰς δὲ τὸ Νύσση ἤδη μουχαφίζης
εἶναι ὁ Καραχισσαρῆ ζαντές Ἀχμέτ πασᾶς καὶ εἰς τὴν
Μπόσναν σερασκέρην ἐδιόρισεν ὁ νῦν ἐπίτροπος τὸν
πρώην καϊμεκάμην Χατζῆ Σαλήχ πασᾶν, καὶ Ῥούμε-
λημπεηλέρμπεγης εἶναι ὁ Ἀμπδηπασᾶς, ὅστις διατρίβει
εἰς τὸ Σεράγι. Καὶ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην διορίσθη πάλιν
ὁ Σελήμ πασᾶς. Ὁ δὲ προπρώην ἐπίτροπος Γιουσούφ
πασᾶς (ἦτον καὶ καπουκεχαγιᾶς τοῦ νῦν ἐπιτρόπου Τζε-
ζάγιερλη Χασάν πασᾶ, ὅταν ἦτον ἡ ὑψηλότης του μου-
χαφίζης τοῦ Ἰσμαηλίου) διορίσθη σερασκέρης εἰς τὸ

Βιδύνη, ὅπου εἶναι μουχαφίζης ὁ ..... τοῦ Ῥουστζου-
κλου τζελεμπῆ ἀγά ὁ υἱός, || ὁ δὲ Φεηζῆ Σουλεϊμάν 28r
πασᾶς εἶναι μουχαφίζης εἰς τὸ Συνώπι.

|| *τῆ κδ^η: ἡμέρα Δευτέρα* 28v
Ἐμβῆκεν εἰς Βασιλεύουσαν καὶ ὁ Σουρρὲ ἐμινῆς τζελε-
μπῆ ἐφένδης, ὁ σουλτάν κεχαγιασῆς τῆς ἀποθανούσης
περιφήμου Ἀσμὰ σουλτάνας. Προσέτι καὶ ὁ Χαϊρουλλάχ
ἐφένδης, ὁ πρώην χεκήμπασης, ὁ ἐπὶ σουλτάν Χαμήτη
εἰς τὸ Ταίφι ἐξοστρακισθεὶς καὶ ἐπὶ τοῦ νῦν κραταιοτά-
του ἀνακτος ἡμῶν ἀξιωθεὶς τῆς ἐπανόδου του, ὅστις καὶ
εὐθὺς ὁποῦ ἦλθεν ἐπροστάχθη παρὰ τοῦ νουνεχεστάτου
σεχούλ ἰσλάμη Χαμήνη ζαντὲ ἐφένδη νὰ ὑπάγη εἰς τὸ
γιαλί του εἰς τὸ Ἰντζήρκειο καὶ ἐκεῖ νὰ ἐφησυχάζη, χωρὶς
νὰ εὐγαίνη πουθενά, ἀλλ' οὔτε νὰ ἀνταμώνη κανένα.

|| *τῆ κς^η: ἡμέρα Τετράδη* 29r
Ἐπροσκάλεσαν διὰ τεσκερέδων ὅλους τοὺς ριτζάλιδες
εἰς τὴν Πόρταν, καὶ ἀμέσως τοὺς εἶπον ὅτι μὲ τὸ νὰ εἶναι
ἐλλειψις εἰς τὸ ὄρδι, τοὺς ζητεῖ ὁ ὑπέρτατος ἐπίτροπος
νὰ πηγαίνουν. Ὅθεν ἐπρόσταξαν σαράντα σαλαχόριδες
καὶ ζαίμιδες διὰ καταστίχου νὰ κινήσουν εἰς τρεῖς ἡμέ-
ρας, οἵτινες τὴν Δευτέραν μισεύουν. Προσέτι δέκα κα-
πουτζίμπασιδες, ὅλοι οἱ καπουκεχαγιαδες τῶν πασάδων
καὶ δεκαεξ ἠοτζεγκορίδες νὰ κινήσουν εἰς δώδεκα
ἡμερῶν διάστημα ἀνυπερθέτως. Ἐξ αὐτῶν δὲ εἶναι ὁ
Χακκήμπεης ὁ καὶ νισαντζῆ βεκιλῆς, ὁ ἐπ' ἀδελφῆ γαμ-
βρός τοῦ πρώην τζαούσμπαση Χασάν ἐφένδη, ὁ καὶ
ρούζναμτζεῖ ἐβὲλ βεκιλῆς, ὁ πρώην τερσανὲ ἐμινῆς
Ἄμερ ἐφένδης, ὁ πρώην χαζνὲ κεχαγιασῆ Χορσήτ ἐφέν-
δης, ὁ Βοϊνήμπεης Ταχῆρμπεης, ὁ Ἰμπραῆμπεης ..... ὁ
μιδίλλη ναζίρης καὶ μέγας γκιουμπρουκτζῆς.

|| *τῆ κη^η: ἡμέρα Παρασκευῆ* 29v
Ἦλθεν τατάρης ἀπὸ τὸ ὄρδι καὶ διεδόθη ὅτι ὁ Βλάχ-
μπεης Μαυρογένης ἔχωντας πολὺ θάρρος παρὰ τῶ

ὑπερτάτῳ ἐπιτρόπῳ καὶ κάμνωντας συχνὰ χαλβέτια καθήμενοι οἱ δύο κατὰ μόνας ἀπὸ τρεῖς καὶ τέσσαρες ὥραις, ἐπροξένησεν πολλὴν σύγχυσιν εἰς τὸ ὄρδι μεταξὺ τῶν τε ρετζάλιδων καὶ τῶν κατωτέρω, εἰς τόσον ὅπου ὅλοι ἔλεγαν ὅτι δὲν εἶναι πλέον χρεῖα ρετζάλιδων. Ἴδου ὅπου ἕνας γκιούρας εἶναι ἱκανὸς νὰ διοικῇ ὅλους. Ὅθεν ἀκούωντάς τα ὁ ὑπέρτατος Χασὰν πασᾶς ἠναγκάσθη νὰ τὸν φορέσῃ γοῦναν καὶ νὰ τὸν τραβήξῃ ἔτι, προστάζωντάς τον νὰ ὑπάγῃ καὶ νὰ διατρίβῃ εἰς τὸ Ἄρβανιτοχώρι. Αὐτὸ δὲ τὸ ἔκαμεν, διὰ νὰ τὸν ἀπομακρύνῃ πρὸς καιρὸν διὰ τὸ σελαμέτι του. Πηγαίνωντας δὲ ἐκεῖσε ἐκόνευσεν εἰς τὴν μητρόπολιν τοῦ ἀγίου Τουρνόβου καὶ τοὺς ἀγιάνιδες Ῥωμαίους. Ἐκεῖσε διατρίβουν καὶ τὰ χαρέμια τῶν πρὸ καιροῦ ἐξορισθέντων ἐντοπίων ἀρχόντων, τῶν μὲν εἰς τὴν Ῥόδον, τῶν δὲ εἰς τὰ Μετέωρα, οὔστινας καὶ κάμνωντάς του ἤδη ἰτλάκι τοὺς προσμένει.

|| Ἰανουάριος 1790

33r

τῆ β^α: ἡμέρα Τετράδη

Ἀπαντήσας ὁ κραταιότατος τεπντίλι ἕνα φελούκατζην ἐξ Ἀρμενίων, ὅπου ἐφοροῦσεν κόκκινα γεμενιά, ἤγουν ποστέλια, καὶ ἄσπρην σερβέταν, ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἀπεκεφάλισαν, μὲ ὅλον ὅπου ἐξώμωσεν ἐκείνην τὴν ὥραν, διὰ νὰ γλυτώσῃ (ὡς λέγουν), πλὴν δὲν ἀπέφυγεν τὸν θάνατον.

Τῆ αὐτῆ ἡμέρα ἐγένεν καὶ τὸ ἰτλάκι τῶν πρὸ καιροῦ ἐξορισθέντων ἐντοπίων ἀρχόντων Βλάχων παρὰ τοῦ Μαυρογένη Νικόλαμπεη, καὶ πάλιν διὰ ζητήσεως τοῦ αὐτοῦ ἐλευθερώθησαν. Τῶν ὁποίων αἱ φαμελλίαι καὶ αὐταὶ διέτριβον εἰς τὰ πέριξ τῆ Βλαχία σερχάτια, ἐκτὸς τῆς πατρίδος των. Καὶ οἱ μὲν αὐτῶν ἦτον ἐξόριστοι εἰς τὴν Ῥόδον, δηλαδὴ ὁ πρῶην μέγας βιστιάρης Νικόλαος Μπραγκοβᾶνος μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Μανολάκη μεγάλου λογοθέτου, ὁ πρῶην μέγας σπαθάρης Βακαρέσκουλος Γιαννακήτζας μετὰ τοῦ υἱοῦ του ....., οἱ δύο υἱοὶ τοῦ

μπάνου Δημητράκη Γκίκα, δηλαδή ὁ κλοτζιάρης ....., ὁ Σκαρλαῆτος ....., οἱ δὲ εἰς τὰ Μετέωρα, δηλαδή ὁ μπᾶνος ..... Φιλιππέσκουλος μετὰ τοῦ υἱοῦ του, ὅλο μένουν κατάκλειστοὶ ἐκεῖσε.

|| τῆ ε': ἡμέρα Σαββάτω

Ἐγένετο κονφερέντζα εἰς τὸ κονάκι τοῦ Ῥεσήτ ἐφένδη μετὰ τοῦ μονσιοῦ Ντήτζ, ἱμβιάτου τοῦ ῤηγὸς τῆς Προύσιας, ἣτις ἐβάστασεν περίπου τὰς πέντε ὥρας καὶ λέγεται ὅτι νὰ ἦτον διὰ τὴν μεταξὺ μελετωμένην ἀλιάντζαν.

33v

τῆ ζ': ἡμέρα Δευτέρα

Ἐμίσεισεν διὰ τὸ ὄρδι ὁ Χακκήμπεης νισαντζῆ βεκιλῆς, εἷς τῶν χοτζεγκιάνιδων, παρὰ τοῦ ὑπερτάτου ἐπιτρόπου. Οἱ δὲ λοιποὶ ἀνέβαλον πρὸς καιρὸν τὸν μισεμόν τους. Ἐγένετο δὲ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐνδοξότητός του νισαντζῆ βεκιλῆς ὁ Λαλελῆ Μουσταφᾶ ἐφένδης.

Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἐπῆρεν ὁ Μαχμούτμπεης τὸν μπετζαντὲν Κωνσταντῖνον Ὑψηλάντην καὶ τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ πρῶην μέγαν λογοθέτην Ἀλέξανδρον Μᾶνον, καὶ τοὺς ἐπῆγεν εἰς τὸ σαρᾶγι εἰς τὸ Τοπκαπί, ὅπου ἦτον καὶ τὸ κράτος του, καὶ λέγεται ὅτι νὰ τοὺς ἔστειλαν νὰ στήσουν μίαν μάκιναν ἠλεκτρικὴν, ἐπειδὴ ἐγλένδισαν ἀρκετὴν ὥραν μέσα καὶ ἀνεχώρησαν με κείφι.

|| τῆ ιβ': ἡμέρα Σαββάτω

Ἐγένετο ἄζλι ὁ κεχαγιάμπεη βεκιλῆς Ἰμπραχῆμ ἐφένδης, προσταχθεὶς νὰ ὑπάγη εἰς τὸ ὄρδι ἀνυπερθέτως μετὰ τοῦ Νουμάνμπεη τοῦ περιφήμου καὶ μετὰ τοῦ μεντίλλη ναζιρῆ ....., τοῦ καὶ μεγάλου γκιουμπρουκτζῆ, ὅστις ἀγκαλὰ καὶ νὰ τὸ ἀπέφυγε προλαβόντως δίδοντας καὶ ἐδῶ ἰδίᾳ, ἀξάνωντας καὶ τὸ γκιουμπρούκι με δώδεκα σέχμια, ἣγουν ἐκεῖ ὅπου ἦτον 2500 πουγγεῖα κάμνωντὰς το 2750, στέλλωντας καὶ ἐκεῖ τῶ ἐπιτρόπῳ ἕως 150, ὡσὰν ὁποῦ ἐφοβεῖτο νὰ ὑπάγη, με τὸ νὰ εἶχεν παλαιοὺς

34r

ματζαράδες, ἤδη δὲ πάλιν ἐπροστάχθη νὰ κινήσῃ ἄνευ ἀντιλογίας. Ἐγένετο δὲ κεχαγιαῖ βεκιλῆς ὁ Μαμπενητζῆ Μουσταφάμπεης, εἷς τῶν φαβορίτων τοῦ ἀοιδίμου σουλτὰν Μουσταφᾶ. Τοῦ ῥηθέντος γκιουμπρουκτζῆ ὁ πηγαίμους εἶναι ἀξιόλογος, ὡσὰν ὁποῦ προλαβόντως, ὅταν ἐζητήθη παρὰ τοῦ ὑπερτάτου, ἔδωκεν ἀρζιχάλι μὲ τὴν ῥηθεῖσαν αὐξήσιν τοῦ γκιουμπρουκίου καὶ ξεχωριστὰ μὲ ἴδια, τὸ ὁποῖον ἀρζιχάλι του ἐστάλη πρὸς τὸν ὑπέρτατον εἰς τὸ ὄρδι συντροφιασμένον μὲ μεκτούπι τοῦ Μαχμούτμπεη καὶ τοῦ μπαστζοκαντάραγα Κιουτζοῦκ Χουσεήνη. Τὸν ἤλθε καὶ καϊμὲς ἀποκριτικὸς τοῦ ὑψηλοτάτου, ὅτι νὰ μείνῃ εἰς Βασιλεύουσαν. Μεθ' ἡμέρας δὲ τινὰς ἰδοὺ ὁποῦ ζητεῖται πάλιν καὶ ἐπροστάχθη νὰ ἐτοιμασθῇ καὶ νὰ κινήσῃ προσέτι καὶ ὁ πρῶην τεφτερντάρ ἐφένδῃ βεκιλῆς Ἰσμαήλ ἐφένδῃς, ὅστις καὶ αὐτὸς προζητηθεὶς τὸ ἀπέφυγεν. Ἦδη δὲ ἐπροστάχθη νὰ μισεύσῃ μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ πρῶην κεχαγιαίμπεη βεκιλῆ Ἰμπραχῆμ ἐφένδῃ. Ὁμοίως καὶ ὁ Ὁμὲρ ἐφένδῃς, πρῶην τερσανὲ ἐμινῆς, ὁ ὁποῖος καὶ αὐτὸς προαπέφυγεν τὸν μισεμόν του καὶ ἤδη ἐτοιμάζεται προσταχθεὶς καὶ μισσεύει.

τῆ 10^η <17^η>: ἡμέρα Σαββάτω <Κυριακῇ>

Ἐφόρεσεν καβάδι ὁ Κιουτζοῦκ Χασὰν ἀγάς καὶ ἔγινεν καὶ μέγας γκιουμπρουκτζῆς, ἔχωντας ἅμα καὶ κασαμπασλίκι.

|| τῆ 10^η: ἡμέρα Δευτέρα

Ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸ ὄρδι καὶ ὁ μικρὸς ἱμπραχώρης ..... Τζαίρογλους, ὅστις εἶχε μισσεύσει πρὸ ἡμερῶν ἀπ' ἐδῶ μὲ τὰ συνήθη ἰλιφάτια πρὸς τὸν ὑπέρτατον ἐπίτροπον Τζεζαγιαερλῆ Χασὰν πασᾶν.

34v

|| τῆ 15^η: ἡμέρα Τετράδη

Ἐφεραν ἀπὸ τὸ ὄρδι καὶ τὸ κεφάλι τοῦ Ζαράλογλου Ἀπντουλλάχ πασᾶ, ὅστις λέγεται ὅτι νὰ ἦτον εἰς τὸ Μπενδέρι ὅταν παρεδόθη. Αὐτὸ δὲ ἐπολιορκήθη παρὰ

35r

τοῦ φέλδ μαρεσάλου Ποτέμκην μόνον τέσσαρας ἡμέρας καὶ τῆ πέμπτη παρεδόθη, δηλαδὴ τῆ δ^η Νοεμβρίου τοῦ αψθ ἔτους καὶ εὑρέθησαν 18000 ἐγκάτοικοι, ἐξ ὧν τὰ περισσότερα γιαμάκια, οἵτινες ἀνεχώρησαν πεζοί, πέρωντας ὁ καθείς ὅ,τι ἠμπόρεσεν νὰ σηκώσῃ ἀπὸ τὰ πράγματά του. Τῷ δὲ σερασκέρη κασαμπασῆ Λικτζάν Τζικμᾶ Χατζῆ Ἰσμαήλ πασᾶ ἐσυγχώρησαν μόνον καὶ ἐπῆρεν δύο σεϊσανᾶδες φορτωμένους, ὅστις ἐξεληθὼν κατέφυγεν εἰς τὸ Ἰσμαίλι παρὰ τῷ Χασάν πασᾶ, προτοῦ νὰ τὸν ὑπάγῃ ἢ βούλλα, ὄντας ἀκόμι Ἰζμαήλ μουχαφιζῆ, ὅπου ἄφησεν εἰς τὸν τόπον του μουχαφιζῆν τὸν Τζούρογλουν ..... μὲ τὸ μανσίπι τῆς Κιουτάχιας.

|| *τῆ 10^η: ἡμέρα Σαββάτω*

35v

Ἀπέρασεν τὸ κράτος τοῦ ἀπὸ Μπαγτζέ καπουσί τεπτίλι μὲ κιαφέτι φελουκατζίδικο, μὲ κοντὴν καπίτζαν μὲ τὴν κουκούλαν καὶ μὲ κουλακλίδικο λάζικο μαχαίρι, ἐξηρητημένης καὶ τῆς πουσκιουλλούδικης τοτοῦν κεσές, προηγούμενου τοῦ Ῥουστέμ ἀγᾶ σκλάβου τοῦ καὶ μπασμαμπειντζῆ τοῦ καὶ παρεπομένου τοῦ μπαστζοκαντάρ ἀγᾶ Κιουτζούκ Χουσεήνη καὶ τοῦ Τζελάτ Μαχμούτη χασεκῆ ὅλοι μὲ τὸ αὐτὸ κισβέτι, μὲ κόκκινα Μάγριπσαλαρὶ εἰς τὸ κεφάλι τους καὶ μὲ κονταῖς καπίτζαις, καὶ τοιουτοτρόπως πολλάκις περιείρχετο, προσέτι καὶ μὲ λάζικο κισβέτι.

|| Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸ ὄρδι καὶ ὁ λαλᾶς τῆς περιφανεστάτης βαλιδὲ σουλτάνας, ὅπου εἶχεν ὑπάγει πρὸ ἡμερῶν μὲ τζαμασίρι πρὸς τὸν ὑπέρτατον ἐπίτροπον, τὸ ὁποῖον εἶναι συνήθεια νὰ στέλλεται εἰς κάθε νέον σάντρη ἀζέμην μὲ ἓνα τῶν οἰκείων της, ὅποιον θέλει νὰ εὐεργετήσῃ. Ἐξέρχεται δὲ τοῦ σεραγίου διὰ προπομπῆς καὶ κοστίζει εἰς τὸν στελλόμενον καμμιά ἐξηνταριά πουργεῖα μὲ ἐκεῖνα ὅπου ἀντιστέλλει καὶ μὲ ἐκεῖνα ὅπου δίδει τῷ κομιστῆ.

36r

τῆ κβ^α: ἡμέρα Δευτέρα~~Ἐμίσεισεν~~

Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἐβούλλωσαν καὶ τὸ κονάκι τοῦ Χατζῆ Ἰσμαήλ πασᾶ Μπεντέρ σερασκερῆ, δημεύοντες τὸ τίποτές του, ὡσὰν ὁποῦ λέγουν ὅτι μανθάνοντας πῶς ἐπῆγεν προσταγὴ νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν, ἔφυγεν ἀπὸ τὴν Ἰμπραήλαν μὲ μερικοὺς ἀνθρώπους του εἰς τὸ Γαλάτζι καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸ Διμότειχον. Εὐρέθησαν δὲ ἄσπρα αὐτοῦ εἰς τοὺς ἐδῶ σαράφιδες τῆς Πόλεως περὶπου τὰ 1400 πουγγεῖα καὶ ὅλο τὸ τίποτές του λέγουν ὅτι συνεποσώθη εἰς 6000 πουγγεῖα. Αὐτὸν δὲ τὸν ἐξώρισαν εἰς τὴν Τένεδον.

|| τῆ κζ^η: ἡμέρα Κυριακῆ

36v

Τὴν νύκτα ἔγινεν δραπέτης ἀπὸ τὴν Βασιλεύουσαν καὶ ὁ πρῶην γκιουμπρουκτζῆς μιντίλλη ναζίρης Σουλεϊμάν ἀγάς, ὅστις εἶχε διαδώσει, ὅτι τὴν Δευτέραν τὸ πουρνὸ ἔχει νὰ μισσεύσῃ διὰ τὸ ὄρδι, καὶ ἡ Πόρτα οὕτως τὸ ἐδόξαζεν, καὶ τῆ ἐξῆς ἤκουσαν ὅτι ἔφυγεν. Μάλιστα διεδόθη ὁ λόγος, ὅτι νὰ ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ Γεντίκουλε καπουσί. Τὸ μᾶλλον ἐνδεχόμενον εἶναι δὲ νὰ κάθεται φυλαγμένος εἰς κανένα μέρος τῆς Πόλεως, ὡσὰν ὁποῦ ἐπρόκρινε νὰ τὸν εἰποῦν φιραρὴν πρὸς καιρόν, παρὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ ὄρδι καὶ νὰ ὑπόκειται εἰς προφανῆ κίνδυνον θανάτου, ἔχοντας ἐχθρὸν ἀδιάλλακτον τὸν ὑπέρτατον. Ἐπάσχησε διαφόρως νὰ ἀποφύγῃ τὸν ἐκεῖσε πηγαϊμόν του, μὴ ἠμπορῶντας νὰ τὸ κατορθώσῃ, τελευταῖον κατέφυγεν εἰς τὸ κρύψιμον. Αὐτὸ ὅμως εἶναι λάθος, καὶ φαίνεται ὅτι δὲν ἐκρύφθη, ἀλλ' ἐμίσεισεν διὰ τὸ ὄρδι, καὶ τὸν διώρισεν ὁ ἐπίτροπος νοζοῦλ ἐμινῆ εἰς τὸ Ἰσμαήλι.

Τῆ αὐτῆ ἡμέρα ἦτον πάλιν μουκιαλεμές τοῦ πρέσβεως τῆς Προυσίας μονσιοῦ ντὲ Ντῆτς μετὰ τοῦ ἐνδοξοτάτου ρεῆς ἐφένδη βεκιλῆ Ῥασῆτ ἐφένδη εἰς τὸ κονάκι του.

|| *τῆ κη^η: ἡμέρα Δευτέρα*

37r

Ἐμίσειεν καὶ ὁ περίφημος Νουμάνμπητος διὰ τὸ ὄρδι, ὅστις ἔχει νὰ ὀργαντίση ἀπὸ τὸ εἰς Θεσσαλονίκην τζι-φτιλίκι του.

~~Τῆ αὐτῆ ἡμέρα περὶ ἑσπέραν ἔφεραν τὸ κεφάλι τοῦ Κεχμάτ(;) πασαῖ προπρώην γενιτζερ ἀγασῆ(;)~~

τῆ κθ^η: ἡμέρα Τρίτη

Περὶ τρίτην ὥραν τῆς ἡμέρας ἀργῶντας ὁ ἄθλιος Χατζῆ Ἀντώνης ὁ Ἀστυπαλίτης νὰ εὐγῆ ἀπὸ τὸν ὄντᾶν του, ὅπου ἐκοιμοῦνταν, ἐμβῆκαν καὶ τὸν ἠύραν ἀποθαμμένον εἰς τὸ στρῶμα του, πλαγιασμένον εἰς τὸ μαξιλάρι του καὶ μὲ ἀνοικτὸν στόμα καὶ ζεστὸν ἀκόμι. Καὶ ἔκαμαν ὅλα τὰ τῆς ἰατρικῆς, πλὴν ἐπὶ ματαίῳ. Ἄφ' ἑσπέρας δὲ εἶχαν ἀνταμωθῆ μαζῆ του καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν φίλων του.

|| Προχθὲς ἔφεραν καὶ τὸ κεφάλι τοῦ Μπεντέρ μουχαφιζῆ, προπρώην γενιτζερ ἀγαλικτάντζιαμαῖ Ἀχμέτ πασαῖ, τοῦ ὁποίου ὁ θάνατος ἐστάθη τοιουτοτρόπως. Αὐτός, ἀφ' οὗ παρεδόθη τὸ κάστρον, στοχαζόμενος τὰ ἐπαπειλούμενα αὐτῷ κατέφυγεν εἰς τὸν ὄρτᾶν του, εἰς τὴν Σούμλαν, ὄντας γιολντάσης τῶν 38. Ὁ δὲ ὑπέρτατος Χασὰν πασαῖ ἰξεύρωντας ὅτι μὲ βίαν δὲν ἤμπορεῖ νὰ τὸν πάρῃ, εἶπεν ὅτι τὸν ἔδωσεν ῥαῖι, μηνῶντας καὶ τῷ γενιτζερ ἀγασῆ, ὅτι τὸν ἐσυγχώρησεν καὶ ὅτι νὰ τοῦ τὸν στείλῃ καὶ ἔχει νὰ τὸν ἐρωτήσῃ τινὰς ἐρωτήσεις. Καὶ διὰ νὰ τὸν πιστοποιήσῃ, ἔστειλε καὶ τὰ πατερμά του ὡς ἐνέχυρον καὶ σημεῖον ἀδυναστεύτου ῥεῖου. Λοιπὸν καὶ ὁ γενιτζερ ἀγασῆ στέλλωντας τὰ ῥηθέντα πατερμά τοῦ ἐπιτρόπου εἰς τὸν ὄρτᾶν ἐμήνυσεν καὶ τὰ παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου μηνυθέντα. Ὅθεν πιστοποιηθέντες οἱ γιολντάσιδες του τὸν ἔδωσαν, παντελῶς μὴν ὑποπτευόμενοι κανένα ἀπευκτέον. Εὐθὺς ὁμως ὅπου τὸν ἔβαλαν εἰς τὸ χέρι οἱ ἀπεσταλμένοι, εἶχαν τοιαύτην προσταγὴν, ὅπου χωρὶς νὰ τὸν ὑπάγουν εἰς τὸ κονάκι τοῦ ἐπιτρόπου καθ' ὁδὸν τὸν ἀπεκεφάλισαν καὶ ἔστειλαν τὸ κεφάλι του εἰς τὴν Πόρταν.

38r

Ἐσήκωσε καὶ τὸν ὄρταν τοῦ Μουζγοῦρ ἀγᾶ, ὅπου ἦτον ὁ ....., καὶ ἐπρόσταξε νὰ φυλάττη ὁ ὄρτας τῶν εἰκοσιπέντε, τῶν ὁποίων γιολντάσης εἶναι καὶ ὁ ἴδιος.

Ἐξέδωκεν δὲ πρὸς τούτοις ὄρισμὸν ὁ ἐπίτροπος, ὅτι ὅπου εὐρεθοῦν γιανμάκια τοῦ Μπενδερίου νὰ τοὺς σκοτώνουν, ὡσὰν ὅπου ἐξ αἰτίας των ἐπαραδόθη τὸ κάστρον εἰς τοὺς ἐχθρούς, χωρὶς νὰ πολεμήσουν μέχρι ἐσχάτης των ἀναπνοῆς καὶ βεβαιώνουν ὅτι μόνον εἰς Ἱμπραήλαν νὰ ἐσκότωσαν παρὰ τῶν τετρακοσίων.

|| Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἦλθεν ἐν ρίβα καίγι φορτωμένον μὲ ξύλα καὶ ἐγιανάστισεν εἰς τὴν σκάλαν τοῦ Μπεϊλερμπείου. Οἱ δὲ ναῦται ὄντες μόνον τρεῖς καὶ κρυωμένοι, δέσαντες τὸ καίκι τους καλῶς ἐμβῆκαν μέσα εἰς τὸν καχβεχανέν, διὰ νὰ ζεσταθοῦν, ἀφ' οὗ δὲ συνῆλθον, μετὰ δύο τρεῖς ὥρας εὐγῆκαν καὶ δὲν ἦσαν μήτε καίκι, μήτε ξύλα. Ἐμαθον δὲ ὅτι ἐπιτήδειοι κλέπτει τινὲς ἐμβῆκαν μέσα καὶ τὸ ἔκλεψαν σύζυλον.

38v

Εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον ἀνοιξαν τὴν νύκτα ἓνα μπακάλικο ἐργαστήρι, ὅπου ἐκοιμῶντο μέσα καὶ τέσσαρες μπακάλιδες, καὶ τοὺς ἔκλεψαν ἐν καζαβὶ ρίζι, γεμᾶτον ἕως ἑκατὸν εἴκοσι ὀκάδων, καὶ αὐτοὶ δὲν ἔνοιωσαν. Τὸ νοστιμώτερον δὲ εἶναι, ὅπου τοὺς ἐπῆρεν καὶ ὁ μπουσταντζήμπαση ἀγᾶς 60 γρόσια τζερεμέν, λέγωντας ὅτι αὐτοὶ τὸ ἔκλεψαν.

|| Φεβρουάριος

39r

τῆ α': ἡμέρα Παρασκευῆ

Ἐγένετο ἄζλι ὁ καπουτζιλὰρ κεχαγιασῆς, ὁ περίφημος Σεμσηντήνμπεης, καὶ ἔγενετο καπουτζιλὰρ κεχαγιασῆς ὁ μικρὸς ἱμπραχώρης, ὁ Τζαήρογλους ....., ὅπου εἶχεν ὑπάγει προλαβόντως εἰς τὸ ὄρδι μὲ τὰ ἰλιφιᾶτια τοῦ ὑπερτάτου. Ἐγένετο δὲ μικρὸς ἱμπραχώρης ὁ Ἀλήμπεης, ὁ υἱὸς τοῦ Καρᾶ κεχαγια, ὅπου ἐστάθη περίφημος παρὰ τῷ Χασὰν πασᾶ εἰς τὴν ἐξπεντισιόνε τοῦ Μωρέως, ὄντας καπουτὰν πασᾶς.

Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἐπῆγεν τὸ κράτος του τεπτίλι εἰς τὸν Τερσανέν, καὶ εὐρίσκωντας τὸν καπετὰν πασᾶν ἀσχολούμενον εἰς τὴν ἐτοιμασίαν τῆς ἀρμάδας εὐγαλεν ἀπὸ τὴν ζῶσιν του ἐν χαντζέρι τζεβαχερένιον ἕως 40 πουγγείων καὶ τοῦ τὸ ἐχάρισεν ἐπαινῶντας τὴν προθυμίαν του, καθὼς καὶ τῶνόντι εἶναι πρόθυμος καὶ ζαμπίτης, ὡσὰν ὁποῦ ποτὲ δὲν ἐστάθη τέτοιος περιμαζωμὸς τῶν καλιοντζίδων μήτε εἰς καιρὸν εἰρήνης, μήτε πώποτε τὸ τοιοῦτον ζάπτι, καὶ μάλιστα εἰς τὸν Γαλατᾶν δὲν τὸ ἐνθυμοῦνται.

|| *τῆ η'*: <ἡμέρα Παρασκευῆ>

39v

Ἐμίσευσεν ὁ Τζαήρογλους ..... καπουτζιλὰρ κεχαγιασῆς, με ..... Καπουτζιμπασίδες καὶ ..... σαλαχόριδες, εἰς τὸ μεϊγιέτι του, διὰ νὰ ξεκινήσῃ στρατεύματα διὰ τὴν Ἀνατολήν. Ἐγένετο δὲ βεκίλης του ὁ προπρώην καπουτζιλὰρ κεχαγιασῆς Σεήτμπεης.

τῆ θ': ἡμέρα Σαββάτω

Ἐγένετο γενικὸς μουσαβερές εἰς τὴν Πόρταν με ὀτζακλίδες καὶ ἄλλους, καὶ μετέπειτα εὐγῆκαν κατ' εὐθείαν ὅλοι με τὰ κισπέτια τους ἐκεῖθεν κατ' εὐθείαν εἰς τὰ ἀνακτόρεια, ὅπου ἔγενετο ἐκ δευτέρου ἡ αὐτὴ συνέλευσις.

|| *τῆ ιβ'*: ἡμέρα Δευτέρα

40r

Ἐγένετο μουκιαλεμὸς τοῦ μονσιοῦ Ντήτς, ἀμπασαντόρου τοῦ ῥηγὸς τῆς Προυσίας, εἰς τὸ κονάκι τοῦ ἐνδοξοτάτου ῥεῆς βεκιλῆ Ῥεσήτ ἐφένδη, καὶ ἐβάσταξεν ἕως τὸ βράδυ.

τῆ ιγ': ἡμέρα Τετράδη

Ἐκίνησεν καὶ ὁ μικρὸς ἱμπραχώρης Ἀλήμπεης με τρεῖς σαλαχόριδες εἰς τὸ μεϊγιέτι του διὰ τὴν Ἀνατολήν, διὰ νὰ ξεκινήσῃ στρατεύματα.

|| Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἔπιασεν τὸ Ραμιπασᾶ τζιφτιλιγὶ καὶ ἐκάη ὅλον.

40v

Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἦλθεν ἀπὸ τὸ ὄρδι ὁ ..... ὁ υἱὸς τοῦ Χοτζᾶ Μπαρουχάτζου, διὰ νὰ πιάσῃ τὸν τόπον τοῦ συντρόφου των Χοτζᾶ Τζελεμπώνη, ὁποῦ ἀπέθανεν ἀσθενήσας, καὶ νὰ κοιτάζῃ τὰς ὑποθέσεις τοῦ πατρὸς του ὁτζᾶκ μπεζιργκιανῆ.

τῆ κ^η: ἡμέρα Σαββατῶ

Ἀπέθανεν καὶ ὁ πρῶην Ῥούμελη καζιασκερῆς Ντερβῆς μολλᾶς προβεβηκῶς τῆ ἡλικία. Αὐτὸς ἦτον ἐπ' ἀδελφῆ (τῆ Φιτνέτ χανούμ) γαμβρὸς τοῦ Σερῆφ ἐφένδη, πρῶην σέχ ἰσλάμη.

|| Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας παραιτήθη καὶ ὁ βασιλικὸς χαζναντάραγας, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν Κιαμπέν. Ἐγένετο δὲ εἰς τὸν τόπον τοῦ ὁ χαζνέ βεκιλῆς Μουζαφέρ ἀγᾶς καὶ χαζνέ βεκιλῆς τὸ γιαμάκι τοῦ Μπηλάλ ἀγᾶ.

41r*

τῆ κγ^η: ἡμέρα Σαββάτῶ

Ἦλθαν ἀπὸ τὸ ὄρδι ὁ μέγας ρουζναμετζῆς Ῥαῆκ Ἀλῆ ἐφένδης (ὁ καὶ περίφημος μαμπεητζῆς ἐπὶ σουλτάν Μουσταφᾶ, τοῦ πατρὸς τοῦ κράτους του) καὶ ὁ μπασμουχασεμπετζῆς Χασάν ἐφένδης (ὁ περίφημος κεχαγιά κιατιπῆς ἐπὶ Γιουσούφ πασᾶ) μὲ τὰ τελευταῖα προβλήματα περὶ εἰρήνης. Αὐτὰ δὲ ἦτον, οἱ μὲν Γερμανοὶ νὰ ἐπιστρέψουν τὸ Μπελιγράδι, τὸ Χοτῖνι, τὸ Μποσγιουρντελένι, τὸ καὶ Σαμπάτζ, τὸ Νόβι καὶ ἄλλας παλάγκας, ὁποῦ ἐπῆραν εἰς τὴν Μπόσαν, καὶ ἐν συντομίᾳ ὅσα ἔχουν ἤδη εἰς τὰς χεῖράς τους παρθέντα εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον, καὶ νὰ τοὺς δοθῇ ποσότης τις ἄσπρων διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ πολέμου. Οἱ δὲ Ῥῶσσοι νὰ ἐπιστρέψουν τὸ Μπενδέρι, νὰ κατεδαφισθῇ ἡ Ὀζοῦ, νὰ ἐπιστρέψουν καὶ τὸ Ἀκκερμάνι καὶ Μολδαβίαν, ἐν συντόμῳ νὰ δώσουν ὅσα ἐπῆραν εἰς τὸν πόλεμον αὐτὸν καὶ νὰ μείνουν μὲ τὸ Κρίμι, ὁποῦ ἐπῆραν ἄνευ πολέμου πρὸ καιροῦ. Προσέτι νὰ μετριάσουν καὶ μερικὰ ἄρθρα τοῦ συμβιβασμοῦ, ὁποῦ ἔκαμαν εἰς τὸ Καϊναρτζίκι εἰς τοὺς προλαβόντας πολέμους. Ἦτον δὲ εἰς τὸ ὄρδι, δηλαδὴ εἰς τὴν Σούμλαν, οἱ

ἐμισάριοι, ἤγουν οἱ ἀπεσταλμένοι, διὰ νὰ τρατάρουν ἐκ μέρους τοῦ ἱμπεράτωρος ὁ μονσιοῦ Στίρμερ (νοβισμᾶς, ἤγουν ὑποτακτικὸς τῶν Γεζουϊτῶν πρότερον καὶ ὕστερον ἐξγεζουϊτῆς καὶ σταλεῖς εἰς Βασιλεύουσαν, ὅπου ἐχρημάτισεν καὶ δραγομᾶνος τοῦ ἱντερνούτζιου καὶ ὑπανδρεύθη μὲ τὴν θυγατέραν τοῦ σινιὸρ Τέστα τοῦ Κουτζοῦ, τοῦ πρώην δραγομᾶνου τοῦ ἱντερνούτζιου. Ὅστις Στίρμερ ἤδη εἶναι πρῶτος δραγομᾶνος εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Βιέννας), προσέτι καὶ ὁ μονσιοῦ Βάλεμβουργε, ὅστις καὶ αὐτὸς ἐκεῖθεν ἦτον πρὸ χρόνων ἀπεσταλμένος καὶ ἐχρημάτισεν τρίτος δραγομᾶνος παρὰ τῷ ἱντερνούτζιῳ εἰς Βασιλεύουσαν. Ἐκ μέρους δὲ τῶν Ῥώσσων ἦτον ἀπεσταλμένος || ὁ κνέζ ..... μαγιόρος. Ἐστάλη δὲ καὶ ἐκ μέρους τοῦ ὑπερτάτου Χασάν πασᾶ ὁ Χατζῆ Μπεκῆρ ἀγᾶς, καπουτζήμπασης εἰς τὸ Γιάσι, ὅπου διέτριβεν καὶ ὁ πρίγκιψ Ποτέμκην. Αὐτὸς ὁ Χατζῆ Μπεκῆρ ἀγᾶς ἐστάθη ποτὲ χαζναντάρης τοῦ μακτούλη Χαμῆτ πασᾶ. Πρὸ τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ ἦτον ἄλλοι οἱ ἀπεσταλμένοι, δηλαδὴ ὁ ....., οἵτινες ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὸ Γιάσι εἰς τὸ Χούσι, μὲ τὸ νὰ τοὺς ἐπρόβαλεν ὁ πρίγκιψ Ποτέμκην τὰ κατωτέρω προβλήματα.

41v

α^{ον}. Ἡ Πόρτα νὰ παραχωρήσῃ διὰ πάντοτε εἰς τὴν Ῥωσσίαν τὸ Κρίμι καὶ τὴν Ὀζοῦν, μὲ ὅλον τὸ τεριτόριον αὐτῆς.

β^{ον}. Τὸ Ἀκκερμάνι καὶ τὸ Κονζάμπεη σκελεσί εἰς τρόπον ὅπου εἰς τὸ ἐξῆς ὁ Νῆστρος νὰ εἶναι τὸ σημεῖον τῶν συνόρων καὶ τῶν δύο ἱμπερίων.

|| γ^{ον}. Εἰς ἀνταμοιβὴν δὲ τούτων ἡ Ῥωσσία νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ Μπενδέρι καὶ τὴν Βεσσαραβίαν.

42r

δ^{ον}. Ὅλη ἡ Μολδαβία (ἐκτὸς τοῦ Χοτινίου, τὸ ὁποῖον θέλει μείνει εἰς τὸν ἱμπεράτωρα τῆς Γερμανίας) θέλει εἶσθαι ὑποκειμένη εἰς ἓνα πρίγκιπα αὐτοκέφαλον, ὄντινα θέλει διορίζει ἡ Ῥωσσία καὶ θέλει τὸν ἔχει εἰς τὴν ὑπεράσπισίν της.

ε^{ον}. Ὁλη ἡ Βλαχία μέχρι τοῦ Ὀλτου θέλει διοικεῖται ἀπὸ ἑνα πρίγκιπα αὐτοκέφαλον, τὸν ὁποῖον θέλει διορίζει ἡ Ἀουστρία, ἣτις καὶ ἔχει νὰ τὸν ὑπερασπίζεται.

ς^{ον}. Διὰ σύνορα τῆς Ἀουστρίας καὶ τῆς Πόρτας θέλει γνωρίζουν ἐκεῖνα ὁποῦ διωρίσθησαν εἰς τὸ τρατᾶτο τῆς Πασαροβίτζας.

ζ^{ον}. Ἡ Σβεκία θέλει περιέχεται εἰς αὐτὴν τὴν συνθήκην, ἀνίσως καὶ ἤθελε ζητήση συγγνώμην ἀπὸ τὴν Ῥωσσίαν, διατὶ διήγειρεν πόλεμον κατ' αὐτῆς.

Προσθέτουν, ὅτι ὁ πρίγκιψ Ποτέμκην νὰ ἐπρόβαλε διὰ ἡ^{ον} ἄρθρον, ὅτι μὲ ὄλον ὁποῦ ἡ Πόρτα ἐπροξένησεν εἰς τὴν Ῥωσσίαν μὲ αὐτὸν τὸν πόλεμον εἴκοσι μυλλιονίων ἔξοδα, εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ παρατείνῃ τὸν πόλεμον ἀκόμι, ὅσον καιρὸν ἤθελε τὸν νοστιμεύεται ἡ μεγαλειότης του, ἀνίσως καὶ δὲν ἤθελεν δεχθῆ αὐτὰ τὰ προβλήματα. Εἶπε καὶ παρῶσία, ὅτι ἂν προκρίνη τὸν πόλεμον, δὲν πρέπει πλέον νὰ στοχασθῆ, ὅτι θέλουν ἐπιστραφῆ οἱ τόποι, τοὺς ὁποίους ἤμποροῦν ἀκόμι νὰ κυριεύσῃ ἡ Ῥωσσία εἰς τὸ ἐξῆς. Ὅθεν ἐρχομένου ἀπὸ τὸ ὄρδι τοῦ Χατζῆ Μπεκῆρ ἀγᾶ εἰς τὸ Χούσι, ἐκατήντησαν πάλιν εἰς τὸ Γιάσι καὶ ἄρχησαν πάλιν νὰ πραγματεύωνται τὴν εἰρήνην.

|| *τῆ κδ^η: ἡμέρα Κυριακῆ*

Ἐγινεν μουσαβερὲς εἰς τὸ Πασᾶ καπουσι καὶ τῆ ἐξῆς μουκιαλεμὲς εἰς τὸ κονάκι τοῦ βεκιὰπ βεησῆ Ῥασῆτ ἐφένδη μετὰ τοῦ μονσιου Ντήτζ, πρέσβεως τοῦ ῤηγὸς τῆς Προυσίας. Καὶ μετὰ ταῦτα δις μουσαβερὲς εἰς τὰ ἀνακτώρια μερικώτερος, εἰς τὸ Τοπκαπί, παρόντος τοῦ κράτους του, τοῦ βεκιὰπ καϊμακάμη ....., τοῦ βεκιὰπ κεχαγιάμπεη Μαμπεηντζῆ Μουσταφάμπεη, τοῦ βεκιὰπ βεησῆ Ῥασῆτ ἐφένδη καὶ τοῦ ἀπὸ τὸ ὄρδι ἐλθόντος ἀπεσταλμένου Ῥαῆκ Ἀλῆ ἐφένδη, μεγάλου βουζναμετζῆ.

|| Κατὰ τὰς εἰδήσεις τοῦ Βουκουρεστίου ὁ βαρὼν ντὲ Τουγκούτ διορισθεὶς ἀδμηνυστρατῶρος, ἤγουν διοικητῆς τῆς Μολδαβίας καὶ τῆς Βλαχίας, τῆ κβ^α

41v sic

42v

Ἰανουαρίου ἦλθεν ἀπὸ τὸ Γιάσι εἰς τὸ Βουκουρέστι καὶ τὸν ἐδέχθησαν οἱ ἐγκάτοικοι μετὰ πλείστης ὄσης χαρᾶς.

Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἦλθεν εἰδήσεις, ὅτι ἔγι-
 νεν εἰς τὸ ὄρδι νισαντζῆς καὶ ὁ ἀπὸ ἐδῶ πρὸ καιροῦ ἀνα-
 χωρήσας, ζητηθεὶς ἐκεῖθεν παρὰ τοῦ ὑπερτάτου Χακ-
 κήμπεης.

Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας διωρίσθη καὶ σουβρᾶ
 ἐμινῆς ὁ πρῶην βεκιὰπ-κεχαγιαμπέης Ἰμπραχῆμ ἐφέν-
 δης.

|| Μάρτιος

43r*

τῆ α^η: ἡμέρα Παρασκευῆ

Ἦλθεν ἀπὸ τὸ ὄρδι καὶ ὁ ὄρντοῦ καδησῆ Ταρα-
 κτζηζαντές ..... ἐφένδης, ὅστις παραιτήθη μόνος του,
 μὴν ὑποφέρωντας τὴν ταλαιπωρίαν καὶ κακοπάθειαν.
 Διωρίσθη δὲ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Σητζικῆ ἐφένδης Μεσιρντέν
 μανζούλης, μᾶλλον γέρων καὶ φιλάσθενος, ὅστις
 ἐμίσεισεν ἔχωντας ταντουράκι εἰς τὸ κοτζί του μὲ μα-
 γκαλάκι κρεμαστόν, διὰ νὰ μὴν χύνεται ἡ φωτιά.

τῆ γ^η: ἡμέρα Κυριακῆ

Ἦτον μουκιαλεμές εἰς τὸ κονάκι τοῦ βεκιὰπ βεησῆ
 Ῥασῆτ ἐφένδη μετὰ τοῦ ἰνβιάτου τοῦ ῥηγὸς τῆς Πρου-
 σίας μονσιου Ντήτζ, καὶ λέγεται ὅτι νὰ ἐτελείωσεν καὶ
 ἡ μεταξὺ τῶν δύο δεβλετίων συμμαχία, ὑπογραφεῖσα
 παρὰ τῶν εἰρημένων δύο πληρεξουσίων, ἕως οὗ νὰ ἔλθῃ
 καὶ τὸ πρωτότυπον ὑπογεγραμμένον μετὰ μῆνας πέντε.
 Συνίσταται δὲ εἰς ἕξ ἄρθρα τὰ φανερά:

α^ο. Συμμαχία ὀφφανσίβα καὶ δεφφανσίβα μεταξὺ τῶν
 δύο δεβλετίων καὶ ὑπόχρεως ὁ ῥῆγας τῆς Προυσίας νὰ
 βοηθήσῃ τὴν Πόρταν μὲ ὅλας του τὰς δυνάμεις, δηλαδὴ
 μὲ διακοσίας σαράντα χιλιάδας στρατεύματα, κινῶντας
 πόλεμον ἀνυπερθέτως κατ' αὐτὴν τὴν πρώτην ἀνοιξιν
 ἐναντίον τοῦ ἱμπεράτωρος Γιωσσέπου δευτέρου καὶ ἐνα-
 ντίον τῆς βασιλίσσης Αἰκατερίνας δευτέρας.

β^{ον}. Νὰ μὴν τύχη καὶ κάμει εἰρήνην μὲ καμμίαν ἀπὸ αὐτὰς τὰς δύο εἰρημένους δυνάμεις, ἕως οὗ δὲν πασχῆσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν νὰ τοὺς βιάσῃ νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὸ δεβλέτι ὅσα κάστρα καὶ τόπους ἐπῆραν μέχρι τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, προσέτι καὶ τὸ Κρίμι.

γ^{ον}. Ὅμοίως καὶ ἡ Πόρτα νὰ μὴν τύχη καὶ κάμῃ εἰρήνην
 || μὲ καμμίαν ἀπὸ τὰς εἰρημένους δυνάμεις, ἂν δὲν συμπεριέχωνται ἢ τε Σβεκία καὶ ἡ Λεχία καὶ ἂν δὲν ἐπιστρέψῃ ὁ ἱμπεράτωρ τὴν Γαλλιτζίαν, ὅπου ἐπῆρεν εἰς τοὺς προλαβόντας πολέμους ἀπὸ τοὺς Λέχους, πάλιν εἰς αὐτούς, ἀναγκάζουσα ὅμως καὶ τοὺς Λέχους νὰ δώσουν εἰς ἀντάλλαγμα τὴν Δάντζικαν τῶ ῤηγι τῆς Προυσίας.

43v

δ^{ον}. Νὰ μὴν τύχη καὶ δεχθῶν καμμίαν βασιλείαν διὰ νὰ μεσολαβῆσῃ εἰς ἐξισασμὸν, εἰ μὴ τὴν Ἐγκλιτέραν καὶ Ὀλάνδαν, αἱ ὁποῖαι νὰ εἶναι καὶ ἐγγυηταί.

ε^{ον}. Νὰ ἔχουν οἱ Προυσιᾶνοι ναυπλοῖαν καραβίων τους εἰς τὰς θαλάσσας τοῦ δεβλετίου, εἰς ἐκείνας ὅπου ἔχουν καὶ αἱ λοιπαὶ βασιλεῖαι, καὶ μὲ τὰ αὐτὰ καὶ ἀπαράλλακτα προνόμια.

ς^{ον}. Καὶ τελευταῖον, εἰς ὅσας ἐπαρχίας, πόλεις, κάστρα καὶ ἄλλα ὅπου ἤθελαν μείνῃ εἰς αὐτὰς τὰς συμφωνούσας δυνάμεις μετὰ τὸν πόλεμον, ὁψέποτε ἤθελαν εἰρηνεύσῃ, νὰ εἶναι ὑπόχρεοι πάλιν αἱ δύο ἐγγυηταὶ ὁ εἷς ὑπὲρ τοῦ ἄλλου καὶ νὰ συμμαχοῦν, ἂν ἤθελαν ἐνοχληθῆ μετέπειτα.

|| Αὐτὴ ἡ ἀλλιάντζα μεταξὺ τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας καὶ τοῦ ῤηγὸς τῆς Προυσίας ὑπεγράφη τῇ α^η Φεβρουαρίου, καὶ ἐξεκίνησεν ἄνθρωπον ὁ ἰνβιᾶτος καὶ μνηστρὸς πληρεξούσιος τῆς Προυσίας μονσιῦ Ντήτς τῇ γ^η τοῦ αὐτοῦ, ἐπὶ ὑποσχέσει ὅτι νὰ φέρῃ τὴν ῤατιφικατζιόνε, δηλαδὴ τὴν ἐπικύρωσιν τῶν συνθηκῶν, εἰς πέντε μηνῶν διάστημα, λογαριάζωντας ἀπὸ α^η Φεβρουαρίου. Τὸ δὲ ἄξιον περιεργείας εἶναι, ὅτι καθ' ἣν ἡμέραν ἐπῆγεν ὁ μονσιῦ Ντήτς νὰ ὑπογράψῃ τὰς συνθήκας, ἔδωκεν εἶδησιν εἰς τοὺς λοιποὺς πρέσβεις, ἀλιάτους τῆς αὐλῆς του, δηλαδὴ εἰς τὸν πρέσβυν τῆς Ἐγκλιτέρας, Ὀλάνδας καὶ Σβεκίας, ὅτι νὰ τὸν συμβοηθῆσουν διὰ

44r

παρακινήσεών τους εις τὴν Πόρταν, διὰ νὰ ἐπιταχύνῃ τὸ τέλος τῆς συνθήκης, τὸ ὁποῖον αὐτοὶ μετὰ προθυμίας τὸ ἐνήργησαν διὰ τακριρίου των μεθ' ἡμέρας δύο. Ὑστερον δὲ πληροφορηθέντες ὅτι, ἐν ᾧ εἶχεν τελειώσει τὰς συνθήκας του ὁ σιγιόρ Ἰνβιᾶτος καὶ ἐπήγαιεν νὰ τὰς ὑπογράψῃ, || τοὺς ἀπάτησεν τοιουτοτρόπως ἐμπαίζωντάς 44v
τους, ἐγγίχθησαν ὑπερβολικὰ καὶ ἔγραψαν εἰς τὰς αὐλάς των προσκλαιόμενοι ὅτι ἐπεριπαίχθησαν παρὰ τοῦ μονσιῦ Ντήτζ.

|| τῆ δ': ἡμέρα Δευτέρα

Ἦλθεν τάταρης ἀπὸ τὸ ὄρδι μὲ τὴν εἶδησιν, ὅτι ἀπέθανεν ὁ ἱμπεράτωρας Γιωσέφος δεύτερος, ὄντας ἄρρωστος πρὸ ἡμερῶν ἀπὸ τὸ περσυνὸν πάθος του, δηλαδὴ ἀπὸ αἰμόπτυσιν. Αὐτὴν δὲ τὴν εἶδησιν τὴν ἔλαβον ἐκεῖσε ἀπὸ ἑνα ἄλλον τάταρην, ὁποῦ εἶχε σταλῆ εἰς τὸ Γιάσι μὲ ἔγγραφα καὶ ἐπιστρέφων ἀπήντησεν Ἀουστριακοὺς ἐνδεδυμένους μαῦρα, ἤγουν πένθημα, καὶ ἐρωτήσας τὴν αἰτίαν τὸν εἶπαν, πῶς μὲ τὸ νὰ ἀπέθανεν ὁ ἱμπεράτωρας. Ὁθεν τοιουτοτρόπως τὸ ἐφανέρωσεν καὶ ὁ ὑπέρτατος εἰς τὴν Πόρταν. 45r

τῆ ζ': ἡμέρα Πέμπτη

Ἄνεχώρησαν πάλιν διὰ τὸ ὄρδι οἱ ἐκεῖθεν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐλθόντες ἀπεσταλμένοι μὲ τὰ τελευταῖα περὶ εἰρήνης προβλήματα, ὅ τε Ῥαῆκ Ἀλῆ ἐφένδης, μεγάλος βουζναμετζής, καὶ ὁ Χασὰν ἐφένδης μπασμουχασεμπετζής, μὲ τὴν ἀπόκρισιν τοῦ κράτους του, ὅτι δὲν δέχεται αὐτὰ τὰ προβλήματα τῆς εἰρήνης, εἰ μὴ ἂν ἐπιστρέψουν οἱ Ῥῶσσοι καὶ τὸ Κρίμι πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ παρὰ νὰ δώσῃ ἄσπρα εἰς τοὺς || Γερμανοὺς, προκρίνει νὰ τὰ δώσῃ 45v
εἰς τοὺς γιανιτζάρους, ἕως οὔ νὰ τὸν ἀξιώσει ὁ Θεὸς νὰ κατατροπώσει τοὺς ἐχθροὺς καὶ τότε νὰ εἰρηνεύσῃ μὲ αὐτούς.

Τῆ αὐτῆ ἡμέρα ἐμβῆκεν Ἰνκόνιτο εἰς τὸ Σταυροδρόμι (ὅπου εἶχαν προετοιμάσει ἕξ ὀσπήτια) καὶ ὁ

μεγάλος πρέσβυς τῆς Λεχίας κόντε Ποτόβτζκης, ὅστις ἀπὸ πέρισυ ἐμίσσευσεν ἀπὸ τὸ Βαρσάβι στελλόμενος ἀπὸ τὸν ῥῆγα καὶ ἀπὸ τὴν γερουσίαν, διὰ νὰ προσκλαυθοῦν, ὡς φαίνεται, ἀπὸ τὸ τεσφλοῦτι τῶν Ῥώσσω, καθὼς ἔστειλαν ἐν ταύτῳ εἷς τε τὴν κούρτην τῆς Βιέννας, τῆς Πετροπόλεως, τῆς Φράντζας καὶ τοῦ Μπερλίνου. Μὲ τὸ νὰ ἦτον δὲ στρατεύματα ῥωσσικὰ εἰς τὴν Μολδαβίαν καὶ πανταχόθεν τὰ σύνορα ἐμποδισμένα, ἤναγκάσθη νὰ περιτριγυρίσῃ, καὶ καταντήσας εἰς Βενετίαν, ἔχωντας μάλαγμα μαξοῦς τοῦ ἄκοπον, ἐκεῖθεν ἐκατήντησεν εἰς Μωρέαν, ὅπου τὸν ἐπρόσμενεν ὁ μιχμανδάρης, ὅπου ἔστειλεν ἡ Πόρτα διὰ νὰ τὸν προῦπαντήσῃ, καὶ ἀπ' ἐκεῖ διὰ ξηρᾶς ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην ἐκατήντησεν εἰς Βασιλεύουσαν. Μεθ' ἣ || μέρας δέ τινας ἔχει νὰ κάμη παρῆρσιὰ τὴν εἰσοδὸν τοῦ διὰ παρατάξεως ἀπὸ τὸ Νταοῦτ πασᾶ εἰς τὸ Σταυροδρόμι, ἀφ' οὔ ξεκουρασθῆ καὶ ἐτοιμασθῆ. Ἐν τοσοῦτῳ ἐπροστάχθη ὁ τοπτζήμπαση ἀγᾶς νὰ στείλῃ μερικὰ νεφέρια, διὰ νὰ φυλάττουν εἰς τὴν πόρταν τοῦ, μέχρις οὔ νὰ παρῆρσιασθῆ καὶ τότε τὸν διορίζεται ὀρτᾶς, κατὰ τὸ σύνηθες, καὶ τὰ λοιπὰ ταῖνάτια.

46r

Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἦλθεν καὶ ἄλλος τάταρης ἀπὸ τὸ ὄρδι μὲ τὴν ἐπιβεβαίωσιν τοῦ θανάτου τοῦ ἱμπεράτωρος, ὡσὰν ὅπου τὸ ἐδηλοποίησαν τῷ ὑπερτάτῳ ἐπιτρόπῳ Χασάν πασᾶ οἱ ἐκεῖσε διατρίβοντες ἐμισάριοι, ὅ τε μονσιοῦ Στίρμερ καὶ Βάλεμπεργκ.

Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἐμίσσευσεν καὶ ὁ Νεμιντ ἐφένδης διὰ τὸ Σοουτζάκι, διορισθεὶς ἐκεῖσε τεφερδάρης παρὰ τῷ σερασκέρῃ Μπατάλ πασᾶ συνεπιφέρει δὲ χάζνεν 500 πουγγείων, ἐκτὸς τῶν προσταλλέντων ἄλλων 500 καὶ ἐκτὸς ἄλλων χιλίων πουγγείων, ὅπου ἔχουν νὰ ἐξαποστείλουν κατόπιν εἰς δύο ταξίτια, ὡσὰν ὅπου ὁ ῥηθεις σερασκέρης ἐζήτησεν πρὸ καιροῦ αὐτὴν τὴν ποσότητα, ἣτις εἶναι ἄφευκτος, ὡς ἔγραφεν, διὰ νὰ ἐτοιμασθῆ καὶ νὰ κινήσῃ ἐκεῖθεν || νὰ ὑπάγῃ μὲ ἀρκετὸν στρατεύμα τῆς Ἀνατολῆς, νὰ κτυπήσῃ τοὺς ἐχθροὺς εἰς τὴν Ἀνάπαν καὶ ἀλλαχοῦ.

46v

τῆ ιβ^η: ἡμέρα Τρίτη

Ἦτον διβάνι καὶ ἐμοιράσθη ἐν κίστι οὐλουφέ. Τὸ αὐτὸ ἔγινεν πρὸ ἡμερῶν καὶ εἰς τὸ ὄρδι.

|| τῆ ιε^η: ἡμέρα Παρασκευῆ

47r

Ἦλθεν καὶ ὁ τῆς Βενετίας ταχυδρόμος ἐπιφέρων γράμματα καὶ γαζέτας, εἰς τὰς ὁποίας ἐφάνερωναν τὸν θάνατον τοῦ ἱμπεράτωρος Γιωσέπου β^{ου}.

|| Αὐτὸς ὁ Γιωζέπος β^{ος} αὐτοκράτωρ Ῥωμάνων ἔδωκεν τὸ κοινὸν χρέος εἰς τὴν Βιένναν τῆ κ^η Φεβρουαρίου (κατὰ τὸν νέον στῦλον) πρὸς τὸ ξημέρωμα τῆ ια^η: 1/2 ὥρα. Ἐγεννήθη δὲ τῆ ιγ^η Μαρτίου τοῦ 1741 ἔτους, ἀνηγορεύθη ἱμπεράτωρ Ῥωμάνων κατὰ τὸ 1764 ἔτος, διεδέχθη τὸν Φραντζίσκον α^{ον} πατέρα του κατὰ τὸ 1765, Αὐγούστου ιη^η, ζώσης τῆς μητρὸς του Μαρίας Τερέζας. Διοίκησε δὲ τὴν μοναρχίαν του μόνος ἀπὸ 29^{ης} Νοεμβρίου τοῦ 1780 ἔτους, δηλαδὴ ἑννέα χρόνους, δύο μήνας, καὶ εἰκοσιδύο ἡμέρας. Ἡ ἀσθένεια του ἦτον πρὸ ἑνὸς χρόνου, καὶ πρὸ τριῶν μηνῶν, ἦτον πληροφορημένος ὁ ἴδιος ὅτι πλησιάζει τὸ τέλος του καὶ δὲν ἐπτοεῖτο παντάπασιν. Ἀπεχαιρετήθη καὶ διὰ γραμμάτων καὶ διὰ ζώσης φωνῆς ἀπὸ ὅλην τὴν φαμελλίαν καὶ φίλους του, καὶ ἐκαταγίνετο μέχρι ἐσχάτης του ἀναπνοῆς εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς ἐπικρατείας του.

46v

Ὁ δὲ ἀδελφὸς του δούκας τῆς Τοσκάνας, ἤδη δὲ ῥήγας τῆς Οὐγκαρίας, καὶ Βοχεμίας Λεοπόλδος β^{ος} ἐμίσσευσεν ἀπὸ τὴν Φιορέντζαν τῆ κβ^α Φεβρουαρίου διὰ νὰ ἔλθῃ νὰ διαδεχθῆ τὸν ἀποθανόντα ἀδελφόν του εἰς τὰ πατρομητρογονικά του κτήματα, καὶ ὄχι εἰς τὸ ἱμπερίον, ὡσὰν ὁποῦ αὐτὸ δίδεται κατ' ἐκλογὴν τῶν ἐλεκτόρων.

|| Αὐτὸς ἠσθένησεν κατὰ τὸν Ἰανουάριον μῆνα πάλιν μὲ τὸ περσυνὸν πάθος του, δηλαδὴ μὲ βώμηκα εἰς τοὺς πνεύμονας, ὄντας δὲ καὶ κακόχυμος ὑπερβολικὰ ἀπὸ πάθη γαλλικά, ἔχωντας καὶ

47r

πάθη ψυχῆς, δὲν ἠμπόρесе πλέον νὰ ἀνθέξῃ τὸ σῶμα του, καὶ ἐβάρυνε κατ' ἀρχὰς τοῦ Φευρουαρίου, μάλιστα λέγουν ὅτι νὰ ἐχάλασεν ὁ λάριγξ του, καὶ δὲν ἠμποροῦσεν νὰ καταπιῇ οὔτε φαγί, οὔτε νερόν, ἀλλὰ ὅλα ἐγύριζαν ἀπὸ τὴν μήτην του, καὶ ἐγένεν ἓνα ἐλεινὸν θέαμα.

Ἐγραψε, λέγουν, δις εἰς τὸν ἀδελφόν του Λεοπόλδον δούκα τῆς Τοσκάνας προσκαλῶντάς τον διὰ νὰ ἔλθῃ νὰ παρευρεθῇ κοντά του, καὶ ἐκεῖνος δὲν ἠθέλησεν νὰ ὑπακούσῃ, ὡσὰν ὁποῦ ἦτον πρὸ χρόνων ψυχραμένος μαζῆ του, μὲ τὸ νὰ ἀπέρασεν πρὸ καιροῦ ἀπὸ τὴν ιδέαν τοῦ ἀποθανόντος νὰ κηρύξῃ ῥήγα Ῥωμάνων, καὶ ἐπομένως διάδοχόν του τὸν ἀνεψιόν του Φραντζῆσκον, δηλαδὴ τὸν πρωτότοκον υἱὸν τοῦ Λεοπόλδου, τὸ ὁποῖον μανθάνωντάς το ὁ Λεοπόλδος ὄχι μόνον ἐψυχράνθη ὑπερβαλλόντως κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του, ἀλλὰ καὶ τὸν ἔγραψεν ῥητῶς ὅτι ὄχι μόνον προτεστάρει εἰς τοῦτο, ἀλλὰ τὸν δηλοποιεῖ ὅτι εἶναι οἰκοκύρης μὲ νὰ κάμῃ διάδοχον τοῦ ἱμπερίου τὸν υἱὸν τοῦ Φραντζῆσκον, πλὴν ζῶντας ὁ ἴδιος ποτὲ δὲν θέλει παραχωρήσει εἰς αὐτὸν μήτε σπιθαμὴν κληρονομίας ἀπὸ τὰ πατρογονικά του ὑποστατικά (ὁποῦ εἶναι τὰ καθ'αυτὸ ἡ Μποχεμία, καὶ τὸ ῥηγάτον τῆς Οὐγκαρίας). Προσέτι ἐσυμφώνησεν καὶ μὲ τὸν ἀποθανόντα ῥήγα τῆς Προυσίας, καὶ μὲ τὸν ἐλέκτωρα τῆς Σαξωνίας, καὶ μὲ ἄλλους τινὰς πρίγκιπας τοῦ ἱμπερίου, καὶ ἐπομένως ἐξεθύμανεν αὐτὴ ἡ ιδέα τοῦ Γιωζέπου, μὲ ὅλον τοῦτο, ἐπῆρεν τὸν ῥηθέντα ἀνεψιόν του Φραντζῆσκον, παρ' αὐτῶ, ἀποχωρίζωντάς τον ἀπὸ τὸν πατέρα του, καὶ φρόντιζεν διὰ τὴν παιδαγωγίαν καὶ ἀνατροφὴν του, προσέτι τὸν ὕ ||

47v

ἰμπεράτωρος Γιωζέπου. Ὁ ἀδελφός του ἐν τοσοῦτῳ ὁ Λεπόλδος ὄντας ψυχραμένος καὶ διὰ τὴν αἰτίαν τῆς διαδοχῆς ὅπου ἐρρέθη δὲν ἐδοκίμαζεν καὶ κανένα ἀπὸ τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ ἰμπεράτωρος, (τὰ ὅποια τῶντι ἐφάνησαν τέλος πάντων παράλογα, καὶ ἀνοίκεια τῆς φήμης ὅπου ἔδωκεν, κατ' ἀρχὰς ὅπου ἔλαβεν τὰς ἡνίας τῆς διοικήσεως εἰς χεῖρας του, μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρὸς του Μαρίας Τερέζας) καὶ μάλιστα πρὸ καιροῦ ὅπου ἀνοιξεν τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ Ντεβλετίου, ἐπὶ μόνῃ προφάσει τοῦ ὅτι εἶναι σύμμαχος τῆς Ῥωσσίας, καὶ ὕστερον κατήντησε νὰ φανῇ ὁ μόνος πολέμιος, καὶ διαδεχόμενος τὸ περισσότερον βᾶρος τοῦ πολέμου ἐπὶ μόνῃ πλεονεξίᾳ νὰ βαστᾷ περίπου τὰς τριακοσίας χιλιάδας στράτευμα, καὶ νὰ γίνῃ αἴτιος εἰς τὴν περισυνήν ἔφοδον ὅπου ἔγινεν ἐπὶ Γιουσοῦφ πασᾶ κατὰ τὸ μέρος τῆς Μεχεδίας, ὅπου τοὺς ἔδιωξαν καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον μέχρι τοῦ Καράνσεμπές, νὰ αἰχμαλωτισθοῦν περὶ τὰς ὀγδοή<κο>ντα χιλιάδας ἐγκάτοικοι ἐκείνου τοῦ μέρους, τὸν ἐμέμφουνταν ὑπερβολικὰ ὁ ἀδελφός του, λέγουν προσέτι καὶ νὰ τὸν ἐμήνυσεν, ὅτι νὰ μὴν τύχη καὶ φανῇ κανένα πολεμικόν του κάρabi εἰς τὰς θαλάσσας τῆς ἐπικρατείας του τὰς περὶ τὴν Τοσκάναν, ἐπειδὴ θέλει τὸ τρατάρει ὡς ἐχθρικόν, καὶ θέλει τὸ καταδιώξει. Τούτων οὕτως ἐχόντων μανθάνωντας πλέον ὁ ἰμπεράτωρας ἀπὸ τοὺς ἰατροὺς ὅτι ἐπλησίασεν τὸ τέλος του, τὸν ἔκαμε δι' ἐγγράφου ρεγκέντε του, καὶ ὑποθέτωντας ὅτι θέλει ἔλθῃ ἀφ' οὗ τὸν ἔγραψεν, καὶ θέλει τὸν προφθάσει ζωντανόν, διὰ νὰ ἔχη ἐκεῖνος τὴν πληρεξουσιότητα τοῦ διοικεῖν, ἐν ὧσφ ζῆ αὐτός, ἔγραψεν καὶ ἐν γράμμα ἰδιόχειρον εἰς τὸ στράτευμά του παρακινητικὸν τῆ ἰδ^η τοῦ Φευρουαρίου, τῆ δὲ ἰζ^η τοῦ αὐτοῦ μηνός, οὕσα ἐμπίτεξ ἡ ῥηθείσα νύμφη του ἢ τοῦ ἀνεψιοῦ του Φραντζίσκου, καὶ πρωταρειέ, καὶ μὴν ἡμποροῦσα νὰ ἐλευθερωθῇ ἔδωκεν τὸ κοινὸν χρέος,

ὄθεν καὶ αὐτὴ ἡ λύπη ἐνουμένη μετὴν λοιπὴν σωματικὴν του κατάστασιν ἐπετάχυνεν τὸ τέλος του, καὶ ἐπομένως τῇ κ^η Φεβρουαρίου κατὰ τὸν νέον στυλόν, κατὰ δὲ τὸν παλαιὸν τῇ θ^η, ἡμέρα Σαββάτω περὶ ε^η ὥραν τοῦ πουργοῦ || φράγκικα, δηλαδὴ ὅτι ξημέρωνεν ἔδωκεν τὸ κοινὸν χρέος καὶ ὁ ἴδιος. Ὅθεν ἀμέσως ἐστάλη αὐτὴ ἡ εἶδησις τῷ ἀδελφῷ του δουκὶ τῆς Τοσκάνας Λεοπόλδω, ὅστις λέγουν καὶ ὅτι νὰ ἐμίσειεν ἐκεῖθεν τῇ .... μάλιστα, προσθέτουν καὶ ὅτι νὰ ἠσθένησε καθ' ὁδὸν μετὰ ὕδρωπα εἰς τὸ στῆθος. Αὐτὸν τὸν λέγουν ὅτι εἶναι φιλήσυχος καὶ οἰκονόμος, προσέτι ἐξ αὐτῆς τῆς οἰκονομίας του ἀφ' ὅτου ἐγένετο δούκας τῆς Τοσκάνας, λέγουν ὅτι νὰ ἐσύναζεν μέχρι τοῦδε περίπου τὰ διακόσια μιλιούνια φλωρίνια, ἤγουν διακόσιαις χιλιάδες πουγγεῖα ἀρτιρδίζωντας κατ' ἔτος ἀπὸ τὰ περισσεύοντα τῶν ἐξόδων του, ἕως 5: ἐξ χιλιάδας φλωρίνια. Λέγουν προσέτι ὅτι ὁ νῦν ῥήγας τοῦ Προυσίας νὰ ἐτράταρεν μετ' αὐτοῦ, ἔτι ζῶντος τοῦ ἱμπεράτωρος, νὰ τὸν δώσῃ μίαν τῶν θυγατέρων του εἰς ἓνα τῶν υἱῶν, ὡσὰν ὅπου ἔχει ..., καὶ .... θυγατέρας, καὶ νὰ σταθῇ νὰ τὸν κηρύξῃ καὶ δούκα εἰς τὸ Μπραμπάν, ὡσὰν ὅπου καὶ ἐκεῖνο τὸ μέρος τοῦ Πείμπας εἶχεν ἀποστατήσῃ ἀπὸ τὴν κακὴν διοίκησιν τοῦ ἀποθανόντος. Ὁ ἀποθανὼν δύο τρία τινὰ ἀξιόλογα ἐπιχειρήματα ὅπου εἶχεν κατορθώσῃ κατ' ἀρχὰς τῆς βασιλείας του, πρὸς καλὴν κατάστασιν τῆς ἐπικρατείας του, ὕστερον χάνωντας τὴν ὑπόληψίν του περὶ τὰ τέλη τοῦ θανάτου του ἐβιάσθη πάλιν νὰ τὰ χαλάσῃ, καθὼς τὰ εἰσοδήματα τῶν μοναστηρίων ὅπου τὰ ἐπῆρεν, καὶ ἔδιδεν λουφέδες, ἠναγκάσθη ὕστερον νὰ τὰ ἐπιστρέψῃ. Ὅμοίως καὶ προνόμοια τινὰ τῶν Οὐγκάρων ὅπου τὰ ἐμετρίασεν, ὕστερον ἐβιάσθη καὶ τὰ ἄφησεν ὡς καὶ πρότερον. Καθὼς καὶ τῶν βραπάντιδων ὅπου δὲν ἐπρόφθασεν νὰ τὰ συντέμνῃ, καὶ αὐτοὶ ἐπαναστατήσαντες ἀφηνίασαν ζῶντος αὐτοῦ, καὶ οὕτως τοὺς ἄφησεν

48r

ἀποσκιρτήσαντας ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς αὐστριακῆς φαμίλλιας. Καὶ ἐν συντόμῳ ἀπέθανεν ἄθλιος, ὅχι μόνον χωρὶς νὰ κατορθώσῃ κανένα ἀξιόλογον, ἀλλὰ εὐρίσκων εἰς καλὴν κατάστασιν τὸ βασιλείον του, τὸ ἄφησεν εἰς ταραχάς, καὶ ἐνοχλήσεις, γινόμενος καὶ αἴτιος νὰ ἀφανισθοῦν καὶ ἕως 80000 ἐγκάτοικοι του, αἰχμαλωτισθέντες παρὰ τῶν Ὀθωμανῶν. Τὸ σῶμα τοῦ ἀποθανόντος ἱμπεράτωρος ἐστάθη μέχρι τῆς κα⁷⁶ Φεβρουαρίου εἰς τὸν ἴδιον ὄνταν ὅπου ἀπέθανεν, ὕστερον ἐσηκώθη καὶ ἐκτέθη εἰς τὴν καπέλαν τῆς κούρτης, καὶ μεθ' ὥρας τινὰς ἐξεκίνησαν ταχυδρόμους εἰς τὰς ξένας αὐτὰς μετὰ τὴν λυπηρὰν εἶδησιν τοῦ θανάτου του.

Ὁ δὲ πρίγκιψ Στάχρεμβέργκ γράν μετὰ τῆς κούρτης ἐπῆγεν τὸ πουρνὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας εἰς τὴν καντζελλαρίαν διὰ νὰ σφαλίσῃ τὸ αὐλικὸν βουλευτήριον τοῦ ἱμπερίου. Εἰς δὲ τοὺς πρὲ || ζιδάντας ἤγουν προέδρους τῶν κριτηρίων καὶ τῶν πολιτικῶν εἶχεν προστάξει ὁ ἀποθανὼν νὰ ἀκολουθοῦν τὸ ἔργον τους ὡς καὶ πρότερον ἕως οὗ νὰ ἔλθῃ ὁ ἀδελφός του νέος ῥήγας τῆς Οὐγκαρίας Λεοπόλδος Β^{ος}. Ὁ δὲ ἀρχιδούκας ἀνεψιὸς τοῦ ἀποθανόντος ἔλαβεν ἐξουσίαν παρ' αὐτοῦ νὰ ὑπογράφεται ἐπ' ὀνόματι τοῦ ῥηγὸς καὶ πατρὸς του, ἕως οὗ νὰ ἔλθῃ ὁ ἴδιος εἰς Βιέναν.

48v

Ἡ ἀρχιδουκέσσα Ἐλισσαβέτα σύζυγος τοῦ ἀρχιδουκὸς Φρανσοά, εἶχεν ἐλευθερωθῆ τῇ ιζ^η Φεβρουαρίου, (νέος στυλὸς) περὶ τὴν γ^η ὥραν τῆς νυκτός, καὶ ἐγέννησεν πριγκιπέσσαν, καὶ τῇ ἐξῆς πρὸς τὸ ξημέρωμα τῆς ιη⁷⁶ ἔδωκεν τὸ κοινὸν χρέος, οὗσα 22 χρονῶν 9 μηνῶν καὶ 27 ἡμερῶν. Τὴν δὲ νεωστὶ γεννηθεῖσαν ἀρχιδουκέσσαν τὴν ἐβάπτισεν ὁ προσεστὼς τῆς αὐτῆς, καὶ τὴν ὠνόμασεν καὶ αὐτὴν Ἐλισσαβέταν.

Εἰς τὰς 15 τοῦ Φεβρουαρίου ἔδωσαν τὰ ἅγια λάδια τὸν ἱμπεράτωρα μετὰ τὸ νὰ τὸν ἀπῆλπισαν, ὥστόσον ἀκολουθοῦσεν τὰς ὑποθέσεις τοῦ ἱμπερίου,

ὥσπόσον διώρισεν τέσσαρες μηνύστρους κονσουλάτωρας, πηγαίνωντας δὲ ἕνας ἐξ αὐτῶν μὲ γράμματα νὰ τὰ βουλώσῃ, τὸν εἶπεν ὁ ἱμπεράτωρας, ὅτι δὲν ἰξεύρω ἂν ἔχῃ δίκαιον ὁ ποιητῆς ὁποῦ εἶπεν πῶς ἀπὸ τὸν βασιλικὸν θρόνον εἰς τὸ φέρετρον τὸ πέρασμα εἶναι φοβερῶτατον, ἐγὼ δὲν λυποῦμαι διὰ τὸν θρόνον, εἶμαι ἡσυχος κατὰ τοῦτο. Λυποῦμαι ὅμως ὁποῦ μὲ τόσους κόπους ὁποῦ ἐδοκίμασα, δὲν ἀπόκτησα ἄλλο πάρεξ πολλοὺς ἀγνώμονας.

Λέγεται, ὅτι νὰ ἔγραψεν ὁ ὑπέρτατος Χασάν πασᾶς, ὅτι ἐπειδὴ καὶ δὲν ἐδοκιμάσθη ἡ ἐκδούλευσίς του καὶ δὲν ἐδέχθησαν τοιαύτην τιμημένην εἰρήνην, δηλαδὴ νὰ ἐπιστρέψουν οἱ Γερμανοὶ καὶ Ῥῶσσοι ὅσα ἐπῆραν εἰς αὐτοὺς τοὺς πολέμους καὶ νὰ εἰρηνεύσουν, εἰς τὸ ἐξῆς αὐτὸς δὲν ἤμπορεῖ πλέον νὰ δουλεύσῃ, καὶ ὅτι παραιτεῖται ἀπὸ τὸ βεζαρέτι προσφέρωντας καὶ εἰς τὸ δεβλέτι καὶ χιλίων πουγγείων εἰσόδημα ὁποῦ ἔχει, παρακαλῶντας μόνον νὰ τὸν ἀφήσουν καμμιὰ σαρανταριά πουγγείων εἰσόδημα, καὶ μήτε μανσούπι νὰ μὴν τὸν δώσουν, ἀλλὰ νὰ τραβηχθῇ καὶ νὰ ἐφησυχάσῃ εἰς ὅποιον μέρος τῆς βασιλικῆς ἐπικρατείας ἤθελε τὸν ἀρέσῃ.

|| τῆ 15^η: ἡμέρα Σαββάτω

Ἦλθεν εἶδησις ἀπὸ τὸ ὄρδι διὰ τάταρη, ὅτι ἀλλάξεν ὁ κεχαγιαμπης, ὁποῦ ἦτον ὁ Μπεκῆρ Χασάν ἐφένδης (περὶ οὗ ἔκαμεν ἄρζι προλαβόντως ὁ ὑπέρτατος ἐπίτροπος, ὅτι πρέπει νὰ ἀλλάξῃ καὶ τὸ ἔστερξεν τὸ κράτος του, κάμνωντας χαβαλὲν εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἐσομένου εἰς τὸ ρεῖι του). Ἐγινεν δὲ ὁ τζελεμπῆ Ῥεσῆτ Μουσταφᾶ ἐφένδης ὁ ἐμινιπασᾶ καϊνῆς ἀπὸ γενιτζερ ἐφενδησῆ. Ἐγινεν δὲ γενιτζερ ἐφενδησῆ ὁ Ὁμὲρ ἐφένδης, ὁ πρῶην τερσανὲ ἐμινῆς, ὁποῦ πρὸ ἡμέρῶν ἐμίσσευσεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, ὄντας καὶ αὐτὸς ἕνας ἀπὸ τοὺς ρετζάλιδες τοὺς ἐδῶ διατρίβοντας, ὁποῦ εἶχεν ζητήσῃ ὁ ὑπέρτατος διὰ καταστίχου, διὰ νὰ ὑπάγουν εἰς τὸ ὄρδι.

49r

τῆ ιζ': <ἡμέρα Κυριακῆ>

Ἦλθεν τάταρης ἀπὸ τὸ ὄρδι εἰς δύο ἡμισυ ἡμέρας, δηλαδὴ ἀπὸ τὴν Σούμλαν, μὲ τὴν εἶδησιν ὅτι ἄφησε τὸν ὑπέρτατον ἐπίτροπον Τζεζαγιερλῆ Χασὰν πασαῖν βαρέως ἀσθενοῦντα.

τῆ ιη': ἡμέρα Δευτέρα

Ἦτον κονφεράντζα ἦτοι μουκιαλεμές εἰς τὸ κονάκι τοῦ βεκιὰπ βεησῆ Ῥασῆτ ἐφένδη μετὰ τοῦ Ἰνβιάτου τοῦ βηγὸς τῆς Σβεκίας.

|| Τῆ αὐτῆ ἡμέρα ἦτον μουκιαλεμές μετὰ τοῦ πρέσβεως τῆς Σβεκίας εἰς τὸ κονάκι τοῦ βεκιὰπ βεησῆ Ῥασῆτ ἐφένδη, ὅπου ἦτον καὶ ὁ Ἀσῆρ ἐφένδης, ὁ χάλια Ῥούμελη καζιασκερῆς, καὶ ὁ Σαχῆμπ ἐφένδης, ὁ χάλια βεκιὰπ μπεληκτζησῆ, ὡσὰν ὁποῦ καὶ αὐτοὶ εἶναι μεμούριδες εἰς ὅλας τὰς κομφεράντζας ὁποῦ γίνονται.

49v

|| τῆ κ': ἡμέρα Τετράδη

Ἐκαμεν τὴν διὰ παρατάξεως εἴσοδόν του καὶ ὁ μέγας πρέσβυς τῆς Πολονίας κόντε Ποτόβτζκης, ὅστις τὸ πουρνὸ ἀπὸ τὸ Σταυροδρόμι ἐκατέβη εἰς τὸν Τοπχανὰν καὶ διὰ καϊκίου ἐπῆγεν εἰς τὸ Ἐγιούπι καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸ Νταοῦτ πασαῖ, ὅπου ἐτοιμάσθη ἡ παράταξις, καὶ διὰ τοῦ Φίλικιο προυσίου ἔκαμε τὴν εἴσοδόν του διὰ ξηρᾶς εἰς τὸ Σταυροδρόμι, ἣτις ἄρχηζεν τοιουτοτρόπως. Προηγούντο καμμιά διακοσαριὰ γιανιτζάροι κετζελίδες, ὁ ὄρτᾶς δηλαδὴ ὁποῦ διωρίσθη νὰ τὸν φυλάττη κατὰ τὴν συνήθειαν. Εἶποντο καμμιά δεκαπενταριὰ τζαουσαῖδες τοῦ διβανίου, ἔπειτα τὰ γιεντέκια τοῦ πρέσβεως, εἶτα ὁ μιχμανδάρης τοῦ ὁ Κιαμιλῆ ἐφένδης μετὰ τοῦ ....., ἔπειτα ὁ τζαουσλάρ ἐμινῆς καὶ τζαουσλάρ κιατιμπῆς. Ἐπειτα ὁ βεκίλης τοῦ τζαούσμπαση καὶ ὁ θεῖος του ὁ τζελεμπῆ ἀγάς, ὁ καϊνῆς τοῦ Ἰζέτ πασαῖ (ὡσὰν ὁποῦ ὁ βεκιὰπ-τζαούσμπαση ἀγάς, ὁ Σεῆτμπεης δὲν ἐπῆγεν) μετὰ τοῦ πρέσβεως κόντε Ποτόβτζκη, ὅστις ἦτον ἐνδεδυμένος λέχιμα, καθὼς καὶ οἱ περισσότεροι τῶν ἀκολούθων αὐτοῦ. Ἐφοροῦσε δὲ

50r

εἰς ἄλικον καντιφέν σαμούρι καπλαντισμένον, λέχικην γοῦνα καὶ λέχικο καλπάκι πάλιν μὲ καντιφέν ἄλικον μὲ μύταις, καὶ ἓν εἶδος τζελεγκίου τζεβαχερένιου (ὅπερ εἶχεν ἓν σμαράγδι τετράγωνον εἰς τὴν μέσην καὶ τριγύρω διαμάντια) καὶ σπαθὶ τζεβαχερένιον μὲ τὸ δέσιμόν του. Οἱ ἀκόλουθοί του ἦτον οἱ δύο τοῦ υἱοῦ καὶ 12 ζαντιλλίομοι τῆς ἀμπασάδας εὐγενεῖς, ἐξ ὧν ὁ ἓνας εἶναι ἀνεψιὸς τοῦ πρίγκιπος Μολοχόβτζκη τοῦ μαρεσάλου τῆς κομφεντερατζιόνας, ὁ σεκρετάριος τῆς ἀμπασάδας, ὁ καβαλαρῖτζος του καὶ καθεξῆς ὅλοι λέχικα ἐνδεδυμένοι καὶ μὲ μουστάκια. Εἶχεν δέκα χεῖδούκος τάχα τούρκα ἐνδεδυμένους, ντολαμαλίδες, καὶ μὲ μπινίσια ἄλικα, δύο κομπανίας ὅπου ἐσυμποσοῦντο εἰς καμμιά εἰκοσαριὰ καβαλάριδες, οἱ μὲν μισοὶ μὲ ἄσπρην οὐνιφόρμαν, οἱ δὲ ἄλλοι μισοὶ || μὲ μαβιάν, καὶ οἱ μουζικάντιδές του μὲ ἄσπρην, 50v ἐν συντόμῳ ὅλοι ἐσυμποσοῦντο εἰς 180 ἀνθρώπους. Αὐτὸς δὲ ἔπερνε καθ' ὁδὸν ταῖνάτια διὰ 400.*

|| τῆ κα^α: ἡμέρα Πέμπτη

Περὶ τὸ μεσημέρι, ὄντος τοῦ βεκιὰπ βεησῆ Ῥασῆτ ἐφένδη εἰς τὸ κονάκι του καὶ τοῦ Ἀσῆρ ἐφένδη Ῥούμελη καζιασκερῆ χάλια καὶ τοῦ Σαχῆπ ἐφένδη βεκιὰπ μπηλικτζισῆ, μὲ τὸ νὰ εἶχαν κομφερέντζαν, ἤγουν μουκιαλεμέν, μετὰ τοῦ μονσιοῦ Ντήτζ Ἰνβιάτου τοῦ ῤηγὸς τῆς Προυσίας, ἦλθαν καὶ ἐζήτησαν μὲ βιάν ἀπὸ τὰ ἀνακτώρια τὸν βεῆς ἐφένδην, ὁ ὁποῖος εἶπεν ὅτι τώρα τοὺς ἦλθεν εἶδησις, πῶς ἀπέθανεν εἰς τὸ ὄρδι ὁ ὑπέρτατος ἐπίτροπος

* [Ἐσήκωσαν καὶ κάποιον Φουρτούνα καπετάνον, μὲ τὸν ὁποῖον εἶχεν συντροφίαν ἐμπορίου, ὅστις εἶχεν καὶ δύο καλιῶν κιτζλίδικα καράβια καὶ ἐπραγματεύετο, καὶ μεθ' ἡμέρας τινὰς δίδωντας τὸν λογαριασμόν του, χαρίζωντας καὶ τὸ μισθὸ μερίδιον τοῦ καραβίου, τοῦ ὁποῖου τὸ ἄλλον ἡμισυ ἦτον τοῦ ἀποθανόντος ἐλευθερώθη]. Πρὶν ἀπὸ τὸ φ. 51r ὑπάρχει κομμένο φύλλο, στὸ περιεχόμενον τοῦ ὁποῖου ἀναφερόταν ἡ παραπάνω σημείωσις στὸ φ. 50v. Ἡ σημείωσις ἐμφανίζεται καὶ στὸ φύλλο 51r ἐντὸς τοῦ κειμένου, πού ἀναφέρεται στὸν μέχρι τότε βεζύρη, ὁ ὁποῖος πέθανε καὶ τοῦ ὁποῖου συνέταιρος ἦταν ὁ Φουρτούνας.

Τζεζάγιερλη Χασάν πασᾶς καὶ ἐπομένως τὸν ζητοῦν ἀπὸ μέσα. Ὅθεν εἶναι ἀναγκασμένος νὰ ὑπάγῃ. Καὶ οὕτως ἀφίνωντας τοὺς ῥηθέντας δύο, διὰ νὰ τελειώσουν τὴν κομφορέτζαν μετὰ τοῦ σινιὸρ Ἰνβιάτου, ἡ ἐνδοξότης του καβαλικεύσας ἐπῆγεν μετὰ τοῦ ῥεκιαπ τεφτερδαρῆ καὶ μετὰ τοῦ χαζνέ κεχαγιασῆ καὶ ἐβούλλωσαν τὸ κονάκι τοῦ ἀποθανόντος καὶ λοιπὰ ὀσπήτιά του. Προσέτι καὶ τὸν ὄνταν τοῦ σαράφη του Χοτζᾶ Σαχάκη, ὄντινα καὶ ἐσήκωσαν εἰς τοῦ μπασμπακῆ κουλοῦ. Ἐσήκωσαν καὶ κάποιον Φουρτούνα καπετάνον, μὲ τὸν ὁποῖον εἶχεν συντροφίαν ἐμπορίου, ὅστις εἶχεν καὶ δύο καλιῶν κιτζλίδικα καράβια καὶ ἐπραγματεύετο, καὶ μεθ' ἡμέρας τινὰς δίδωντας τὸν λόγαριασμόν του, χειρίζωντας καὶ τὸ μισὸ μερίδιον τοῦ καραβίου, (τοῦ ὁποῖου τὸ ἄλλον ἡμισυ ἦτον τοῦ ἀποθανόντος) ἐλευθερώθη. Ὁ θάνατός του δὲ ἠκολούθησεν τοιουτοτρόπως. Κατὰ τὴν 13^{ην} τοῦ Μαρτίου, ἡμέρα Τρίτη, ἐγύρισεν ἀπὸ τὸ τεπτίλι εἰς τὸ κονάκι του λέγωντας, ὅτι αἰσθάνεται τὸν ἑαυτὸν του πάσχοντα. Ὅθεν ἦλθεν ὁ ἰατρὸς του διὰ νὰ τὸν ἐπισκεφθῆ, καὶ λέγωντας ὅτι εἶναι κρυολογημένος τὸν ἔδωκεν τζαῖ καὶ ἄλλα ἰδρωτικά. Μεθ' ἡμέρας δύο βλέπωντας ὅτι πηγαίνει ἐπὶ τὸ χεῖρον ὠνόμασεν τὸ ζαϊφλίκι του, ὅτι εἶναι λοιμικὴ ἀσθένεια καὶ ἐπομένως τὸν ἐφλεβοτόμησεν ἀποχρόντος. Ὡστόσοσον ὁ ἀσθενὴς ἐπρόβαινε ἐπὶ τὰ χεῖρω, καὶ συναισθανόμενος ὅτι πλησιάζει τὸ τέλος του ἐζήτησεν νὰ γκιλντίση ναμάζι παρὰ τῶ σαντζάκι σερίφι. Ἐπειτα ἔκαμεν βασιετναμὲν εἰς τοὺς παρευρεθέντας ῥετζάλιδες τῆς Πόρτας καὶ τῆ ἐβδόμη ἡμέρα τῆς ἀσθενείας του, ξημερώνουσα ἢ ἄλλη Τρίτη, δηλαδὴ κατὰ τὴν 10^{ην} Μαρτίου, ἔδωκεν τὸ κοινὸν χρέος. Ὅθεν ὁ τε τζελεμπῆ Ῥεσῆτ Μουσταφᾶ ἐφένδης δεβλὲτ κεχαγιασῆ καὶ ὁ Ἀμπντουλλάχ ἐφένδης ῥεῆς ἐφένδης καὶ λοιποὶ ῥετζάλιδες, || οἱ παρευρεθέντες ἐκεῖσε, κοινῇ γνώμῃ ἔκλεξαν καϊμεκάμην τὸν πρῶην ἀγάμπασαν, τὸν καὶ Χασάν πασᾶν, ὄντα μουχαφίζην τῆς Συλλίστρας, ἐκεῖνον ὁποῦ ὄντας γενιτζερ ἀγασῆ ἔγινεν καϊμεκάμης εἰς Βασιλεύουσαν, ὅταν

51v

εὐγῆκεν τὸ ὄρδι ἔξω ἐπὶ σουλτάν Ἀμπντούλ Χαμήτη. Ἦτον δὲ ἤδη διωρισμένος εἰς τὸ Ῥουστζούκη μουχαφίζης, καὶ ἐκεῖθεν τὸν ἐπροσκάλεσαν εἰς τὴν Σούμλαν, ὅπου ἐξεχείμαζεν εἰς τὸ ὄρδι. Ἔδωσαν ἅμα καὶ εἶδησιν εἰς Βασιλεύουσαν τῶν συμβάντων ἐκεῖσε διὰ τατάρη, ὅστις ἐλθὼν εἰς δυόμισυ ἡμέρας καὶ ἀμέσως ἔστειλαν τὰ ἔγγραφα μέσα. Ὄθεν παρευθὺς ἔστειλεν καὶ ἔφερον τὸ κράτος τοῦ τὸν λαλᾶ Μαχμούτμπεην, ὅστις ἐρωτηθεὶς φαίνεται νὰ ἐσυμβούλευσε τὸν ἄνακτα, νὰ μὴν κάμη μόνος τοῦ ἐπίτροπον καὶ ὕστερον τύχη καὶ δυσπραγίῃ εἰς τοὺς πολέμους καὶ εἰπῆ ὁ κόσμος, καθὼς εἶπαν καὶ διὰ τὸν ἐξοσθέντα μελέκπασᾶν κεχαγιασῆ Χασάν πασᾶν, ὅτι ἔχασεν τὴν μπατάλιαν μὲ τὸ νὰ ἦτον ἀνάξιος καὶ ἐκλέχθη παρὰ τοῦ κράτους του, ἀλλὰ νὰ κάμη χαβαλὲ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἐπιτρόπου εἰς τὸ ρεῖ καὶ ἐκλογὴν τῶν ρετζάλιδων τῆς Πόρτας.

τῆ κβ^α: ἡμέρα Παρασκευῆ

Ἔγινεν μερικὸς μουσαβερὲς εἰς τὸ Σεχλουισλάμ καπισῆ καὶ ἐφανέρωσαν ἐγγράφως τῷ κράτει τοῦ ὅσοι τῶν πασάδων ἤμποροῦν νὰ διαδεχθοῦν τὸ φορτεῖον τῆς βασιλικῆς σφραγίδος εἰς αὐτὰς τὰς περιστάσεις, καὶ τὰ προτερήματα καὶ ἐλαττώματα ἑνὸς ἐκάστου, εἰπόντος καὶ τοῦ νουνεχεστάτου σεχλουισλάμη Μαμήνητηζαντὲ νὰ ἐκλέξουν ἓνα σετζῆ γαγιούρην καὶ ....., διὰ νὰ διαδεχθῆ τὸν ἀποθανόντα. Καὶ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἀναφορὰν εἰς τὸ κράτος τοῦ διὰ τοῦ βαλιντὲ κεχαγιασῆ Μαχμούτμπεην, ὁ ὁποῖος ἐπέστρεψεν μὲ βασιλικὸν ἀποκριτικὸν χάττι περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν εἰς τὴν Πόρταν. Πλὴν δὲν διεδόθη, ἂν ἀπεφασίσθη ἐπίτροπος καὶ ποῖος, ἀλλ' οὔτε ἀνεγνώσθη παρῶρησίᾳ τὸ χάττι εἰς τὴν Πόρταν κατὰ τὸ σύννηθες. Καὶ ἐκ τούτου ἐσυμπέραναν ὅτι δὲν εἶχε διορισθῆ ἀκόμι ὁ ἐπίτροπος (πρᾶγ || μα ἀσύννηθες). Ὄθεν ὁ καθεὶς ἔκαμεν τὸ συμπέρασμα του διὰ διαφόρους. Μεθ' ἡμέρας δὲ ἐφανερῶθη, ὅτι ἐδιορίσθη ἐπίτροπος ὁ Σεγῆτ Οὐρουστζουκλού Χασάν πασᾶς, υἱὸς τοῦ περιφήμου

52r

Οὐρουστζουκλου τζελεμπῆ ἀγᾶ, ὅστις ἦτον ἤδη μουχαφίζης τοῦ Βιδυνίου, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχεν μισσεύσει ἀπ' ἐδῶ μὲ τὸν μουζντὲν τῆς βούλλας ὁ τζελάτ Μαχμούτης χασεκῆς, ὁ δὲ κουστζίμπασης μὲ τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ ἐκεῖσε εἰς τὸ ὄρδι ἐκλεχθέντος καϊμεκάμη, τοῦ καπουτζήμπαση δὲ ἐκλεχθέντος καϊμεκάμη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐξεκίνησαν καὶ ἄνθρωπον εἰς τὸ ὄρδι μὲ τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ ἐκλεχθέντος ἐκεῖσε καϊμεκάμη, τοῦ πρώην ἀγαπασᾶ, τὸν καὶ Χασάν πασᾶν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἔστειλεν ὁ πρέσβυς τῆς Λεχίας κόντε Ποτόβτζκης τὸν σεκρετάριόν του εἰς τὴν Πόρταν καὶ ἔδωκε τὴν εἶδησιν τοῦ ἐρχομοῦ του κατὰ τὴν συνήθειαν.

τῇ κγ^η: ἡμέρα Σαββάτω

Ἐγένετο πάλιν μουσαβερὲς εἰς τὴν πόρταν, ὅπου ἦτον Δαχήλης καὶ ὁ Σουλεημάνμπεης ὁ ἀδελφὸς τοῦ πρώην Σάδρη Ἀζέμη Γιουσούφ πασᾶ, ὁ ὁποῖος ἐστάθη χαζναδάρης τοῦ ἀποθανόντος τζεζάγιερλη Χασάν πασᾶ πρὸ χρόνων, καὶ ἔπειτα ὅταν ἔγινεν πέρισυ ἄτλι ἀπὸ τὸ καπετάνπασαλίκι καὶ διωρίσθη ἔξω πασᾶς, εἶχεν ἀφήσῃ ἐδῶ εἰς Βασιλεύουσαν καπουκεχαγιάν του κάποιον Χασάν ἀγᾶ, μὴν εὐχαριστηθεὶς δὲ ἀπὸ τὴν δούλευσίν του τὸν ἄλλαξεν, στέλλωντας εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ καπουκεχαγιάν του τὸν ῥηθέντα Σουλεημάμπεη, ὅστις εὐδοκίμησεν καὶ τότε ἐπὶ τοῦ Σουλτάν Ἄμπ || δουλ χαμήτη, καὶ ἤδη ἐπὶ Σουλτάν Σελήμη ἐπροχώρησεν ἀρκετά, εἰς τόσον ὅπου ἔφθασεν μηνῦστρος, ἔχωντας χώραν καὶ παρὰ Σιλικτάραγᾶ, μπᾶς τζοκαδάραγᾶ, καὶ παρ' ἄλλοις, τοῖς ἔξω, καὶ τέλος πάντων αὐτὸς ἐνεργήσας ἐκατόρθωσεν τὸ βεζαρέτι τοῦ ἀποθανόντος πασᾶ του, καὶ ἐπομένως ἐμεγάλωσεν ἔτι μᾶλλον, ὅπου δὲν ἀπέλειπεν ἀπὸ τε μουσαβερέδες, καὶ ἀπὸ ὅλας τὰς ὑποθέσεις. Τώρα δὲ μετὰ τοῦ βούλλωμα τῶν ὀσπητίων τοῦ Χασάν πασᾶ, μὲ τὸ νὰ μὴν εὐρέθησαν

52v

τζεβαχέρια ὅσα ἦτον νὰ εὐρεθοῦν, μήτε ἄσπρα παντελῶς, ἐρωτηθεῖς τε αὐτὸ<ς> ὡς παλαιὸς χαζναδάρης του, καὶ καπουκεχαγιαῖς του μὲ τὸ νὰ ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν πιστεύει νὰ εὐρεθοῦν ἐδῶ παράνω ἀπὸ εἴκοσι χιλιάδες γρόσια μεβτζούτικα, τὸν ἐσήκωσαν εἰς τοῦ μπάς μπακηκουλοῦ, καὶ πηγαίνει καθ' ἡμέραν μετὰ τοῦ βεκιὰπ τεφτερδαρῆ εἰς τὸ κονάκι του, καὶ ἐπομένως ἄρχησαν νὰ εὐγαίνουν σενδούκια μὲ φλουριά, καὶ μὲ ἀσημένια ἄσπρα.

Εἶχε δὲ ὁ ἀποθανὼν ἐτήσιον εἰσόδημα ἀπὸ μαλικιανέδες του χίλια τριακόσια πουγγεῖα, ἐξ ὧν ἦτον δύο μαλικιανέδες χάσια τῆς βαλιδὲ σουλτάνας, τοὺς ὁποίους καὶ τοὺς ἐπρόσφερον αὐτῇ ἀμέσως μετὰ τὸ τζουλούσι, ἔδωκεν καὶ ἓνα χάριν τῷ μπάς τζοκαδάρη Χουσεὴν ἀγᾶ, ὅταν τὸν ἐπῆγεν τὰ ἰλτιφάτια τοῦ βεζαρέτου, ὅθεν τώρα μετὰ θάνατόν του τὸν εὐρέθη καθαρὸν εἰσόδημα ἀπὸ μόνον μαλικιανέδες ἔνεακόσια πεντήκοντα πουγγεῖα, ἐκτὸς τῶν ἀκαρετίων του. Ἐρωτηθεῖς δὲ ὁ τευτερδάρης παρὰ τοῦ κράτους του, πόσα ἤμποροῦν νὰ πιάσουν οἱ ῥηθέντες μαλικιανέδες ἐκπωλούμενοι, καὶ ἀποκριθεῖς, ὅτι ἕως ἐξ ἑπτὰ χιλιάδες γρόσια. Ἐσήκωσαν τὴν πώλησιν τῶν παρ' αὐτοῦ, καὶ διώρισεν τὸν ζαρμπχανὲ ἐμινῆ Γιουσούφ ἀγάν νὰ τοὺς ἐκπωλήσῃ μὲ τὴν τιμὴν των, οἵτινες λέγουν ὅτι πιάθουν ἕως δέκα χιλιάδες γρόσια.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ δηλαδὴ κγ^η Μαρτίου μεγάλῳ Σαββάτῳ περὶ τρίτην ὥραν τῆς νυκτὸς ἄρχησε πυρκαϊὰ || εἰς τὴν Βασιλεύουσαν εἰς τὸ μέρος ὁποῦ ὀνομάζεται ..... καὶ ἐβάσταξεν ἕως εἰς τὰς δώδεκα ὥρας τοῦ πουρνοῦ ὁποῦ ἐξημέρωνεν Κυριακῇ τοῦ Πάσχα, ἔκαυσε δὲ πολὺ μέρος, προσέτι καὶ κονάκια βετζάλικα, ἐν οἷς καὶ τὸ τοῦ τζελεμπῆ ρεσήτ Μουσταφᾶ ἐφένδη, τοῦ χάλια κεχαγιαμπη.

Τὸν πρώην ἐπίτροπον Μελεκπασακεχαγιασῆ Χασάν πασάν τὸν ἐξώρισαν εἰς τὴν Κύπρον, ἀφ' οὗ

53r

ἔφθασε δὲ εἰς τὰ κάστρα ἔγραψεν, καὶ καθικετεύσας ἐκατόρθωσεν νὰ μεταβληθῆ ἡ ἐξορία του εἰς τὴν Τένεδον.

~~Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἦλθεν ἀπὸ τὴν Τζιτταν εἰς τὰ κάστρα καὶ ὁ Ἰζὲτ Μεχμέτ πασᾶς ὁ γαμβρὸς τοῦ μακτούλη Χαμήτ πασᾶ, ὅστις ἦτον προσταγμένος νὰ φυλάξῃ ἐκεῖσε ἕως οὔ νὰ τὸν ὑπάγῃ ἀπ' ἐδῶ προσταγή. Εἰς αὐτὸ τὸ μεταξὺ τὸν ἐπῆγεν φερμάνι ἀπὸ τὸ ὄρδι παρὰ τοῦ τζεζαγιερλή Χασᾶν πασᾶ, ὅτι ἀνυπερθέτως νὰ σηκωθῆ ἐκεῖθεν καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ ὄρδι. Τὸ ὅποῖον αὐτὸ γράφωντας τὸ ἐδῶ ἡ ὑψηλότης του, τὸν ἐπῆγεν ἀπ' ἐδῶ ἄλλο φερμάνι ἐν ᾧ διωρίζετο μουχαφίζης εἰς τὰ κάστρα, ὅθεν καὶ ἔμεινεν ἐκεῖσε ἀνενόχλητος.~~

Ἐσήκωσαν καὶ τὸν Μπεκῆρ πασᾶν ἀπὸ τὸν Μωρέαν προστάζοντές τον νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ ὄρδι, καὶ διώρισαν ἀντ' αὐτοῦ μώραβαλισὴν τὸν Σελῆμ πασᾶν ὁποῦ ἦτον εἰς τὴν Θεσσαλονείκην.

|| τῆ κς^η: *ἡμέρα Τρίτη*

Ἐπῆγεν ὁ ρεκιαπ τερτζιμανῆ μπετζαντές Ἀλέξανδρος Καλλιμάχης εἰς τὸ Σταυροδρόμι μὲ ταυλαῖδες λουλούδια καὶ πωρικὰ ἐκ μέρους τῆς Πόρτας καὶ ἐχαιρέτησε τὸν κόντε Ποτόβτζικην, πρέσβυν τῆς Λεχίας, διὰ τὸν καλὸν του ἐρχομόν, κατὰ τὴν συνήθειαν.

53v

τῆ κς^η: *ἡμέρα Τετράδη τῆς Διακαινησίμου*

Ἐγίνεν σεισμὸς ἀπὸ τὴν ἄρκτον εἰς μεσημβρίαν καὶ ἐβάστασεν ἕως ἓνα λεπτόν.

|| τῆ κθ^η <λ^η>: *ἡμέρα Σαββάτω*

Ἐκαμε τὸ σύνθητες ἀλάϊ του ἀπὸ τὸ Ἄζᾶπ καπουσῆ, καὶ ὁ ἐδῶ διατρίβων μπαίλος τῶν Βενετζιάνων, μὲ τὸ νὰ τὸν ἦλθαν γράμματα, ὅτι νὰ συγχαρῆ τὸ κράτος του ἐκ μέρους τῆς ἀριστοκρατείας διὰ τὴν νέαν βασιλείαν.

54r

Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἔφθασεν εἰς τὴν Καλλιόπολιν ἀπὸ τὴν Τζίταν καὶ ὁ Ἰζὲτ Μεχμέτ πασᾶς ὁ ἐπὶ θυγατρὶ γαμβρὸς τοῦ μακτούλη Χαμήτ πασᾶ, ὅστις ἦτον προσταγμένος ἀπ' ἐδῶ νὰ φυλάξῃ ἐκεῖσε, ἕως οὗ νὰ τὸν ὑπάγῃ καὶ Δευτέρα προσταγῇ. Εἰς αὐτὸ τὸ μεταξὺ τὸν ἐπῆγεν καὶ φερμάνι ἀπὸ τὸ ὄρδι παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου τζεζάγιερλη Χασάν πασᾶ, ὅτι νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν ὁδοιπορίαν του, καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Σούμλαν, ἥγουν εἰς τὸ ὄρδι. Ὅπερ φανερώωντάς το ἐδῶ εἰς τὴν Πόρταν, τὸν ἐπῆγεν ἄλλο φερμάνι ἀπ' ἐδῶ, ἐν ᾧ τὸν διώριζαν μουχαφίζην εἰς τὸ Τζανὰκ Καλεσί, ὅθεν καὶ ἔμεινεν ἐκεῖσε ἀνενόχλητος.

|| τῇ λα^η: ἡμέρα Κυριακῆ

54v

Ἀπέρασεν καὶ ἡ πρώτη διβιζιόνε τῶν καραβίων διὰ τὴν Μαύρην Θάλασσαν, ἣτις ἐσύγκειτο ἀπὸ δύο καράβια τῆς λίναιας, καμμιὰ δεκαριά φρεγάδες μεγάλαις καὶ μικραῖς, καὶ καμμιὰ εἰκοσαριά ὑδρώτικα, ἥγουν τζάμλιτζακαϊκλαρί, τῶν ὁποίων σερασκέρης ἦτον ὁ Μουσταφᾶ καπετάνος. Ἀπέρασεν δὲ με ἄκραν ἡσυχίαν, μετὰ τὸ νὰ ἔχῃ εἰς ἄκρον ζάπτι τοὺς καλιοντζίδες, ὁ Χουσεὴν πασᾶς, ἥγουν ὁ χάλια καπουτάν πασᾶς, τόσον τοὺς ἐπεριμάζωξεν, ὅποῦ ποτὲ δὲν ἐνθυμοῦνται τόσον ἐμνιγιέτι εἰς τὸν Γαλατάν, Σταυροδρόμι, καὶ καθεξῆς. Αὐτὸς ἔκαμε τὸ ἐναντίον τοῦ προκατόχου του, δηλαδὴ τοῦ τζεζάγιερλη Χασάν πασᾶ, || ἐκεῖνος τοὺς παρακινουῖσε κρυφίως νὰ ἀτακτοῦν, καὶ ὕστερον ἐφαίνονταν τάχα ὅτι τοὺς περιμαζώνει, καὶ οὕτως δὲν ἔλειπαν ἀδιακόπως φόνοι, καὶ ξεγυμνώματα, καὶ ἀρπαγαὶ γυναικῶν ἀπὸ τὰ ντολμὶς καϊκία τὴν ἡμέραν, καὶ αὐτὰ ἐγίνοντο ὄχι μόνον εἰς τὸν Γαλατάν, καὶ εἰς τὸ Σταυροδρόμι, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πόλιν μέσα, καὶ εἰς τὸ Κατάστενον, καὶ εἰς ὅλον τὸν Κεράτιον κόλπον. Τὸ κράτος του ἥγουν ὁ ἀποθανὼν Σουλτάν Χαμήτης διέτριβεν εἰς τὸ

55r

Καραγάτζι, καὶ οἱ καλιοντζίδες ἀπερνοῦσαν μὲ τὰ καίκια, καὶ ἔρριπταν πιστόλια, ἐξεγύμνωναν ἀν(θρώπ)ους, ἄρπαζαν καὶ γυναῖκες τὴν ἡμέραν.

|| Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἔλαβεν ἀξιόπιστος φίλος τις γράμμα ἀπὸ τὴν Βιένναν, γεγραμμένον ἀπὸ 5^{ης} Μαρτίου (νέον στῦλον), ἐν ᾧ ἐδηλοποιοῦσεν, ὅτι τῇ δεκάτῃ Μαρτίου ἀπεκδέχονται τὸν νέον ῥήγα τῆς Οὐγκαρίας Λεοπόλδον, τὸν πρῶην δούκα τῆς Τοσκάνας, καὶ ἀδελφὸν τοῦ ἀποθανόντος ἱμπεράτωρος Γιωζέπου β^{ου}. 55v

Τῇ α^η: Μαρτίου (κατὰ τὸν νέον στῦλον)

Περὶ β^{αν} ὥραν τῆς ἡμέρας ἐμίσεισεν ἀπὸ τὴν Φιορέντζαν ὁ πρῶην ἀρχηδούκας μέγας δούκας τῆς Τοσκάνης, καὶ ἤδη ἡ ἀποστολικὴ μεγαλειότης τοῦ ὁ ῥήγας τῆς Οὐγκαρίας καὶ Βοχεμίας διὰ τὴν Βιένναν συντροφιασμένος ἀπὸ τὸν ἐξοχώτατον γκενεράλην καὶ κονσελλιέρη Φρεδερίκον Μανφρεδίνη, καὶ μὲ πολλὰ ὀλίγους ἀκολούθους, ἔχει νὰ ἀπεράσῃ ἀπὸ τὴν Πίζαν. Πρὸ τοῦ μισεμοῦ τοῦ δὲ διώρισεν ἐν κονσίλλιον ῥεγκέντζας διὰ νὰ διοικῆ τὰς ὑποθέσεις ὅλας τοῦ μεγάλου δουκάτου τῆς Τοσκάνας. Καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν Βιένναν τῇ 13^η Μαρτίου περὶ πέμπτην ὥραν τῆς νυκτός, ξεπεζεύσας εἰς τὰ ἀπαρταμένα τῆς μητρὸς του.

|| *τῇ α^η [Ἀπριλίου]: ἡμέρα Δευτέρα*

Ἀντάμωσεν εἰς τὴν πόρταν καὶ ὁ πρέσβυς τῆς Γαλλίας, μὲ τὸ νὰ ἦλθαν καὶ εἰς αὐτὸν γράμματα διὰ νὰ χαιρετήσῃ τὸ κράτος του διὰ τὴν νέαν βασιλείαν. 56r

τῇ δ^η: ἡμέρα Πέμπτη

Ἦτον πάλιν κομφερέτζα εἰς τοῦ ῥεῆς ἐφένδη τὸ κονάκι μετὰ τοῦ πρέσβεως τῆς Προυσίας.

|| τῆ ε^η: *ἡμέρα Παρασκευῆ*

56v

Ἦλθαν γράμματα διὰ τάταρη, δηλοποιοῦντα ὅτι ἔφθασεν εἰς τὴν Σούμλαν δηλαδὴ εἰς τὸ ὄρδι ὁ ὑπέρτατος ἐπίτροπος Ῥουστζουκλοῦ Σεγήτ Χασὰν πασᾶς, ὁ υἱὸς τοῦ περιφήμου τζελεμπῆ ἀγά κατὰ τὴν δ^η τοῦ τρέχοντος ἡμέρα Πέμπτη, καὶ γουρές τοῦ σαμπανίου. Τοῦ νῦν ἐπιτρόπου τὴν ἀνεψιάν, ἤγουν τοῦ ἀδελφοῦ του τοῦ χοτζεγκιάνη τοῦ καὶ ἀγιάνη τοῦ Ῥουστζουκίου τὴν θυγατέραν τὴν εἶχεν κόψει νικιάχι ὁ προπρώην ἐπίτροπος Γιουσούφ πασᾶς κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἐκστρατείας του, ὅταν δηλαδὴ μετὰ τὴν εἰς Μεχέδιαν, καὶ Λόγκος, καὶ Σέμπες καὶ Καράνσεμπες ἔφοδον του, ὅπου ἐνίκησε τοὺς Γερμανοὺς παρόντος καὶ τοῦ ἱμπεράτωρος Γιωσέπου, καὶ τοὺς ἐπῆρεν τόπια ὀκτώ, καὶ αἰχμαλώτησεν περίπου τὰς ὀγδοή<κο>ντας χιλιάδας ψυχάς, καὶ ἐπέστρεψεν τροπαιοῦχος, καὶ ἐκισλάδισεν εἰς Ῥουστζούκι, ἀναγκάσας καὶ ὅλους τοὺς ρετζάλιδες νὰ πάρουν ||

57r

ἀπὸ μίαν νεμτζοίκαν ὄνταλίκισσαν, δίδωντας αὐτὸς πρῶτος τὸ παράδειγμα.

Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας διωρίσθησαν τρεῖς χιλιάδες γιανιτζάροι νὰ εὐγουν ἀπὸ τὴν Βασιλεύουσαν διὰ νὰ ὑπάγουν εἰς τὸ Ἰσμαήλι, δηλαδὴ χίλιοι ἀπὸ τοὺς ὀρτάδες, ἤτοι 8 μπαϊράκια, πρὸς 120 ἄν(θρωπ)οὶ τὸ κάθε μπαϊράκι, οἱ δὲ λοιποὶ δύο χιλιάδες διεμοιράσθησαν εἰς τὰ 32 τούρκικα ἐσνάφια (ὡσὰν ὅπου τόσα εἶναι τὰ τούρκικα ἐσνάφια) νὰ τοὺς ἐτοιμάσουν καὶ νὰ τοὺς ξεκινήσουν, τὰ ὅποια ἄρχησαν νὰ τοὺς κάμνουν. Διὰ πρώτην φοράν τώρα ἔγινε καὶ τοῦτο τὸ νὰ διορίζουν εἰς τὰ ἐσνάφια μπαϊράκια.

|| τῆ ς^η: *ἡμέρα Σαββάτω*

57v

Ἔστειλεν ὁ ἰνβιάτος τοῦ Προύσιας μονσιοῦ Ντήτς τὸν σινιὸρ Πάγκαλην α^{ον} δραγομάνον του, καὶ ἐφάνερωσεν εἰς τὴν πόρταν, ὅτι αὐτὰ ὅπου ἠκούσθησαν, πῶς ἔρχεται ἄλλος πρέσβυς εἰς τὸν τόπον του εἶναι

τουρεχάτια, καὶ ὅτι ἔρχεται μὲν ἕνας ὀφφικιάλης ἀπεσταλμένος, πλὴν δὲν ἔχει τοιοῦτον μεμουριγιέτι.

|| τῆ ι': ἡμέρα Τετράδη

58r***

Ἦλθεν διὰ ξηρᾶς εἰς τὸ Σταυροδρόμι μὲ δύο μόνον δούλους ἀκολούθους του, καὶ ἕνα Ἑβραῖον ἀπὸ τὰ κάστρα ὀδηγόν, καὶ ὁ μονσιοῦ Κνώμπελστορφ ἰνβιάτος ἐκστραορδινάριος, καὶ μηνῦστρος πληρεξούσιος τοῦ ῥηγός τῆς Προυσίας, ὅστις ἐδιορίσθη ἐκεῖθεν τῆ α' Ἰανουαρίου, διὰ νὰ ἔλθῃ ἐδῶ καὶ νὰ σταθῇ εἰς τὸν τόπον τοῦ μονσιοῦ Ντήτζ, ὄντινα ἀνακαλεῖ ἡ αὐλή του ἐκεῖσε, καὶ φαίνεται μὲ ὀργήν, ὡσάν ὅπου ὄχι μόνον δὲν τὸ ἐπίστευεν τοῦτο, μὲ ὅλον ὅπου πρὸ καιροῦ ἦλθαν γράμματα ἀξιοπίστων ἀπὸ τὴν Βενετίαν, καὶ ἐφανέρωναν τὸ ἐκεῖθεν ἐμβαρκάρι<σ>μά του, καὶ τὸ μεμουριγιέτι του, ἀλλὰ ἐφανέρωσεν πρὸ ἡμερῶν εἰς τὴν πόρταν, ὅτι αὐτὰ ὅπου ἠκούσθησαν εἶναι χάλτια. Αὐτὸς λοιπὸν ὁ μονσιοῦ Κνώμπελστορφ εἶναι μαγιῶρος εἰς τὸ γκάρ ντοῦ κὸρ τοῦ ῥηγός, δηλαδὴ εἰς τὸ σῶμα τῶν σωματοφυλάκων τοῦ βασιλέως, εἰς τὸ ὁποῖον εἶναι κολονέλος ὁ ἴδιος ῥήγας, καὶ διωρίσθη ἐκεῖθεν κρυφίως τῆ α' Ἰανουαρίου πρέσβυς εἰς τὴν πόρταν, μὲ τὸν αὐτὸν βαθμὸν τοῦ μονσιοῦ Ντήτζ, δηλαδὴ ἰνβιάτος ἐκστραορδινάριος, καὶ μηνῦστρος πληρεξούσιος, καὶ ἐστάλη διὰ νὰ σηκώσῃ αἰφνιδίως τὸν προκάτοχόν του, μὲ τὸ νὰ εἶναι δὲ ἡ στράταις καὶ τὰ σύνορα πιασμένα ἀπὸ στρατεύματα ἐχθρικά, ἠναγκάσθη νὰ κάμῃ γῦρον, καὶ καταντῶντας εἰς τὴν Βενετίαν, ἐνάύλωσεν καράβι ἐγκλέζικον, καὶ ἱμπαρκαρισθεὶς ἐφθασεν εἰς τὰ κάστρα, καὶ ἀφήσας τὸ καράβι ἐκεῖσε, ἐπῆρε μόνον δύο ἀκολούθους του καὶ ἐκατήνησεν εἰς τὸ Σταυροδρόμι, χωρὶς νὰ ἰξεύρῃ ποῦ νὰ ὑπάγῃ, καὶ ἐκεῖ ἀπαντήσας κατὰ τύχην ἕνα δοῦλον τοῦ μονσιοῦ Γύψ, καὶ μαθὼν ἐξ ἐκείνου τὸ κονάκι τοῦ κολονέλ Γκέϊκ (ἄλλου τινὸς ὀφφικιάλου προουσιάνου, ὅπου πρὸ

καιροῦ διατρίβει ἐδῶ, καὶ ἀνακατώνεται εἰς ὅλας τὰς ὑποθέσεις των) ἐπῆγεν ἐκεῖ κατ' εὐθείαν καὶ ἐξεπέζευσε || καὶ τῇ ἐξῆς ἐμήνυσε τῷ μονσιουῦ Ντήτζ, ὅστις δὲν εἶχεν εἶδησιν παντελῶς τοῦ ἐρχομοῦ του, πῶς ἦλθεν πρέσβυς εἰς τὸν τόπον του, ἔπειτα ἐσηκώθη καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ ἐλτζίδικον κονάκι τῶν Προυσιάνων.

58v

Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἦλθεν εἶδησις εἰς τὸ ὄρδί, ὅτι ἓνας Μωραίτης Παλαμίδης ὀνομαζόμενος ἐπῆγεν μὲ μαγζάρια τοῦ Μωρέως εἰς τὸ ὄρδί, διὰ νὰ γίνῃ δραγομᾶνος εἰς τὸν Μωρέα, καὶ κατόπι ἐφθασαν ἄλλοι μὲ ἄλλα μαγζάρια ἀναιρετικά τῶν πρώτων, καὶ ὅτι αὐτὸς ὁ Παλαμίδης εἶναι ταραξίας καὶ κακὸς ἄνθρωπος, καὶ οὕτως τὸν ἀπεκεφάλισαν.

Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἄδεται λόγος, ὅτι προσέβαλαν οἱ Ῥῶσσοι εἰς τὴν Ἀνάπαν καὶ ἐγένεν πόλεμος σφοδρὸς, καὶ ὅτι μὲ τὸ νὰ ἐπληγώθησαν πολλοὶ ἐκ τῶν Ὀθωμανῶν ἐξαπέστειλαν ἀπ' ἐδῶ χειρουργούς, διὰ νὰ τοὺς ἐπισκεφθοῦν.

|| τῇ ιγ^η: ἡμέρα Σαββάτω

59r

Ἦλθεν ἀπὸ τὸ ὄρδί ἀπὸ τὴν Σούμλαν δηλαδή, καὶ ὁ Τεφήκ ἐφένδης πρώην ..... ἀπεσταλμένος ἐδῶ διὰ καπουκεχαγιᾶς τοῦ νέου ἐπιτρόπου Οὐρουστζουκοῦ Σεγήτ Χασάν πασᾶς, ἐπιφέρων ἐγγραφα, ἐξ ὧν διεδόθη καὶ ὅτι ἐγένεν τεφτερδὰρ ἐφένδης ὁ Ῥαῆκ Ἀλῆ ἐφένδης, ὅπου εἶχεν ἔλθῃ ἐδῶ προλαβόντως μὲ τὰ τελευταῖα προβλήματα τῆς εἰρήνης, ὁ δὲ Φεηζουλάχ ἐφένδης ἄζλι. Τὸν δὲ Μπερμπέρ Μουσταφᾶ ἀγάν ὅπου ἦτον πρότερον καποῦ κεχαγιᾶς τοῦ ὑπερτάτου εἰς τὸ ὄρδί, τὸν ἔκαμεν σιλικτὰρ ἀγασῆ. Ἔδωσε καὶ δύο τούγια τῷ ντελύμπαση τοῦ Τζεζάγιερλη Χασάν πασᾶ. Διώρισεν καὶ εἰς τὴν Μπόσναν σερασκέρην τὸν ἀρναοῦτ Μαχμοῦτ πασᾶν μὲ ἐξ πασάδες εἰς τὸ μεγιέτι του. Τὸν δὲ Φεηζῆ Σουλημᾶν πασᾶν ὅπου ἦτον μουχαφίζης εἰς τὸ Σινάπι,

τὸν διώρισαν εἰς τὸ Ἐζρούμι, καὶ σουρουτζήν διὰ νὰ σουρδίση στράτευμα εἰς τὴν Ἀνάπαν. Ἐγένετο δὲ μπάς μουχασεμπετζής εἰς τὸν τόπον τοῦ Ῥαήκ Ἀλῆ ἐφένδη ὁ Φετζῆ μπετζαδὲ Μεχμέτμπεης.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐπέστρεψαν ἀπὸ τὴν Μαύρην Θάλασσαν καὶ τέσσερα μεγάλα καράβια κακῶς ἔχοντα, ἀπὸ τὴν προλαβόντως ἐξελθούσαν φλοτίλλιαν, μὲ τὸ νὰ ἀπήντησαν ἓνα σαγανάκι μαίστρου, καὶ ἄλλων ἐτζακίσθησαν κατάρτια, ἄλλων τιμώνια, ἄλλων || ἐξεσχῆσθησαν πανιά, καὶ αὐτὰ μὲν ἀράξαν εἰς τὸ Μπουγιούντερε, διὰ δὲ τὰ λοιπὰ δὲν ἰξεύρουν ἀκόμι εἰς ποῖον λιμένα ἐσιγιντίσθησαν, ἢ τι ἀπέγιναν, ὡστόσον κατεποντίσθησαν καὶ τρεῖς σαλούπαις. Τῇ ἐξῆς ἐπῆγεν διὰ ξηρᾶς ὁ Χουσεὴν πασαῶς ὁ καὶ καπουτάν πασαῶς, καὶ τὰ ἐβιζίταρεν μόνος του, καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐδιορθώθησαν πάλιν.

59v

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐπῆγεν καὶ ὁ σεκρετάριος τοῦ νέου πρέσβευος τῆς Προυσίας μονσιουῦ Κνώδελστορφ εἰς τὴν πόρταν, καὶ ἔδωκεν εἶδησιν κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς ἀφίξεώς του.

τῇ ις^η: ἡμέρα Τρίτη

Ἦτον κομφερέντζα ἡγουν μουκριαλεμές τοῦ πρέσβευος τῶν Ὀλανδέζων μονσιουῦ <Frederik van Dedem> μετὰ τοῦ ῤεκιαπ ῤεηση Ῥασῆτ ἐφένδη ἀντίκρυ εἰς τὸ Ἀϊναλι καβάκι.

|| τῇ ιζ^η: ἡμέρα Τετράδη

Ἐστάλησαν ταπλάδες μὲ λουλούδια κατὰ τὴν συνήθειαν μὲ τζοκαντάρην τοῦ τζιτζεκτζήμπαση, καὶ μὲ τὸ καπουογλάνι τοῦ δραγομάνου εἰς τὸν νέον πρέσβυν τῆς Προυσίας, καὶ μετ' ὀλίγον ἐπῆγεν καὶ ὁ ῤεκιαπ Τερτζιμανῆ Ἀλέξανδρος Καλλιμάχης ὁ μπετζαδὲς ἄν φόρμ, καὶ τὸν ἐσυγχάρη ἐκ μέρους τῆς πόρτας διὰ τὸν καλὸν του ἐρχομόν.

60r

τῆ ιη^η: ἡμέρα Πέμπτη

Ἐπῆγεν διὰ παρατάξεως καὶ ὁ πρέσβυς τῶν Λέχων κόντε Ποτόβτζκης εἰς τὴν πόρταν, καὶ ἀντάμωσεν τὸν ὑψηλότατον βεκιὰπ καϊμακάμη, πρώτην φοράν.

|| τῆ κ^η: ἡμέρα Σαββάτω

Εἶχεν ἔλθῃ τατάρης ἀπὸ τὸ ὄρδι, ὁ ὁποῖος λέγουν ὅτι ἐπέφευεν καὶ ἔγγραφα τοῦ Βλάχμπεη Νικόλαβοδα Μαυρογένη Παριανοῦ (αὐτὸς αὐθέντευσεν εἰς τὴν Βλαχίαν ἀπὸ δραγομάνος τοῦ στόλου ἐπὶ σουλτὰν Ἀμπδούλχαμήτη, ἐπιτρόπου Γιουσοῦφ πασᾶ, καὶ καπουτὰν πασᾶ τοῦ Τζεζάγιερλη Χασὰν πασᾶ, οὔτινος καὶ τζιράκι ἐστάθη, μάλιστα καὶ τὸ πηδήσῃ εἰς τὸν θρόνον τῆς αὐθεντίας ἀπὸ δραγομάνος τοῦ στόλου, ὅπερ ἔγινεν τότε διὰ πρώτην φοράν κατὰ τὸ αψπς^{ον}, Μαρτίου κς^η, μανζιλεύσας τὸν Μιχάλβοδα Σοῦτζον. Αὐτὸς ἐστάθη τύραννος εἰς τὴν Ἄσπρην Θάλασσαν εἰς τὸ διάστημα τῶν δεκαεπτὰ χρόνων ὅπου ἐστάθη δραγομάνος παρὰ τῷ ῥηθέντι Τζεζάγιερλη Χασὰν πασᾶ, προσέτι καὶ εἰς ὅσα ἄλλα μέρη ἐπῆγε μετὰ τοῦ ῥηθέντος πασᾶ του, καθὼς ὅταν διωρίσθη μετὰ τοὺς πολέμους τῶν Ῥώσων νὰ διώξῃ τοὺς Ἀλβανίτας ἀπὸ τὸν Μωρέαν, ἀφάνησεν τοὺς Μωραίτας, καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἐκέρδαιεν τὴν εὐνοίαν τοῦ ὑπερασπιστοῦ τοῦ ἐθισαύριζε καὶ αὐτός, καὶ τελευταῖον γινόμενος αὐθέντης ἀφάνισεν τὴν Βλαχίαν πρὸ τῶν πολέμων, ὅλον ἐπακουμβῶντας εἰς τὸν πασᾶν του, ὅστις ἐστάθη ἀδιακόπως μέγιστος παρὰ τῷ σουλτὰν Χαμήτη, καὶ ἐπάνω εἰς τοὺς πολέμους κατὰ κράτος τὴν ἀναστάτωσεν, κρημνίζωντας μοναστήρια καὶ ξεγυμνώνοντάς τα ἐπὶ προφάσει διὰ νὰ μὴν παρθοῦν ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς καὶ ἐπέχουν τόπον κάστρων, πέρνωντας τῶν ἀρχόντων τὰ ῥοῦχα, ἀσημικά, τζεβαχέρια, πρόβατα, ἄλογα, καὶ ὅ,τι ἄλλο εἶχαν, καὶ ξεγυμνώνωντας τοὺς πτωχοὺς μέχρι ὑποκαμίσου, πρὸς τούτοις φυλάττωντάς τους καὶ μὲ στρατεύματα ὀθωμανικὰ διὰ νὰ μὴν τύχῃ καὶ φύγουν, καὶ μεταχειριζόμενος αὐτοὺς ὡς σκλάβους του).

61r

61v
 || Μετὰ τὸν ἐρχομὸν δὲ τοῦ τάταρη, ὅστις ἦλθε τὸ
 πουρνὸ περὶ ἐβδόμην ὥραν τῆς ἡμέρας εἶχαν συναχθῆ εἰς
 τοῦ ῥεκιαπ ῥεησῆ Ῥασῆτ ἐφένδη τὸν ὄντάν ὁ ῥεκιαπ κε-
 χαγιάμπεης Μουσταφάμπεης, καὶ ὁ ῥεκιαπ τεφτερδαρῆς
 ....., καὶ ὁ τοταρτζηζαδῆς προπρῶν ὀρδοῦ καδησῆ
 Ἀμπντουλλάχ μολλᾶς, καὶ μεθ' ὥρας τινὰς ἀνέβη ὁ κε-
 χαγιάμπεης εἰς τὸν καϊμεκάμπασαν, ἐστάλη καὶ τζοκα-
 δάρης του νὰ φωνάξῃ ἀπ' ἀντίκρυ ἀπὸ τὸν Τερσανάν τὸν
 δραγομάνον τοῦ στόλου Στεφανάκη Μαυρογένην ἀνε-
 ψιὸν τοῦ βλάχμπεη Μαυρογένη, καὶ κατὰ πάντα διάδο-
 χόν του, εἰς δὲ τὴν κακίαν, ἀχρειότητα, καὶ πλεονεξίαν,
 τὸν ὁποῖον καὶ δὲν ἠῦρεν ἐκεῖσε, ὡσάν ὁποῦ αὐτὸς εἰς
 αὐτὸ τὸ μεταξὺ οἰκειοθελῶς εἶχεν ἔλθῃ εἰς τὴν Πόρταν,
 καὶ μὴν εὐρίσκωντας τὸν κεχαγιάμπεη εἰς τὸν ὄντάν
 του, καὶ τὸν ῥεκιαπ ῥεησῆ κατ' ἰδίαν ὀμιλοῦντα μὲ τοὺς
 ῥηθέντας δύο, ἐτριγύριζεν εἰς μερικὸς τῶν αὐθέντων
 τῆς Πόρτας, δηλαδὴ εἰς τὸν ῥεκιαπ μεκτουπτζισῆ, καὶ
 εἰς τὸν μπεηληκτζήν. Ἐν τοσοῦτῳ ἀνέβη καὶ ὁ ῥεῆς ἐφέν-
 δης εἰς τὸν καϊμεκάμπασαν, εὐγαίνωντας δὲ καὶ ὁ Στε-
 φανάκης ἀπὸ τὸν ὄντάν τοῦ Μπεκκληκτζῆ Σαχῆπ ἐφένδη
 διὰ νὰ εἰδῆ ἂν εὖρη ἀραλίκι, νὰ ἔμβῃ εἰς τὸν ῥεῆς ἐφέν-
 δην, καὶ ἐν ᾧ ἐρωτοῦσεν τὸν μεκτέρμπασῆν του Ὀσμᾶ-
 νην περὶ τοῦ ἐφένδη, ἦλθεν ἓνας τζοκαδάρης τοῦ τζαού-
 σμπαση Ἰζέτπασαζαντὲ Σαήτμπεη καὶ τὸν ἐζήτησεν, πη-
 γαίνωντας λοιπὸν κάτω, παρευθὺς ἦτον καὶ τζαούσης
 διωρισμένος μὲ τὸ φερμάνι τῆς ἐξορίας του εἰς τὴν Ῥό-
 δον, καὶ πέρνωντάς τον ἀπὸ τὸν νταῖρὲν τοῦ τζαού-
 σμπαση περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν τὸν ἐκατέβασεν εἰς τὸ
 || γκιουμπρούκι, καὶ ἐκεῖθεν τὸν ἔβαλαν εἰς ἓνα τριῶν
 62r
 τζιφτῶν καίικι, καὶ τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸ Κουμκάκι, καὶ ἐκεῖ
 ἦτον ἔτοιμο καίικι τζεσμεδιότικο, καὶ τὸν ἐμπαρκάρισαν
 καὶ μὲ τὸ νὰ ἐφυσοῦσεν νωτιᾶ, ὠγράδισεν εἰς τὸ νησὶ τῆς
 Πρίγκιπος, καὶ εὐγῶν ἀπὸ τὸ καίικι ἐκόνευσεν εἰς τὸ
 σπῆτι τῆς χήρας Μαυρογέναινας ἐκείνην τὴν νύκτα.

|| τῆ κβ^α: *ἡμέρα Δευτέρα*

63r

Ἦλθε μπουγιουρουλιτὶ εἰς τὸν πατριάρχην διαλαμβάνον, ὅτι ὁ Στεφανάκης ζιμμῆς μετὸ νὰ ἀνακατώνετο εἰς ὑποθέσεις παραλόγους, καὶ ἀνοικεῖους εἰς τὸ ἐπάγγελμά του, καὶ ἀκολούθως ἐξορίσθη, καὶ μετὸ νὰ εἶχεν ἀρπάξει προλαβόντως τὸ ὄφρῖκιον τῆς λογοθετζίας, σὺ ὁ πατριάρχης νὰ συνάξῃ τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ τοὺς προεστώτερους τοῦ ἔθνους τῶν Ῥωμαίων, καὶ νὰ μᾶς ἀναφέρῃς τίνος δίκαιον εἶναι τοῦτο τὸ ὄφρῖκιον.

|| Τῆ αὐτῆ ἡμέρα, ὄντας τεπντίλι ὁ καϊμεκάμπασας εἰς τὰ πέριξ τοῦ Σουλτάν Ἀχμέτ τζαμισί, ἀπῆντησεν ἓνα σοφτάν, καὶ ἐπαρτήρησεν ὅτι ἐφοροῦσε σίσι εἰς τὴν ζώσιν του, ὅθεν ἐπρόσταξεν τὰ τεπτίλια του νὰ τὸν πιάσουν, αὐτὸς καὶ ἐναντιώθη νταυρανδίζωντας εἰς τὸ σίσι του, τὸ ὅποῖον βλέπωντας ὁ καϊμεκάμπασας ὠργίσθη, καὶ τραβῶντας τὸ τοπούζι τοῦ ἀτίου του, ὠρμησεν μετὸ ἄτι του ἀπάνω εἰς τὸν σοφτάν, καὶ κτυπῶντάς τον μετὸ τοπούζι τὸν ἔρριψεν κάτω, καὶ εὐθὺς τὸν ἔστειλεν εἰς τὸ ἀγκακασί, λέγεται δὲ ὅτι νὰ ἐμήνυσεν καὶ τὸν Σεχλοῦ ἰσλάμην Χαμήντηζαντέν, ὅτι ἀπὸ τοὺς τοιούτους χαζελέδες τῶν σοφτάδων νὰ συνάξῃ χιλίους, καὶ νὰ τοὺς στείλῃ εἰς τὸ ὄρδι διὰ νὰ πολεμήσουν μετὰ τῶν ἐχθρῶν.

63v

|| Τῆ αὐτῆ ἡμέρα περὶ ἐσπέραν ἐσήκωσαν εἰς τὸν φοῦρνον ἀπὸ τὴν φυλακὴν τοῦ μπὰς μπακῆ κουλοῦ καὶ τὸν Σουλεημάνμπεη τὸν καπουκεγαγιάν τοῦ ἀποθανόντος Τζεζάγιερλη Χασάν πασαῖν, καὶ τὸν πενθερόν τοῦ ἀποθανόντος, καὶ τὸν σιλικτάρην του ὁποῦ ἦλθεν ἐκεῖθεν. Τὸν δὲ Σαχάνην σαραφήν του, καὶ τὸν Φουρτούναν καπετάνον, πέρνωντες τοὺς λογαριασμούς των, καὶ τὸ παρευρεθὲν τίποτες τοῦ πασαῖ παρ' αὐτοῖς τοὺς ἀπέλυσαν πρὸ ἡμερῶν ἀπὸ τὴν φυλακὴν τοῦ μπὰς μπακῆ κουλοῦ.

64r

Τῆ αὐτῆ ἡμέρα δηλαδὴ τῆ κβ^α Ἀπριλλίου ἦτον κομφερέντζα, ἦτοι μουκιαλεμές τοῦ νέου

πρέσβεως τῆς Προυσίας μονσιουῦ Κνώντεστολφ, καὶ τοῦ πρέσβεως τῆς Σβεκίας μονσιουῦ < Mouradgea d'Ohsson > μετὰ τοῦ ρεκιάπ ρεησῆ Ῥασῆτ ἐφένδη, εἰς τοῦ Ἀιβανσαριουῦ τὴν σκάλαν, εἰς τὸ Γιαλιὸ ὁποῦ ὀνομάζεται τοῦ Σαχῆπ Ἀγιέρι.

τῆ κγ^η: ἡμέρα Τρίτη

Ἦτον γαλεμπέ ντιβάνι, καὶ ἀντάμωσις τοῦ βενετζιάνου πρέσβεως, διὰ νὰ χαιρετήσῃ διὰ τὴν νέαν βασιλείαν.

|| τῆ κγ^η: ἡμέρα Τρίτη

Ἀνήμερα τοῦ ἀγίου Γεωργίου, εὐγαίνωντας ὁ περίφημος Γεώργης κάλφας ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν, ἦλθεν ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν Πόρταν καὶ τὸν ἐφώναξεν, καὶ τὸν ἐξώρισαν ἀμέσως εἰς τὴν Χίον. Τὸ δὲ φερμάνι του διελάμβανεν, ὅτι μὲ τὸ νὰ ἐκουβανούσε ψευδῆ χαβαντίσια ἀπὸ τοὺς ἔξω ρετζάλιδες εἰς τοὺς ἔνδον ἀγάδες, καὶ ἐκ τούτων ἐγένετο αἴτιος ταραχῆς, ἐπαιδεύθη τοιουτοτρόπως.

64v

|| τῆ κς^η: ἡμέρα Παρασκευῆ

Ἦλθεν μπουγιουρδισμένον τὸ ἄρτζι τοῦ πατριάρχου, ὅτι νὰ κάμῃ πάλιν τὸν Ἀλέξανδρον Μάνον μέγαν λογοθέτην, τὸν γαμβρὸν δηλαδὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου βοεβόδα. Καὶ οὕτως τὸν ἐπρόσφεραν, καὶ τὸν ἔστειλαν μὲ τὸν γιασακτζήν του εἰς τὸ ἀρχοντικόν του, ἔφιππον.

65r

τῆ κη^η: ἡμέρα Κυριακῆ

Περὶ γ^η ὥραν τῆς ἡμέρας ἐφόρεσε καββάδι εἰς τὴν Πόρταν καὶ ὁ σπαθάρης Κωστάκης Χαντζερῆς, καὶ ἔγινεν δραγομάνος τοῦ στόλου.

|| τῆ κθ^η: ἡμέρα Δευτέρα

Ἐγινεν καὶ τὸ σύνηθες ἀλαϊ τῆς ἐξόδου τοῦ βασιλικοῦ στόλου, ὅστις συνίσταται εἰς καμμιά δεκαριά μεγάλα καράβια τῆς λίναιας ἀπὸ ὀγδόντα τοπίων

66r

καὶ κάτω, καὶ εἰς καμμιά πενηνταριά μικρά, δηλαδὴ φεργάδες, περγαντιά, ὑδριώτικα καὶ ἄλλα, ἐξ ὧν τὰ μὲν δηλαδὴ Πατρόνα, Ρίκλα, καὶ ἄλλα ἀπέρασαν τὸ Μέγα ῤεῦμα, μὲ τὸ νὰ ἐφουσοῦσεν νωτιά, τὰ δὲ λοιπὰ ἄραξαν ἀπὸ τὸ Ἀρναούτκιοῖ ἕως εἰς τὸ Ὀρτάκιοῖ, ὅπου ἐκόνευσεν καὶ ὁ καπουτὰν πασᾶς γκιριτλή Χουσεήνης εἰς τὸ Γιαλί τῆς χανούμ Σουλτάννας.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἦλθαν καὶ ἀπὸ τὴν Ἀνάπαν δύο τζελενάλιδες Τατάροι, ἐπιφέροντες χαροποιά ἔγγραφα τοῦ ἐκεῖσε διατρίβοντος σερασκέρη Μπατάλ πασᾶ πρὸς τὸν καπουκεχαγιὰν τοῦ βανῆ Ἀχμέτ ἐφένδην χουνκιὰρ σαλαχοροῦ, εἰς τὰ ὅποια ἐφάνερονεν ὅτι μανθάνοντες οἱ Ῥῶσσοι πῶς ἐκεῖσε γίνεται συνέλευσις στρατευμάτων, καὶ μελετᾶται τὶ κατ' αὐτῶν, || ἠθέλησαν νὰ τοὺς προλάβουν ἀνετοίμους αἰφνιδίως καὶ νὰ τοὺς σκορπίσουν κτυποῦντες τους, τὸ ὅποῖον καὶ τὸ ἔκαμαν περὶ τὸν Μάρτιον, ἀντισταθεὶς ὅμως γενναίως ὁ Μπατάλ πασᾶς μὲ τοὺς παρευρεθέντας ἐκεῖσε καμμιά δεκαπενταριά χιλιάδες στρατεύμα, ἀπέβαλεν τοὺς ἐχθρούς, οἵτινες καὶ βιαζόμενοι νὰ ἀπεράσουν ἓνα νερὸ (κουμπάν σουγιου) ὅπου ἤδη ἐξεπάγωνεν ἐπνίγησαν ἱκανοί, λέγεσαι καὶ ὅτι στέλλει καὶ καμμιά τριακοσαριά αἰχμαλώτους διὰ θαλάσσης.

66v

Ἦλθαν καὶ οἱ αἰχμάλωτοι σολδάτοι Ῥῶσσοι, οἵτινες εἶναι εἰκοσιδύο, σταλέντες διὰ θαλάσσης μὲ ἓν κιρλαγκίτζι, ἐξ ὧν ὁ ἓνας εἶναι Μωαμετάνος Τατάρης Ἀζδερχανλής, ὀνόματι Ἀλής, τῶν ὁποίων τὸ τακρίρι εἶναι τοῦτο, ὅτι κατὰ τὴν 15^{ην} τοῦ Μαρτίου πέρνωντας ὁ γκενεράλης των ὀκτῶ ἡμέρῶν προσζωάρκεια ἐκίνησεν ἀπὸ τὸ Ταμάνι διὰ νὰ πάρῃ τὴν Ἀνάπαν μὲ ἔφοδον, ἔχωντας ἓν σῶμα ἑννέα χιλιάδων, ἀπερνῶντας δὲ τὸν ποταμὸν Κουμπάνι, ἀπῆντησεν δύο Ἀρμενίους, οἵτινες τὸν καθωδήγησαν νὰ ἀκολουθήσῃ τοιάνδε τινὰ στρατὰν διὰ νὰ μὴν

ἀπαντήσῃ ἀνθίστασιν ἐχθρῶν, καὶ διὰ τὸ νὰ συναρπάξῃ τοὺς φύλακας τοῦ κάστρου, ὁ γκενεράλης ὅμως ὑποθέτωντάς τους κατασκόπους δὲν ἠκολούθησεν τὴν ὁδηγίαν αὐτῶν, ἀλλὰ διήρσεσεν εἰς δύο μέρη τὸ στρατεύμα του, καὶ τὸ μὲν ἡμισυ τὸ διώρησεν νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖθεν ὁποῦ τὸν εἶχαν εἰπῆ οἱ ῥηθέντες Ἀρμένιοι, καὶ μὲ τὸ ἐπίλοιπον ἡμισυ ἐκίνησεν ὁ ἴδιος ἀπὸ τὴν στρατὸν ὁποῦ ἔξευρε τῆ κδ^η Μαρτίου, ἀνήμερα τὸ Πάσχα, διὰ τὸ νὰ κτυπήσῃ τὸ κάστρον, πλησιάζωντας δὲ ἀπῆντησεν ἐν σῶμα συγκείμενον ἀπὸ τζερκέζους(;) ἀπαζάδες καὶ ἄλλους, καὶ συγκροτηθέντες τοὺς ἀπέβαλεν, ἐν τοσοῦτῳ τὸ ἐπίλοιπον ἡμισυ τοῦ στρα || τεύματος μὴν ἀπαντήσαν καμμίαν ἀνθίστασιν ἐπλησίασε σχεδὸν εἰς τὸ κάστρον τῆς Ἀνάπας, ὁ δὲ γκενεράλης ἐπεριεργάσθη εἰς αὐτὸ τὸ μεταξὺ, ὅτι ἐγίνετο καὶ ντιζμπάρκο διὰ πλοίων νέου στρατεύματος, ὅθεν ἐκτύπησε τὴν ῥετρέταν ἤγουν ἄρχησεν νὰ ἀναχωρῆ, οἱ δὲ Ὀθωμανοὶ ἐπῆραν τὸ κατόπι τους, καὶ ἐν τῷ διαβαίνειν τὸν ποταμὸν Κουμπάνι τελευταῖοι ἔμειναν αὐτοὶ οἱ 22 σολδάτοι, οὔστινας καὶ συλλαβόντες ἀπέστειλαν ἐδῶ εἰς Βασιλεύουσαν, ἐρωτηθέντες δὲ διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν τοσοῦτων αὐτίων, αὐτοὶ ἀπεκρίθησαν, ὅτι ἀπὸ τὴν πείναν, καὶ ἄκρον ψῦχος ὁποῦ ἐγένεν κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, μὲ τὸ νὰ ἔπεσεν χιῶν ὑπερβολικὴ (ὡς λέγουσιν) κατὰ τὴν 25(;)ῆν Μαρτίου, ἀπέθαναν ἕως ἐνεακόσιοι, χίλιοι σολδάτοι, ἠῦρον τὰ πτώματά τους, καὶ κόψαντες τὰ ὠτία των τὰ ἀπέστειλαν. Καὶ αὐτὴ μὲν εἶναι ἡ διήγησις τῶν ῥηθέντων αἰχμαλώτων, συννάγεται δὲ ἐξ αὐτῆς καὶ ἐκ τῶν πραγμάτων, ὅτι ἐπῆγεν σῶμα 9000 μὲ τὸν γκενεράλ .... νὰ συναρπάξῃ τὴν Ἀνάπαν, καὶ ἠττηθέντες ἀνεχώρησαν.

67r

τῆ β^α: *ἡμέρα Πέμπτη*

Ἔκαμεν ζιαφέτι τὸν καϊμεκάμπασᾶν μὲ ὄλον τὸ τακίμι τῆς πόρτας εἰς τὸ Χουνκιὰρ Σκελεσί, ὃ εἰς τὸ Γιαλίκοι διατρίβων μουχαφίζης τῶν κάστρων Μουσταφαπασᾶς.

Εἰς αὐτὸ τὸ μεταξὺ ἀπερνοῦν διὰ μαγούνων καὶ καϊκίων τὰ τῶν ἐσναφίων μπαϊράκια, ἅτινα διωρίσθη νὰ ὑπάγουν εἰς τὸ Ἴσμαήλι διὰ θαλάσσης, καὶ μὲ ὄλον ὁποῦ εἶναι ἀπὸ γιερλίδες συγκείμενα πλὴν δὲν πειράζουσαν κανένα, καὶ ἀπερνοῦν μὲ ἄκραν ἡσυχίαν, ὁμοίως καὶ οἱ καλιοντζίδες εἶναι ἐς ἄκρον περιμαζωμένοι, χάρις τῷ γκιριτλῆ Χουσεὴν πασᾶ τῷ καπουτὰν πασᾶ.

Τῆ αὐτῆ ἡμέρα ἐξώρισαν εἰς τὸν Κιαμπέν καὶ κάποιον Μουσταφᾶ ἐφένδην κουζατέν κεχαγιάν τοῦ ποτὲ Νακῆπ Ἰπραχῆν ἐφένδη, καθήμενον εἰς τὸ Σουλτὰν Σελῆμη, μανιπούλη μεργούπην τοῦ Γιουσούφ πασᾶ, ὅστις ὄντας συνεργὸς τοῦ Στεφανάκη καὶ Γεώργη κάλφα (ὡς λέγουσαν) διέσπειρεν ἀνοίκεια λακιρδιά εἰς τὰ ἀνακτόρια διὰ τὸν νέον ἐπίτροπον.

|| τῆ γ^η Μαΐου: <*ἡμέρα Παρασκευῆ*>

Ἦλθαν γράμματα ἀπὸ τὸ Βιδύνη, σημειωμένα ἀπὸ κδ^{ης} Ἀπριλλίου, δηλοποιοῦντα ὅτι κατὰ τὴν ιδ^{ην} τοῦ αὐτοῦ ἐπαραδόθη καὶ ὁ Ἀντάϊκεμπῆρ (ὅστις ἀπέχει 24 ὥραις τοῦ Βιδυνίου, ἦτον καὶ πολλὰ καλὰ ὠχυρωμένος) εἰς τοὺς Γερμανούς, πολιορκηθεὶς πρὸ ἡμερῶν παρ' αὐτῶν διὰ ἀτζικίων. Καὶ ἐκεῖθεν λέγεται ὅτι νὰ ἐπῆγαν πάλιν διὰ τῶν αὐτῶν καϊκίων εἰς τὸ Βιδύνη, καὶ νὰ ἄρχησαν νὰ τὸ τοπλαντίζουσαν καὶ ἐκεῖνο. Ἐπαραδόθη δὲ ὁ Ἀντᾶς ἀπὸ ἔλλειψιν τῶν πρὸς ζωαρκειάν.

Ἀπέρασεν καὶ ἡ καπετανία, καὶ τὸ πασᾶ γεμισί, καὶ ὅλα τὰ παρτίδα ὁποῦ ἦτον ἀραγμένα ἐδῶ

70r

εἰς τὰ χωρία, καὶ ἐπῆγαν εἰς τὸ Μπουγιούκδερεν καὶ ἐστάθησαν. Ἐμεινεν δὲ μόνος ὁ καπουτάν πασᾶς διατρίβων εἰς τὸ Ὀρτάκιοϊ μετὰ τὸ κηλαγκίτζι του, καὶ μετὰ μερικὰς σαλούπας, καὶ ὑδριώτικα. Τὸ δὲ κηλαγκίτζι λεγόμενον εἶναι ἓνα ὑδριώτικον καίκι, τὸ ὁποῖον κατασκευάζεται εἰς τῆς Ὑδρας τὸ νησί, εἰς εἶδος γιαχτίου, κοστίζει δὲ περίπου τὰς 25000 γρόσια, ἔχει 18 τόπια μεγάλα, εἶναι κεχρυσωμένον, καὶ πάντοτε ἀπὸ πενήντα παλικάρια Ὑδριώτας Ῥωμαῖους ντονατίζεται, εἶναι καὶ ὁ καπετάνος τους Ῥωμαῖος Ὑδριώτης, καὶ ἀκολουθεῖ παντοῦ τὸ πασᾶ γκεμισί, ἡγουν ὁ καπετάν πασᾶς πάντοτε τὸ ἔχει κοντὰ του, μετὰ τὸ νὰ ταξιδεύῃ ὠραιότατα εἶναι ἐς ἄκρον ταχυδρόμον, μετὰ κάθε ἄνεμον ἀρμενίζει, καὶ ἐπομένως εὐχρηστον ἐς ἄκρον. Καὶ εἰς καιρὸν μάχης οἱ αὐτοὶ ναῦται, εἶναι καὶ οἱ πολεμισταί, καὶ τοπτζίδες του, οἵτινες πέρνου κατ' ἔτος || διὰ μισθὸν τους ἀπὸ μὲν τὸν τερσανάν πρὸς 40 γρόσια διὰ τὸ κάθε ταξίδι των, ἀπὸ δὲ τὴν πατρίδα των τὰ διπλᾶ τούτων, μερικοὶ καὶ περισσότερα, δηλαδὴ ὁ κάθε ἓνας κατὰ τὸ μέρητόν του.

70v

Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἦλθεν εἶδησις, ὅτι ἔκαμεν ὁ ὑπέρτατος ἐπίτροπος ἄτλι τὸν γενήτζερ ἀγασῆ, καὶ γιενιτζερ ἀγασῆ τὸν ἀγαπασάν, τὸν Χασάνπασᾶν, ἐκεῖνον ὁποῦ εἶχε μείνει ἀπὸ γενήτζερ ἀγασῆ καὶ μεκάμης εἰς Βασιλεύουσαν, ὅταν εὐγῆκεν τὸ ὄρδι ἐπὶ Γιουσούφ πασᾶ, ὅστις ἤδη ἦτον μουχαφίζης εἰς Συλλίστραν, καὶ ἐκεῖθεν τὸν ἐπροσκάλεσαν. Διωρίσθη δὲ μουχαφίζης εἰς Συλλίστραν ὁ ....

|| τῆ 5^η: <ἡμέρα Δευτέρα>

71r

Ἄνταμώσας εἰς τὴν πόρταν καὶ ὁ μονσιοῦ Ντήτζ πρώην ἰνβιάτος τῆς Προυσίας, τῆ μετὰ ταῦτα ἱμπαρκαρίσθη εἰς καράβι ἐγκλέζικον, ὁποῦ εἶχεν ναυλώσει διὰ 3000 γρόσια, καὶ ἀνεχώρησεν διὰ θαλάσσης διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Ἀμποῦργον, καὶ ἐκεῖθεν διὰ

ξηρᾶς εἰς τὸ Μπερλῖνον, αὐτὸ δὲ τὸ ἔκαμεν διὰ νὰ μὴν κινδυνεύσῃ καθ' ὁδόν, ἀπερνῶντας ἀπὸ χώματα τοῦ ἱμπερίου. Ἄνεχώρησε δὲ ἐς ἄκρον περίλυπος διὰ τὸν ἄτιμον τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον τὸν ἐπροσκάλεσεν ἢ αὐλή του ὕστερον ἀπὸ τοιαύτας ἐκδουλεύσεις, καὶ μάλιστα ἀφ' οὗ ἑκατόρθωσεν τὴν τοιαύτην ἀλιάντζαν τῆς αὐλῆς του καὶ τῆς Πόρτας ἐναντίον τοσούτων ἐχθρῶν ἰσχυόντων ἐδῶ, καὶ ἐνὸς γκουβέρνου ἐς ἄκρον εὐμεταβλήτου.

τῆ ἠ: ἡμέρα Πέμπτη

Ἐπῆγεν ὁ καϊμεκάμπασας εἰς τὸ Ὀρτάκιοϊ τεπτίλι, καὶ ἀνταμωθείς μετὰ τοῦ καπουτὰν πασᾶ ἐκάθησεν ἱκανὴν ὥραν, καὶ τῆ ἐξῆς βιασθεὶς φαίνεται ὁ καπουτὰν πασᾶς, ἤγουν ἄκων ἔκαμεν ἄτλι τὸν καπουκεχαγιάν του Γκιριτλῆ Μουσταφᾶ ἀγάν, καὶ διώρισεν ἀντ' αὐτοῦ τὸν πρῶην κεχαγιάν του Σαμπήτ Χαλήμ ἐφένδην, ὅστις ἦτον ἀνέκαθεν ἀπὸ τὸ μεκτουπτζῆ καλεμὴ κάλφας, καὶ εἰς τὸ βεζαρέτι του ὁ χατζῆ Γεγὲν πασᾶς, τὸν εἶχεν κάμει χαζνέ κιατιμπήν του.

|| Τακρίρι τοῦ συμβάντος πολέμου μεταξὺ τῶν κουρσάρων, καὶ Κιοσὲ τοῦ σερασκέρη Μουσταφᾶ πασᾶ ἐκίτουγλου Μωραΐτη τοῦ τζατάλτζαλη εἰς τὴν Ἄσπρην Θάλασσαν κατὰ τὴν κη^η τοῦ Ἀπριλλίου ἡμέρα Κυριακῆ πηγαίνωντας ὁ σερασκέρης εἰς τὴν Τζίαν μὲ δεκατέσσερα καράβια μικρὰ καὶ μεγάλα, ἀπῆντησεν τὸν Λάμπρον ἐξερχόμενον ἀπὸ τὸν λιμένα τῆς Τζίας μὲ μίαν φρεγάδα, ἐν καράβι μεγάλον καὶ καλὰ ἀρματωμένα ἀμφότερα, καὶ δέκα ἄλλα μικρότερα, κηραγκίτζια δηλαδή, καὶ ἄλλα. Ὅθεν συγκροτηθέντες ἐπολεμοῦσαν ἐκατέρωθεν ἀνδρείως, εἰς βαθμὸν ὅπου ὀλίγον ἔλειψεν νὰ ἀναχωρήσῃ ὁ σερασκέρης καὶ νὰ τοὺς ἀφήσῃ. Ἐν τοσοῦτω ἐπρόφθασαν καὶ ἑπτὰ τζεζαγιερλίδικα καράβια, τὰ ὁποῖα ἐνωθέντα μετὰ τοῦ σερασκέρη, ἐβάσταξεν ὁ

71v

πόλεμος των ὥραις 24 ἕως οὗ ἐκινδύνευεν νὰ ἀνοίξη ἡ φεργάδα τοῦ Λάμπρου, τὴν ὁποίαν δίδωντάς τὴν φωτιάν, μόλις διεσώθη εἰς ἓνα <καὶ> ἔφυγεν, διασωθεὶς εἰς τὸ Τζιρίγο. Τὰ δὲ λοιπὰ ἄλλα μὲν ἐκάησαν, ἄλλα ἐβούλησαν, καὶ τρία ἐπιάσθησαν παρὰ τοῦ σερασκέρη μὲ 400 αἰχμαλώτους. Ἐχάθη δὲ καὶ πολὺ τίποτες εἰς τὴν θάλασσαν, ὡσὰν ὁποῦ ἦτον φορτωμένα καὶ ἀπὸ ἄσπρα καὶ ἀπὸ πράγματα ἀπὸ τὰς πρέζας ὁποῦ ἔκαμναν ἐπειδὴ μερικὰ ἀπὸ αὐτὰ ὄντα σπαντίδικα, δὲν ἐκοίταζαν καμμίαν παντίεραν, ἀλλὰ ἀπλῶς ἀτάκαρον κάθε φυλῆς παντιέραν. Τὰ δὲ λοιπὰ κουρσάρικα ἐξεγύμνωναν καὶ Γραικοὺς καὶ Ὁθωμανοὺς. Ἀπὸ δὲ τὸν ταῖφεν τῶν κουρσάρων ἕως τριακόσιοι Ἀλβανῖται κατέφυγαν εἰς τὸ νησί τῆς Τζίας, τοὺς ὁποίους μετέπειτα γιαναστίσας ὁ σερασκέρης τοὺς ἐζητοῦσεν. Ὅπου εὐρῶν καὶ δύο παλάγκας κατασκευασθείσας ἀπὸ τοὺς κορσάρους εἰς τὸν λιμένα τῆς Τζίας τὰς κατεδάφισεν, προσέτι καὶ τὰ μαγαζεῖα των, περιλαμβάνωντας τοὺς ἐκεῖσε παρουργθέντας συναθροισμένους ζαχιρέδες των. Αὐτὸς δὲ ἀνεχώρησεν εἰς τὸν λιμένα τοῦ Ἀναπλοίου εἰς τὸν Μωρέα διὰ νὰ διορθώσῃ τὰ καράβια του, στείλας εἰς Βασιλεύουσαν καὶ τὰς κεφαλὰς τοῦ καπετὰν Μάρκου, Καραγιάννη, καὶ Καρακιτζάνου. Τὰ δὲ τζεζάγιερλίδικα ἐτραβήχθησαν εἰς τὴν Χῖον, διὰ νὰ διορθωθοῦν καὶ αὐτά.

|| Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἦλθον ἔγγραφα παρὰ τοῦ σερασκέρη τῆς Ἀσπρης Θαλάσσης Κιοσὲ Μουσταφᾶ πασᾶ Μωραΐτη ἐκίτουγλου τοῦ τζατάλ-τζαλη Ἰσμαήλ πασᾶ ὅτι μὲ τὰ καράβια ὁποῦ εἶχεν, καὶ μὲ τὰ τζεζάγιερλίδικα, συμποσούμενα ὅλα εἰς εἰκοσιένα, ἀτάκαρον τοὺς κουρσάρους, καὶ σπανδίτους ὁποῦ ἀφάνιζαν τὴν Ἀσπρην Θαλάσσαν, εἰς τὸ μπιογάζι τῆς Ἄνδρου, ἀντίκρυ εἰς τὴν Εὐρίπον, καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ ἔκαψεν πέντε ἐξ αὐτῶν, καὶ αἰχμαλώτισεν δύο σαῖταῖς, πέρνωντας καὶ δύο

72r

ὕδριώτικα ὅπου πρὸ ἡμερῶν εἶχαν αἰχμαλωτισθῆ παρ' αὐτοῦ, ἦτον δὲ προεστῶς αὐτῶν ὁ Λάμπρος μὲ μίαν φρεγάδαν 42 τοπίων. Ἐξελθόντες δὲ ἐπάνω εἰς τὸ νησί τῆς Τζίας ἐκρήμνισαν δύο παλάγκας ὅπου εἶχαν εἰς τὸν λιμένα κατασκευασμένας, κατέλαβαν καὶ τὰ μαγαζεῖα τῶν ἐζήτησαν δὲ καὶ τοὺς τριακοσίους Ἀλβανίτας ὅπου εἶχαν μείνει ἐκεῖσε βλέποντες τὴν ἥτταν τοῦ Λάμπρου ..... τῶν παλάγκων, ... εἶχαν, ὠμολόγησαν περὶ τούτων τὴν ἀλήθειαν μερικοὶ τῶν προεστῶτων, προσέτι καὶ ὁ ἀρχιερεὺς, τὸν μὲν Τζίας τὸν ἐκρέμασαν, τοὺς δὲ προεστῶτας τοὺς ἀπεκεφάλισαν.

Μεταξὺ Ἄνδρου καὶ Καρύστου συνεκροτήθη ἡ μάχη, ἐφόνευσαν δὲ καὶ καμμιά σαρανταριά νησιώτας ὅπου τοὺς εἶχεν στείλει ὁ Τζίας ἀρματωμένους διὰ νὰ ἐρευνήσουν εἰς τὸ νησί ἂν ἔμειναν Ἀλβανίται, εἰς καιρὸν, ὅπου ὁ πασᾶς τοὺς ἐζήτησεν νὰ τοὺς στείλῃ μαζῆ με τοὺς ἐδικούς του ἀνθρώπους.

τῆ 1η: ἡμέρα Σαββάτω

Ἐσηκώθη καὶ ὁ γκιριτλή Χουσεὴν πασᾶς ὁ καπετὰν πασᾶς ἀπὸ τὸ Ὀρτάκιοι, μέσα εἰς τὴν φελούκαν τοῦ κιρλαγκιτζίου του, καὶ εἰς ἄλλην μίαν φελούκαν καὶ δύο μεγάλα καντζαπάσια τὸ ἔτπαί του μὲ ἀνοικτὰ μπαϊράκια πράσινα ἀκολουθοῦσε καὶ τὸ κιρλαγκιτζι του μὲ δέκα κουπιὰ διπλᾶ, ἐφελκόμενον καὶ ἀπὸ πέντε φελούκαις μὲ τὸ νὰ ἐφυσουῖσεν βορέας, καὶ ἀπερνῶντας τὸ Μέγα Ῥεῦμα (ὅπου τὸν ἐχαιρέτησαν μὲ πέντε τοπιαῖς τὰ ἐκεῖσε διατρίβοντα μικρὰ πολεμικὰ πλοῖα) ἐκατήνησεν εἰς τὸ Μπουγιούκντερε, ὅπου διέτριβεν καὶ τὸ ἐπίλοιπον τῆς ἀρμάδας, προσμένωντας νωτιάν, διὰ νὰ εὐγῆ εἰς τὴν Μαύρην Θάλασσαν.

|| τῆ ιθ^η: <ἡμέρα Κυριακῆ>

72v

Ἐξώρισαν εἰς τὴν Μάγουσαν τὸν ἐξωσθέντα καπου-
κεχαγιὰν τοῦ καπουτὰν πασαῖ, γκιριτλῆ Μουσταφαῖ
ἀγάν.

|| τῆ κ^η: ἡμέρα Δευτέρα

73r

Ἀπέρασαν διὰ καϊκίου καὶ οἱ πεντακόσιοι μποστα-
ντζίδες ὁποῦ ἐξαποστέλλει ἢ βαλιντὲ σουλτὰν δι'
ιδίων τῆς ἐξόδων εἰς τὸν πόλεμον, οἵτινες εἶχον δέκα
μπαϊράκια στακοζιά, καὶ ὁ προεστὼς αὐτῶν ἦτον
ἕνας χασεκής, ὅστις ἐκάθετο εἰς τὸ Γιεδίτζιφτὲ τοῦ
μπασταντζήμπαση μὲ ἕνα δοῦλον ὀμπρός του. Αὐτοὶ
ἐπληρώθησαν πρὸς ἑκατὸ γρόσια ὁ καθεὶς, καὶ ἐν
ἄλικο μιντάνι τζόχινον. Τοὺς ἐπρομήθευσαν δὲ οἱ
οὐστάδες ἀπὸ τὰ ὀτζάκια των, ὁ καθεὶς κατὰ ἀναλο-
γίαν τῶν νεφερίων του, καὶ τοὺς εἶπαν ὅτι τοὺς στέλ-
λουν εἰς τὴν Βάρναν, πλὴν ἢ ἀποστολὴ των εἶναι εἰς
τὸ Ἴσμαήλι. Στέλλει δὲ καὶ ὁ καθεὶς τῶν ἐνδερὸν
ἀγαλαρὶ διὰ προσταγῆς κατὰ τὴν δύναμίν του, ὁ μὲν
σιλικτάρ ἀγᾶς τριάντα καὶ οἱ ἄλλοι γιεδικλίδες κατὰ
ἀναλογίαν, οἱ δὲ λοιποὶ χάς ὄνταλίδες ἀπὸ πέντε,
καὶ ὅσοι ἐξ αὐτῶν ἠμπόρεσαν νὰ τοὺς προμηθεύσουν
στέλλοντες ζοφαλίδες των, καὶ ἄλλους ὁμοίους,
καλῶς, ὅσοι δὲ δὲν ἐδυνήθησαν νὰ εὔρουν ἀνθρώ-
πους ἔστειλαν πρὸς ὀγδοή<κο>ντα γρόσια τὸν
ἄνθρωπον εἰς τὸν σεημένμπαση διὰ νὰ τοὺς ἐτοι-
μάσῃ αὐτός. Τὸ αὐτὸ ἔκαμαν διὰ προσταγῆς καὶ
ὅλοι οἱ ἔξω ρετζάλιδες, καὶ καπουτζίμπασίδες
ἀρχήζοντες ἀπὸ τὸν καϊμεκάμπασαν, ὅστις ἔδωσεν
ἐβδομήκοντα, ὁ δὲ ρεκιὰπ κεχαγιαμπεης τριάντα, ὁ
ρῆς ἐφένδης εἰκοσιπέντε, καὶ καθεξῆς οἱ λοιποὶ ὁ
καθεὶς κατὰ ἀναλογίαν τῆς δυνάμεώς του, καὶ ὅλοι
πρὸς 80 γρόσια τὸν ἄνθρωπον, στέλλοντές τα τῶ
σεημένμπαση διὰ νὰ τοὺς ἐτοιμάσῃ, καὶ νὰ τοὺς
στείλῃ εἰς τὰ καράβια, ὅσα ἦτον ἔτι ἀνέτοιμα ἀπὸ
ἔλλειψιν ἀνθρώπων, διὰ νὰ κινήσουν καὶ αὐτά, ἄλλα

μὲν κατόπιν τοῦ στόλου, καὶ ἄλλα ἔξω εἰς τὴν Ἄσπρην Θάλασσαν.

|| τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ κ^η

74r

Περὶ ἑσπέραν ἔκαμεν καὶ τὸ κράτος τοῦ τεμπντίλ πι-
νισί, καὶ τὸ ἰφτάρι εἰς τὸ Κιόσκι τοῦ Μπεμπεκίου,
τὸ ὁποῖον ἔγινε τοιουτοτρόπως, περὶ δεκάτην ὥραν
τῆς ἡμέρας ἀπέρασαν ἕκ διαλειμμάτων καμμιά δε-
καπενταριά καίκια οὐτζερτζιφτέ μαῦρα, ἔχοντες
ἀπὸ ἑνα δύο, καὶ μερικὰ περισσοτέρους τῶν ἰτζερλί-
δων, ἔπειτα περὶ ἑνδεκάτην ὥραν ἀπέρασεν καὶ τὸ
κράτος τοῦ μέσα εἰς οὐτζ τζιφτέ μαῦρο καίκι, ὡσὰν
ἕνας μπαγιαγὶ τῶν ῥετζαλίδων, φορῶντας χαβαΐ-
σόφι μπινίσι, καὶ ἔχωντας κάτω ὀμπρός του τοὺς
μπὰς τζοκαντάρην Κιουτζοῦκ Χουσεὴν ἀγᾶ, καὶ
ἀπάνω τὸν μαμπεηντζὴν Ῥουστέμ ἀγὰν μὲ τὴν
αὐτὴν θωριὰν μπινίσι, οἵτινες καὶ οἱ δύο ἦτον πολλὰ
τεκλίσιφτιδες καὶ εἰς τὸ κάθησμά καὶ εἰς ὅλα. Εἶχεν
ἀπεράσει πρὸ ὀλίγου καὶ ὁ ζαρμπχανὲ Ἐμινῆς Γιου-
σοῦφ ἀγᾶς μὲ τὸ ντὸρ τζιφτέ γιαγλίδικον καίκι του,
ὅστις ἀπὸ ἰδιάζουσας εὐνοίας φαίνεται ὅτι συμπα-
ρευρέθη εἰς τὸ ἰφτάρι.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ κ^η ἦλθαν καὶ ἔγγραφα τοῦ Νι-
κολάηβοδα Μαυρογένη βλάχμπεη διὰ τάταρη εἰς
τὴν δόμναν του, φαίνεται καὶ εἰς τὸ Δεβλέτι, ὅτι ὁ
περίφημος ἐπ' ἀχρειότητι, καὶ ἐπιστήθιος του ἄρ-
χωντας Δημητράκης Παπάζογλους Τουρναβιώτης,
ἔφυγεν ἀπὸ τὴν Ῥάχοβαν (ὅπου διέτριβεν καὶ ὁ ῥη-
θεὶς Μαυρογένης μὲ μερικὸν στράτευμα, μὲ τὸ νὰ
ἐζήτησεν ἀπὸ τὸ Δεβλέτι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πα-
τρῶνε του τζεζάγιερλη Χασὰν πασᾶ, νὰ ὑπάγῃ εἰς
τὸ μεϊγιέτι τοῦ ἄλλου ὑπερασπιστοῦ του προπρώην
ἐπιτρόπου Γιουσοῦφ πασᾶ, ὅστις ἦτον σερασκέρης
τοῦ Βιδυνίου, καὶ κατὰ τὴν αἴτησίν του τοῦ ἐδόθη ἡ
ἄδεια νὰ ὑπάγῃ παρ' αὐτῶ) καὶ ἀπέρασεν ἀντίκρυ εἰς
τὴν Κραγιώβαν εἰς τοὺς Νέμτζους. || Καὶ ἔγραφεν

74v

προσέτι ὁ ῥηθεὶς Μαυρογένης τῇ δόμνῃ του, ὅτι αὐτὸς ὁ Δημητράκης φεύγωντας ἐπῆρεν καὶ διακόσια πουγγεῖα ἐδικά του, καὶ ἐπομένως νὰ στείλῃ νὰ φέρῃ τὸν ἀδελφόν του διατρίβοντα ἐδῶ εἰς Βασιλεύουσαν, καὶ νὰ τὸν φυλακώσῃ εἰς τὸ σπῆτι της, τὸ ὁποῖον ἐνέργησεν καὶ αὐτὴ ἀμέσως, σφαλώντας τον εἰς τὸ τζαμεκιάνι τοῦ λουτροῦ της, εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Φαναρίου, ὅπου ἀγόρασεν ἀπὸ τὸ μιρί, ὅταν αὐθέντευσεν, καὶ ἐστάθη μὲ μυρίους τρόπους, καὶ ἔκοψαν τὸ κεφάλι τοῦ Πετράκη περιφήμου σαράφη τοῦ ζαρμπχανέ, οὗτινος τὸ τίποτες ἔγινεν καὶ μουσεδερές ἐπὶ Σουλτάν Ἀμπντουλχαμήτη.

|| τῇ κγ^η: ἡμέρα Πέμπτη

75r

Ἦλθεν τάταρης ἀπὸ τὸ ὄρδι, μὲ τὴν εἶδησιν, ὅτι ὁ ὑπέρτατος ἐπίτροπος οἴκοθεν χωρὶς νὰ τὸ ἀναφέρῃ τῷ κράτει του ἔκαμεν ἄζλι ἀπὸ τὸ κεχαγιαμπεϊλίκι τὸν τζελεμπῆ Μουσταφᾶ ἐφένδην Ἐμηνπασᾶ Καϊνήν, ὅστις ἦτον συστημένος ἐκεῖσε καὶ ἔνδοθεν καὶ ἀπὸ τὴν ἔξω Πόρταν, ἔκαμε δὲ κεχαγιαμπεην τὸν Φεῖζουλλάχ ἐφένδην ἀπὸ τεφτέρ ἐμηνήν, καὶ τεφτέρ ἐμηνήν τὸν ῥηθέντα τζελεμπῆ Μουσταφᾶ ἐφένδην. Καὶ ὅτι ἐξώρισεν τὸν περίφημον Ὄσμᾶν ἐφένδην κεχαγιαγιερην, ὁποῦ πρὸ χρόνων ἤδη κάμνει ἰδαρὲν τὸ οὐμούρι τοῦ ὀτζακίου τῶν γιανιτζάρων, εὐνοούμενος παρ' αὐτῶν τε, καὶ παρὰ τοῦ ἰδίου ἀγαπασᾶ, τοῦτο δὲ τὸ ἔκαμεν, μὲ τὸ νὰ τὸν ἔγραψεν ἀπ' ἐδῶ ὁ Χαμνητηζαντὲ Σεχλουσλάμ ἐφένδης, ὅστις καὶ αὐτὸς ἀπατηθεὶς ἀπὸ ἐχθρόν τινα τοῦ ῥηθέντος τὸ ἔκαμεν, χωρὶς νὰ ἰξεύρῃ τὸ ὑποκείμενον. Ὅστις τῶρα ὁμολογεῖ ὅτι ἔσφαλεν ἀπατηθεὶς, καὶ καταγίνεται εἰς τὴν διόρθωσιν τοῦ λάθους του, μὲ τιμὴν εὐχαρίστησιν, καὶ ἰκανοποίησιν ὁποῖαν ἤθελεν ἐγκρίνη ὁ Ὄσμᾶν ἐφένδης.

νά προσμένουν νωτιάν. Πηγαίνει δὲ με ἀπόφασιν νά εὔρη τοὺς ἐχθροὺς καὶ νά τοὺς ἀτακάρη, ὅπου ἤθελεν τοὺς ἀπαντήση.

|| Ἰούνιος

77r

τῆ β^α: ἡμέρα Κυριακῆ καὶ α^η τοῦ Μπαϊραμίου

Ἦλθεν τάταρης ἀπὸ τὸ ὄρδι, με ἔγγραφα περιέχοντα χαροποιὰς εἰδήσεις, ὅτι πρὸ ἡμερῶν τινῶν ἐν σῶμα Γερμανῶν ἕως 10000 ἐπλησίασεν εἰς τὸ Γκίργκιον, καὶ τρόπον τινα ἐμελετοῦσε νά τὸ πολιορκήσῃ. Ὄθεν ὁ Κελετζῆ Ὄσμάν πασαῶς, ὁ μουχαφίζης τοῦ κάστρου δίδωντας αὐτὴν τὴν εἶδησιν εἰς τὸ ὄρδι, διατρίβον ἤδη πρὸ καιροῦ εἰς τὸν σαχρὰν τῆς Σούμλας, ἔλαβε προσταγὴν παρὰ τοῦ ὑπερτάτου ἐπιτρόπου, ὅτι νά μὴν προσμείνῃ τὴν πολιορκίαν τῶν ἐχθρῶν, ἀλλὰ παρατηρῶντας εὐκαιρίαν, νά ἐξέλθῃ με τὸ παρ' αὐτῷ στράτευμα τῶν φυλάκων τοῦ κάστρου, ὅπερ συννεποσοῦτο εἰς ἑπτὰ χιλιάδας, καὶ μετ' ἄλλην βοήθειαν ἀπὸ τὸ Ῥουστζούκι, ἦντινα ἀμέσως ἐπρόσταξεν νά προφθάσῃ, γράφωντας τῷ ἐκεῖσε διατρίβοντι αὐτὰ || δέλφῳ του τζελεμπῆ ..... ἐφένδη, ὅτι πέρνωντας καὶ ἄλλους ὅσους προφθάσει ἀπὸ τοὺς πέριξ, νά ἀπεράσῃ ἀντίκρυ εἰς τὸ Γκίργκιον, καὶ ἐνούμενοι μετὰ τοῦ μουχαφίζης, ἐξαίφνης νά ἐπιπέσουν εἰς τοὺς ἐχθροὺς συναρπάζοντές τους, ὅπερ καὶ ἐγένεν κατὰ τὴν ..... Καὶ συμπλακέντες, ἐγένεν πόλεμος ἰκανός, καὶ ἀρκετὴ αἱματοχυσία, πίπτοντες ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς .... καὶ ἀπὸ τοὺς ἐδικούς μας ἕως ....., ἐτράπησαν τελευταῖοι οἱ ἐχθροὶ εἰς φυγὴν, ἀφίνοντες τὰ σκεύη, τόπια, κουμπαράδες των, καὶ λοιπά.

77v

Ἦδη δὲ λέγεται, ὅτι ἐμίσσευσεν ἐκεῖθεν ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἐπιτρόπου τζελεμπῆ ἐφέντης με .... αἰχμαλώτους, ... τόπια, ... κουμπαράδες, καὶ ἄλλα τρόπια, καὶ ἔρχεται εἰς Βασιλεύουσαν.

|| τῆ ε^η: *ἡμέρα Τετράδη καὶ τετάρτη τοῦ Μπαϊραμίου* 78r
 Ἔγιναν τὰ ἐδῶ τεβτζιχάτια, ἐξ ὧν ἄλλαξεν ὁ μπὰς μουσασεμπὲ βεκιλῆς Ἀρήφμπεης εἰς τὸ κονάκι του, καὶ μπὰς μουχασεμπὲ βεκιλῆς ὁ Κενὰν ἐφένδης Ἀρπᾶ ἐμινῆς ὁ [ἀσυμπλήρωτο χωρὶς τελείες]

|| Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸ 78v
 χιζμέτι του, καὶ ὁ καπουτζουλάρ κεχαγιασῆ τοῦ κράτους του Τζαίρογλους.

Ἦλθεν καὶ τὸ τεβτζιχάτ τεφτερι ἀπὸ τὸ ὄρδι, καὶ ἔγινεν μπὰς μουχασεμπὲς ὁ Χασὰν ἐφένδης προπρώην ρεκιαπτζαούσμπασης, ὁ ἐπ' ἀδελφῆ γαμβρὸς τοῦ Χακκήμπεη, ὁ ντιβὰν ἐφένδης τοῦ Ἀμπδηλτζελιλογλου πενδέρ μουχαφιζῆ, ὁποῦ εἶχεν αἰχμαλωτισθῆ παρὰ τῶν Ῥώσσω εἰς τοὺς ἄλλους πολέμους, ὅταν ἐπῆραν καὶ τὸ Μπενδέρη. Ὁ δὲ Ὁμέρ ἐφένδης ἄζλι.

τῆ θ^η: *ἡμέρα Δευτέρα <ἡμέρα Κυριακῆ>*

Ἔκαμεν μπινίσι τὸ κράτος του εἰς τὸ Κιουτζοῦκ σοῦ, ἤγουν εἰς τὸ Γκιόκσουγιού, καὶ ἐκεῖθεν ἔστειλεν τὸν Κιουτζοῦκ Χουσεὴν ἀγὰν μπὰς ἀγὰν, καὶ τὸν Ῥουστὲμ ἀγὰν μαμπετηντῆν εἰς τὸ Γιαλί τοῦ λαλᾶ Μαχμούτμπεη, ὁποῦ εἶναι εἰς τὸ Ἀναδὸλ χισαρῆ, καὶ || ἐρώτησεν μαχσοῦς τὸ χατήρι του, μὲ τὸ νὰ 79r
 ἦτον πρὸ μηνῶν ἄρῶστος ἀπὸ καχεκτικὴν διάρῶριαν, καὶ ἐν τῇ ἐπιστροφῇ ἀπέρασεν ὁ ἴδιος μὲ τὸ κατεργάκι του κιγιά καὶ ἐρώτησεν τὸ χατήρι του, ἐκατέβη καὶ ὁ Μαχμούτμπεης εἰς τὸ λιμάνι του καὶ τὸν εὐχαρίστησεν προσκυνῶντάς τον, καὶ κάμνω- ντάς τον μυρίους ὄσους δοάδες.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐπῆγαν χασάσιδες εἰς ἓνα καπηλεῖον τοῦ Γαλατᾶ, καὶ ἐσήκωσαν τὸν περίφημον Κεῖβὰν κιράνην Ταουσάνόπουλον Τζεγκῆν, καὶ τὸν ἐνεχείρισαν εἰς τὸν χασεκῆν ὁποῦ ἦλθε καὶ τὸν ἐζήτησεν ἐκ μέρους τοῦ μποσταντζήμπαση ἀγᾶ, καὶ μετὰ δύο ἡμέρας τὸν ἐξώρισαν μετὰ τῆς γυναικός

του εἰς τὴν Κύπρον. Αὐτὸς ἐστάθη περίφημος καθ' ὅτι ἐπήγαινε εἰς τὴν Μπεηχὰν σουλτάναν, καὶ ἐμάνθανεν μερικὰ κοράτζια χωροὺς ταουσάνικους, καὶ ῥάξι, μὲ αὐτὸ δὲ τὸ μουνασιμπέτι φαίνεται ὅτι ἐχόρεψεν ὀμπρὸς εἰς τὸ κράτος τοῦ ὁποῦ ἐσύχναζεν ἐκεῖσε τεπτίλι, καὶ ἐφάνη ἀρεστός, προσθέτων ὅτι νὰ τὸν ἔβλεπεν καὶ γανυμηδικώτερον τὸ κράτος του, τοῦλάχιστον ἀπὸ τὰ ῥοῦχα ὁποῦ ἐφοροῦσε, καὶ μὲ τὸν τρόπον ὁποῦ ἐφέρονταν ὁ Κεῖβὰν κιράνης αὐτὸ ὑπέμφαινε. Ἐπερπατοῦσεν μὲ τζεβαχερένιον χαντέρι, μὲ ἄσπρον δονλούκι σάλι σαρδισμένον εἰς τὴν ταουσάνικην σκούφιαν εἰς τὸ κεφάλι του, σαμούρι τζουμπέν, πιρπιρίδικα ῥοῦχα, καὶ περιεῖρ || χετο εἰς καπηλειὰ κάμνωντας μύρια ἄτοπα, δέρνωντας Τούρκους, καὶ μὴν ψηφῶντας κανένα ζαπίτην. Μίαν τῶν ἡμερῶν τὸν ἀπήντησεν ὁ ἴδιος ὁ καπετὰν πασᾶς, καὶ ὀργισθεὶς διὰ τὸ κισπέτι τοῦ ἠθέλησε νὰ τὸν παιδεύσῃ, καὶ μανθάνωντας ἀπὸ τοὺς περὶ αὐτὸν ποῖος εἶναι, δὲν ἐτόλμησεν. Ἐν τοσοῦτῳ ἐπήγγεν εἰς αὐτὸ τὸ μεταξὺ εἰς τὰ μησιὰ διὰ νὰ ξεφαντώσῃ, καὶ κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα ἄτοπα ὁποῦ εἶπεν καὶ ἔκαμεν, εἰς τὸ νησί τῆς Πριγκίπου ἔσπασεν τὴν φυλακὴν τοῦ σούμπαση, καὶ ἐπῆρεν ἓνα τῶν φυλακωμένων, τὸ ὁποῖον μανθάνωντάς το ὁ σούμπασης ἐπῆρε τὸν ναίπην, καὶ πηγαινώντας εἰς τὸ νησί, τὸν ἐπροσκάλεσαν νὰ παρασταθῇ ἐνώπιον τοῦ κριτοῦ, καὶ νὰ ἀπολογηθῇ ἐν τίνι ἰσχύει καὶ ἐξουσία, σπάνει φυλακὴν, τόλμημα ὁποῦ μόνον οἱ ἐπαναστάται τὸ κάμνουν, ὁ δὲ Κεῖβὰν κιράνης κατὰ πρῶτον ὅλως δὲν ἠθέλησεν νὰ παρασταθῇ, προσκληθεὶς καὶ δεύτερον μόλις παρεστάθη, καὶ ὄχι μόνον δὲν ἀρνῆθη τὸ σφάλμα του, ἀλλὰ ἐφοβέρισεν τὸν τε ναήτην καὶ τὸν σούμπασην, ὅτι ἔχουν νὰ κακοπάθουν, κάμνωντας λοιπὸν ἰλάμι ὁ ναήτης τὰ συμβάντα, καὶ τὴν αὐθάδειάν του, τὸ ἐπῆρεν ὁ σούμπασης μὲ ἄλλα δύο ἴσα, καὶ τὸ καθαυτὸ τὸ ἔδωσεν τῷ μποστάντζήμπαση ἄγᾶ, διηγηθεὶς διὰ ζώσης

79v

φωνῆς καὶ τὰ λοιπὰ ἄτοπα ὅπου κάμνει ὁ ῥηθείς, τὰ δὲ δύο ἴσα τὰ ἐπρόσφερον ὁ σούμπασης τὸ μὲν τῷ Μπεῖ ἄγᾶ, καὶ λέγεται ὅτι τὸ δοθὲν τῇ βαλεδὲ νὰ ἐστάλη τῷ κράτει του. Ἄμα ἔκαμεν τακρίρι καὶ ὁ μποσταντζήμπασης ὅλης τῆς ὑποθέσεως στέλλωντας καὶ τὸ καθαυτὸ ἰλάμι. Ὅθεν ἐξεδόθη βασιλικὸς ἰδιόχειρος ὁρισμὸς τοῦ κράτους του, ὅτι νὰ τὸν φέρῃ ὁ μποσταντζήμπαση ἄγᾶ καὶ σηκώνωντάς τον ἀμέσως νὰ τὸν ἐξορίσῃ εἰς τὴν Κύπρον, ὅπερ καὶ ἐνήργησεν ἀνυπερθέτως ἢ ἐνδοξότης του, ξεγυμνώνωντάς τον πρῶτον, δηλαδὴ πέρνωντας τὸ χαντζέρι του, τὸ τζεβαχερένιον ὅπου ἐφοροῦσεν τὰ φλουριά ὅπου ἐπέφερον, τὰ τζάρια του, καὶ ἐν συντόμῳ ὅλα τὰ ἀξιόλογα ὅπου ἐφοροῦσεν, καὶ τὸν ἐξώρισεν ἀμέσως. Λέγεται δὲ ὅτι νὰ ἔχη προσταγὴ διὰ νὰ τὸν πνίξουν, ἀφ' οὗ εὐγῆ εἰς τὸ πέλαγος τοῦ Μαρμαρᾶ, καὶ νὰ τὸν ρίψουν εἰς τὴν θάλασσαν. Τὰ πράγματά του ἐπροστάχθη ὁ μποσταντζήμπασης, καὶ τὰ ἐπέστρεψεν τῇ γυναικί του. Αὐτὸς δὲ ὁ Κεῖβάν κιράνης ἦτον ἀπὸ τὸ Χάσκιοϊ, τζελεμπῆ Γιάννκος ὀνομαζόμενος.

|| Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐκρέμασαν εἰς τὸ Παρμακαπὶ μίαν γυναῖκα, βάλλοντές την εἰς τὸ τζουβάλι, καὶ σκεπάζοντες τὸ πρόσωπόν της μὲ ἓνα πανί, μόνον τὰ μαλιά της ἐφαίνονταν κρεμμάμενα ὀπισθεν. Ἡ αἰτία δὲ τῆς καταδίκης της ἦτον αὐτή, ἓνας τῶν μποσταντζίδων ὅπου ἦτον ἀπὸ τοὺς διορισθέντας νὰ ὑπάγουν εἰς τὸ Ἰσμαήλι τὴν ἀγιάρδισεν, καὶ ἐνδύωντάς την ἀνδρῖκια ροῦχα τὴν εἶχεν μαζῆ του ὡς γιολδάσην του, ἐγνωρίσθη δὲ παρὰ τοῦ ἰδίου καπουτάν πασᾶ, καὶ φανερωθεῖσα ἢ ὑπόθεσις εἰς τὸ κράτος του, ἐπρόσταξεν νὰ κρεμασθοῦν αὐτὴ τε (πρᾶγμα ὅπου σπανίως ἀκολουθεῖ εἰς αὐτὴν τὴν ἐπικράτειαν) καὶ ἐκεῖνος ὅπου τὴν ἀγιάρδισεν, προσθέττοντας τὸ κράτος του, ὅτι ἀπὸ τοιούτους στρατιώτας χρείαν δὲν ἔχει.

80r

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐκρέμασαν καὶ ἓνα Κατζίβε-
λον, ὅστις κατεγράφη τρὶς φοραῖς εἰς ἐξόδους στρα-
τευμάτων, ἐπῆρε καὶ τὰ ἄσπρα ὁποῦ ἐδίδοντο, καὶ
δὲν εὐγῆκεν ἐκστρατεύων μὲ καμμίαν, ὅθεν ἀποδει-
χθείσης τῆς κλοπῆς καὶ ἀπάτης του, τὸν ἐκρέμασαν.

Διωρίσθη καὶ ὁ Μεχμέτ πασᾶς ὁ γαμβρὸς τοῦ
μακτούλη Χαμήτ πασᾶ, ὁ εἰς τὰ Δαρδανέλια μουχα-
φίζης, καὶ σερασκέρης τῆς Ἄσπρης Θαλάσσης, ὅχι
ὅμως νὰ σηκωθῆ ἐκεῖθεν, ἀλλὰ νὰ εἶναι εἰς τὸ με-
ϊγιέτι του, οἱ ἔξω σερασκέριδες, δηλαδὴ ὁ Κιοσὲ
Μουσταφᾶ πασᾶς ὁ Τζατάλτζαλη κεχαγιάς ὁποῦ
ἐκτύπησε τὸν Λάμπρον εἰς τὸ Μπογάζι τῆς Ἄνδρου,
καὶ Ἄλῃ καπουτὰν σερασκέρης τῶν τζεζάγιερλιδων,
καὶ ὁ Τζελεμπάκογλου Κῶος, ὁ περὶ τὴν Κῶν σερα-
σκέρης, διὰ νὰ μὴν εἶναι αὐτοκέφαλοι καὶ ἀτακτοῦν
εἰς τὴν Ἄσπρην Θάλασσαν, τζερεμλεδίζοντες τὰ νη-
σιά ἐπὶ διαφόροις προφάσεσιν.

|| Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἐσήκωσαν καὶ τὸν
Μουσταφᾶ πασᾶν ἀπὸ τὸ Μπέηκοζι, τὸν ἄνδρα τῆς
Σάχ σουλτάνας κάμνοντές τον τεκαγιούτι, νὰ κα-
θήσῃ δηλαδὴ εἰς τὸ ἐγιούπι εἰς τὸ σαράγι τῆς σουλ-
τάνας, καὶ διώρισαν εἰς τὸ Μπεήκοζι μουχαφίζης
τὸν Κολτζάκ Μουσταφᾶ ἀγὰν καπουτζίμπασην,
ὄντα προπρῶην μποσταντζίμπασην.

80v

|| τῇ ιζ^η: ἡμέρα Δευτέρα

Ἐπέστρεψεν καὶ ὁ σιλικτάρ ἀγᾶς ἀπὸ τὸ ὄρδι, ὄντινα
ἐπῆγεν τὸ κράτος του διὰ καϊκίου τριῶν τζιφτῶν τε-
μπντίλι εἰς τὸν Κεγατχανάν, καὶ τὸν ἀντάμωσεν,
ἔλεγεν δὲ ὅτι καθ' ἣν ἡμέραν ἔφθασεν ἀπὸ τὸ ὄρδι,
ἐπέστρεψεν καὶ ὁ ὑπέρτατος ἀπὸ τὸ Ῥουστζούκι,
ὅπου εἶχεν προῦπάγει μόνος του σεπουκμπάρης ἐπι-
φέρων ἕως 6000 στράτευμα, διὰ νὰ ἐπεξεργασθῆ
μετὰ τὴν εἰς Γκίργκιοβον ἦπταν τῶν Γερμανῶν τὰ
πρακτέα. Ἐλεγεν δὲ ὁ σιλικτάρ ἀγᾶς ὅτι τάχα οἱ
Γερμανοὶ νὰ συνεποσοῦντο εἰς 20000, καὶ ὅτι νὰ

81r

ἀπώλεσαν εἰς τὸν τόπον τῆς μάχης περίπου τὰς 5000
σολδάτους, καὶ 21 τόπια, ἐξ ὧν τρία πολλὰ μεγάλα,
ἤγουν πολιορκίας.

τῆ ιθ^η: *ἡμέρα Τετράδη*

Ἐγινεν μερικὸς μουσαβερὲς εἰς τὴν Πόρταν.

τῆ κ^η: *ἡμέρα Πέμπτη*

Ἐγινεν κομφερέντζα ἤγουν μουκιαλεμές εἰς τὸν Κε-
ράτχαναν μετὰ τοῦ πρέσβεως τῆς Προυσίας, καὶ
φαίνεται ὅτι τὸν ἐζήτησαν τὴν ρατιφικατζιόνε τῶν
συνθηκῶν, ὡσὰν ὁποῦ ἔφθασεν ἡ διορία, καὶ θέλει
ἐρωτηθῆ διατὶ νὰ μὴν κάμη κανένα χερεκιέτι μέχρι
τοῦδε ὁ ῥήγας του, κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν του. Ἦλθε
καὶ εἰδησις ὅτι κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας, ἦλθεν εἰς
τὸ ὄρδι καὶ ὁ περίφημος Σέργιος Λασκάρου ἐκ μέ-
ρους τῶν Ῥώσων, ἐκτὸς τοῦ ἄλλου ὀφικιαλίου
ὁποῦ διέτριβεν ἐκεῖσε μετὰ τῶν ἀπεσταλμένων ἐκ
μέρους τῶν Γερμανῶν.

|| τῆ κα^η: *ἡμέρα Παρασκευῆ*

81v

Ἐγινεν ἄζλι παρὰ καιρὸν ὁ ρούμελη καζιασκέρης
Ἀσῆρ ἐφένδης, ὅστις καὶ ἐξωρίσθη εἰς τὸ Καστά-
μπολλου, ἔγινεν δὲ ρούμελη καζιασκέρης ὁ Μουστα-
φάμπεης ὁ υἱὸς τοῦ Μολλάμπεη ἀπὸ χάλια Ἀναδό-
λης. Καὶ Ἀναντόλ καζιασκερῆς ὁ Ἀμπδουλλάχμολ-
λᾶς Ταταρτζήκζαδὲς ὁ προπρώην ὀρντοῦ καδιση.

τῆ κβ^η: *ἡμέρα Σαββάτω*

Περὶ πέμπτην ὥραν τῆς νυκτὸς ξημερώνοντας Κυ-
ριακῆ, ἠκολούθησεν ἕνας σεισμὸς μέτριος, περὶ τὰς
πεντέμισυ ἄλλος μετριώτερος, καὶ ἄλλος εἰς τὰς ἕξ.
Καὶ ἕτερος εἰς τὰς ὀκτώμισυ τὸ πουρνὸ σφοδρότε-
ρος.

|| Ὁ Σελῆμ πασᾶς κατατρεχθεὶς πρὸ καιροῦ
ἐλ ἀντινδὰν παρὰ τοῦ Νουμάνμπεη, ὡσὰν ὁποῦ εἶχεν

82r

παρακινήσει τούς προκρίτους τῆς Θεσσαλονίκης νὰ κάμουν ἰλάμι καὶ νὰ φανερώσουν εἰς Βασιλεύουσαν, ὅτι τάχα ἐνέδωσεν εἰς τὸ νὰ ἐξέλθῃ ζαχιρὲς ἐκεῖθεν καὶ νὰ δοθῇ εἰς τοὺς Γκιαουράδες, ἤδη ἦλθεν εἰδησις ὅτι ἐξωρίσθη εἰς τὴν Λίμνον καλεπένδης, κάμνοντες ῥέφι τὰ τούγια του, πέρνοντες καὶ τοὺς μαλικιανέδες του, καὶ ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του, καὶ ἐν συντόμῳ ξεγυμνώνοντές τον. Καὶ τοῦτο ἔγινεν ἀφ' οὗ ἐμεσολάβησεν δις ὑπὲρ αὐτοῦ ὁ ὑπέρτατος ἐπίτροπος, καθικετεύων θερμῶς νὰ τὸν συγχωρήσῃ τὸ κράτος του καὶ μὴν ἐνεργῶντας τὴν πρώτην προσταγὴν ὅπου ἐπῆγεν κατ' αὐτοῦ εἰς τὸ ὀρδί, ἥτις διελάμβανε νὰ τὸν σκοτώσουν, καὶ νὰ δημεύσουν τὸ τίποτές του, ἀλλὰ γράφωντας ἐδῶ ὅτι καίτοι ἔχωντας πρὸ καιροῦ παλαιὸν ματζαράν μετὰ τοῦ Σελήμ πασᾶ, παρακαλεῖ ὑπὲρ αὐτοῦ θερμῶς, διὰ νὰ μὴν τὸν προσάψουν ὅτι εἶναι νεβσανῆς, καθὼς καὶ ὁ προκάτοχός του Χασάν πασᾶς. Ὅθεν τὸν ἀπεκρίθη τὸ κράτος του, ὅτι διὰ χατήρι του τὸν χαρίζει τὴν ζωὴν του, πλὴν νὰ γίνουν ῥέφι τὰ τούγια του, καὶ νὰ τὸν πάρουν τοὺς τε μαλικιανέδες, ὑποστατικά, καὶ ὑπάρχοντά του, καὶ νὰ τὸν ἐξορίσουν εἰς τὴν Μάγουςαν. Καὶ πάλιν ξαναέγραψεν ὁ ἐπίτροπος, καὶ μόλις ἐμετρίασεν τὴν ἐξορίαν, νὰ γίνῃ εἰς τὴν Λίμνον, καὶ ὄχι ἄλλο τίποτες.

|| Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἦλθεν γράμμα τῶν ἀρχόντων Βλάχων ὅπου διατρίβουσιν εἰς τὸ Τούρνοβον, ἐν ᾧ ἐφανέρωναν πῶς ἐπῆγεν ἓνας ἄν(θρωπ)ος τοῦ Ἐντιρνὶ ποσταντζήμπαση μὲ 30 νεφέρια, καὶ ἓνας κιατίπης ἀπὸ τὸ κελαγιᾶ Καλεμι ἔχοντες βασιλικὸν ὄρισμὸν διὰ νὰ σηκώσουν τοὺς πέντε ἐξ αὐτῶν μὲ τὰς φαμελλίας των, καὶ νὰ τοὺς γκιοτουρντίσουν εἰς Ἀδριανούπολιν, δηλαδὴ τὸν Γιαννακίτζαν Βακερέσκουλον, τὸν μεγάλον ἀδελφὸν ἀπὸ τοὺς Πρανκοβάνους, τοὺς δύο υἱοὺς τοῦ Δημητράκη μπάνου Γκίκα, καὶ τὸν Μουρούζην, ὁ αὐτὸς ἄν(θρωπ)ος τοῦ ἀγᾶ τοὺς ἔδειξεν καὶ ἄλλο φερμανὶ χιτάπι εἰς τὸν

82v

Ἐδρινέ μολλασῆ, εἰς τὸν ἀγάν του, καὶ εἰς ἓνα τῶν ἐκεῖσε ἀγιάνιδων, ὅτι ἀφ' οὗ φθάσουν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν νὰ τοὺς περιποιηθοῦν, καὶ νὰ τοὺς ἐννοιάζονται. Ὅθεν ἐμίσσευσαν ἀπὸ τὸ Τούρνοβον τῇ 13ῃ Ἰουνίου ἡμέρα Δευτέρα.

|| τῇ κε': ἡμέρα Τρίτη

83r

Ἀλλαξαν ὁ Τζήλ Ἐμὶν ἀγᾶς ὁ Τερπανᾶ ἐμινῆς, ἀσθενήσας ἀπὸ τὴν μήτην του, ἥτις κινδυνεύει νὰ πέσῃ ἀπὸ γαλλικὰ πάθη. Ἐγιναν δὲ Τερπανὲ ἐμηνῆς ὁ Ἰσμαήλ ἀγᾶς, ὁ Ἰζέτ πασᾶ Καϊνῆς, ὁ καὶ τζελεμπῆ ἀγᾶς λεγόμενος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρα ἔφεραν καὶ ἀπὸ τὸ Γκίρκιοβο τοὺς αἰχμαλώτους, τοὺς ὁποίους τοὺς ἐπῆγαν εἰς τὸ πασᾶ καπουσί, καὶ τοὺς ἐπαράστησαν τῷ καϊμεκάμπασᾶ εἰς τὸ Κούμ μεϊδάνι, συννεποσοῦντο δὲ ὅλοι εἰς 54, τέσσερα τόπια τῆς καμπανίας, καὶ δύο χαβὰν τοπλαρὶ ἀπὸ τὰ μικρά. Ἐδιορίσθη δὲ καὶ ὁ ῥεκιαπ Τερτζιμανῆς Ἀλέξανδρος Καλλιμάχης μπεηζαδὲς νὰ πάρῃ τὸ τακίρι του. Καὶ εὐρέθησαν ἐξ αὐτῶν νὰ εἶναι 17 Γερμανοί, καὶ Οὕγκροι, 4 Φραντζέζοι, καὶ 2 Βενετζιάνοι, ἐξ ὧν ἓνας ὀφφικιάλος, 10 Ἀλβανίται, καὶ 16 Βλάχοι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους οἱ μὲν ἦτον βολεντίριδες, οἱ δὲ κοσάσιδες καὶ ἀραμπατζίδες, λέγουν ὅτι νὰ ἦτον καὶ ἓνας παχαρντιτζέλος, καὶ ἓνας πασᾶς, οὐστυνας ὅλους τοὺς ἐκρέμασαν τῇ ἐξῆς τὸν καθ' ἓνα εἰς κάθε μίαν πόρταν τοῦ κάστρου τῆς Πόλεως, τοὺς δὲ Γερμανοὺς καὶ Οὕγκρους ὡς αἰχμαλώτους τοὺς ἔστειλαν εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ Μπανίου. Ἀπὸ τοὺς Βλάχους ἐκρέμασαν καὶ μερικοὺς εἰς τὸ ὄρδι, ἐξ ὧν ἓνας ἦτον καὶ ὁ ἀνεψιὸς τοῦ τουφεκτζήμπαση Μαυρουδῆ, λέγεται ὅτι νὰ ἐπῆραν καὶ 1800 ἀμάξια μὲ μουχιμάτια καὶ ζαχιρέν, τὰ ὁποῖα καὶ αὐτὰ τὰ ἐκράτησαν εἰς τὸ ὄρδι.

Τοὺς δὲ Ἀλβανίτας τοὺς ἔστειλαν εἰς τὸ ὄρδι νὰ τοὺς κρεμάσουν ἐκεῖσε. Τοὺς δὲ κρεμασθέντας

ἔδω Βλάχους ῥαγιάδες τῇ ἐξῆς τοὺς ἐκατέβασαν, μετὸ νὰ ἔγινεν πολὺ κίλου κάλι μεταξὺ εἰς τὸ πλῆθος διατὶ νὰ τοὺς κρεμάσουν, καὶ νὰ τοὺς πηγαίνουν ἀγγεληδὸν εἰς τὰς πόρτας, καὶ νὰ παρίστανται ὅλοι εἰς τοῦ καθενὸς τὴν καταδίκην. Αὐτοὺς διαφόρως ἐπά || 83v
σχησεν ἢ ἔξω πόρτα ἐκ συμφώνου διὰ νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὸν θάνατον, καὶ δις ἀπήντησαν εἰς τὴν ἐξελθούσαν προσταγὴν παρὰ τοῦ κράτους του, πλὴν τρόπος δὲν ἐστάθη νὰ τὸν δυσσωπήσουν, καὶ νὰ τὸν ἐξιλεώσουν.

|| τῇ κς^η: *ἡμέρα Πέμπτη*

Ἄντάμωσεν καὶ ὁ πρέσβυς τῆς Σβεκίας μονσιοῦ < Mouradgea d'Ohsson > εἰς τὴν Πόρταν διὰ μεγαλοπρεποῦς παρατάξεως, ἐπιφέρων τὴν ῥατιφικατζιόνε τῶν συνθηκῶν ὅπου εἶχαν κάμει πρὸ δύο χρόνων, ὅθεν τὸν ἐφορέθη σαμουρόγouna βαρειὰ ἕως πέντε πουγγείων εἰς κάπι χαζανί, τὸν ἐτράβηξαν καὶ ἄτιντοναμίσικο, καὶ αὐτὸ τῆς αὐτῆς τιμῆς, ἐφόρεσαν καὶ δύο σερχατλιά κακουμόγounαις τῶ σεκρεταρίῳ, καὶ τῶ πρώτῳ δραγομάνῳ Μποτζέκ Μουράτη, τοῖς δὲ λοιποῖς καββάδια. Ἔστειλεν δὲ ὁ βασιλεὺς τῆς Σβεκίας τῶ κράτει του βαρύτατον χεντιγιέν, ἐν διαμαντένιον δακτυλίδι ἕως πεντακοσίων πουγγείων, τὸ ὁποῖον ἐστάλη μέσα τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ διὰ τοῦ δραγομάνου τῆς πόρτας μπεηζαντὲ Ἀλεξάνδρου Καλλιμάχη, καὶ διὰ τοῦ α^{ου} δραγομάνου τῶν Σβετζῶν Μουράτη, ἐνεχειρίσθη δὲ ὁ ῥηθεις χεντιγιές τῶ κιζλὰρ ἀγασῆ κατὰ τὸ σύνηθες, ὅστις ἐχάρισεν ἐκ μέρους τοῦ κράτους του χιλίους ῥουμπιέδες τῶ πρώτῳ δραγομάνῳ τῶν Σβετζῶν, καὶ πεντακόσια γρόσια τῶ ῥεκιαπ τερτζιμανῆ μπεηζαδὲ Καλλιμάχη, ἔστειλεν δὲ καὶ τῶ πρέσβει δέκα χιλιάδες φουντούκι φλουρί, ἤγουν πενήντα πουγγεῖα.

Τῇ ἐξῆς ἡμέρᾳ Παρασκευῇ ἐπῆγεν ὁ ῥεκιαπ τερτζιμανῆ ἐκ μέρους τῆς πόρτας εἰς τὸ

84r

Σταυροδρόμι διὰ νὰ συγχαρῆ τὸν ἐλτζήν, ὅστις ἰκραμέν ἔστειλε δέκα λακιέδες εἰς τὸν Τοπχανάν, καὶ τὸ ἄτι ὁποῦ τὸν ἐχαρίσθη ἀπὸ τὴν Πόρταν, καὶ τὸν ὑπεδέχθη, τὸν ἐχάρισεν δὲ καὶ μίαν ταμπακέραν διαμαντένιαν ἕως χιλίων γροσίων. Τὴν δὲ ἐρχομένην Τρίτην ἔχει νὰ ἀνταμώσῃ ὁ πρέσβυς τὸ κράτος του.

|| τῆ κη^η: *ἡμέρα Παρασκευῆ*

84v

Ἐξώρισαν καὶ τὸν Ντελὴ τζελεπώνην πρῶην μπαζιργκιάμπασην εἰς ....., μὲ τὸ νὰ κατέτρεχε πάλιν ἐλ ἀλτιντὰν τὸν χάλια μπαζιργκιάμπασην Μπαρουχάτζον.

|| τῆ κθ^η: *ἡμέρα Σαββάτω*

85r

Ἐγινεν μουκριαλεμές τοῦ βεῆς ἐφένδη μετὰ τοῦ πρέσβεως τῆς Λεχίας, εἰς τὸ Σαράϊ τοῦ Μπεμπεκιοῦ, λέγεται ὅτι νὰ ἦτον καὶ ὁ πρέσβυς τῆς Προυσίας.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἦλθεν ἀπὸ τὸ ὄρδι περὶ ἐβδόμην ὥραν τῆς ἡμέρας, καὶ ὁ τζελεμπῆ Μουσταφᾶ ἐφένδης ὁ Ἐμὴν πασᾶ καϊνής, ὁ ὁποῖος ἀφ' οὗ ἔγινεν ἄζλι ἀπὸ τὸ κεχαγιαλίκι, διωρίσθη εἰς Ἀδριανούπολιν νὰ ξεκινήσῃ στρατεύματα, καὶ ζαχιρέδες. Ἐκεῖθεν δὲ τὸν ἔφεραν ἐξαίφνης εἰς τὴν Βασιλεύουσαν, καὶ τῇ ἐξῆς τὸν ἔκαμαν βεκιὰπ κεχαγιαμπη. Ὁ δὲ βεκιὰπ κεχαγιαμπης Καμποῦρ Μουσταφάμπης διωρίσθη νὰ καθήσῃ εἰς τὸ κονάκι του.

|| Ἰούλιος

86r

τῆ β^α: *ἡμέρα Τρίτη*

Ἀντάμωσεν τὸ κράτος του (ὄντας γαλεμπὲ διβανί, καὶ λουφές) ὁ πρέσβυς τῆς Προυσίας μονσιοῦ <Κνώμπελστόρφ> καὶ ἐπρόσφερον εἰς τόπον τῆς βρατιφικατζιόνες τῶν μεταξὺ τρατάτων (μὲ τὸ νὰ εἶχεν φθάσει ἢ προθεσμία) μίαν ἐπιστολὴν τοῦ ῥηγός του, ἢ

ὅποια διελάμβανεν, ὅτι ὅλα τὰ κεφάλαια τῆς μεταξὺ τῶν δύο βασιλειῶν ἀλιάντζας ὅπου ἐτράταρεν ὁ μονσιου Δῆτζ τὰ ἐδέχθη πλὴν δὲν τὰ ὑπέγραψεν, ἐπειδὴ εἰς αὐτὸ τὸ μεταξὺ τρατάρει περὶ εἰρήνης καὶ μὲ τὰ δύο ἱμπερία μετὰ τε τῆς Ῥωσσίας καὶ τῆς Ἀουστρίας, καὶ ἐλπίζει νὰ κατορθώσῃ τὴν εἰρήνην μὲ τὴν τιμὴν τοῦ Δεβλετίου, φυλάττωντας ὅσον δυνατὸν ἐκεῖνα ὅπου ὑπεσχέθη. Ὅταν δὲ δὲν ἤθελεν κατορθωθῆ τοῦτο, ἀμέσως ὑπογράφει τὸ τρατάτον, καὶ εὐθὺς προσβάλλει εἰς τοὺς ἐχθρούς, ὡσὰν ὅπου εἶναι κατὰ πάντα ἔτοιμα, ἔχοντας 245000 στρατευμα ἔτοιμον εἰς τὰ σύνορα διὰ νὰ προσβάλουν ἀνυπερθέτως, ἐν ᾧ περιέχεται καὶ τὸ τῶν ἀλιάτων του, δηλαδή τὸ τοῦ ΧέσΚασσέλ, καὶ Ἀνοβριάνικα.

|| Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἦλθεν εἰδησις, ὅτι ἐσηκώθη τὸ βασιλικὸν ὄρδι ἀπὸ τὴν Σούμλαν διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Ῥουστζούκι, καὶ ἐκεῖθεν νὰ ἀπεράσῃ ἀντίκρυ.

86v

|| τῆ 5^η: ἡμέρα Σαββάτω

Ἐστάλη ἕνας ἄνθρωπος παρὰ τοῦ ἐνδοξοτάτου βεκιὰπ Ῥεσηῆ Ῥασήτ ἐφένδη μὲ ἐν τεςκερέν του πρὸς τὸν ὑψηλότατον αὐθέντην Ἀλέξανδρον Κωνσταντίνου Μαυροκορδάτον βοεβόδα ἐν ᾧ τὸν ἐπροσκαλοῦσεν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ κονάκι του περὶ ἐσπέραν καὶ νὰ τὸν ἀνταμώσῃ. Ὅθεν πηγαίνωντας ἡ ὑψηλότης του, τὸν εἶπεν ἡ ἐνδοξότης του, ὅτι πρὸ καιροῦ ἔγινεν σκέψις καὶ ἀπόφασις διὰ νὰ σταλθῆ ἕνας ἀπὸ τοὺς μανζίλιδες αὐθέντας τῆς Βλαχοπογδανίας νὰ διατρίβῃ εἰς τὸ ὄρδι παρὰ τῷ ὑπερτάτῳ ἐπιτρόπῳ, διὰ νὰ κορυσπονδέρῃ μὲ τοὺς ἐγκατοίκους καὶ τῶν δύο ἐπικρατειῶν, καὶ ὅσον δυνατὸν νὰ τοὺς νουθετῆ, καὶ νὰ μὴν τοὺς ἀφίνη νὰ ἐκτρέπωνται, λοιπὸν ἐνεκρίθη ἡ ὑψηλότης του ὡς πιστός, ῥαγιαπερβέρης, καὶ φιλούμενος παρὰ τῶν ἐκεῖσε ἐγκατοίκων, καὶ ἀνεφέρθη εἰς τὸ ὄρδι, καὶ ἐκεῖθεν ἐκ συμφώνου ἐκρίθη τοιοῦτος, ὅθεν τὸ ἀνέφεραν καὶ τῷ κράτει του, καὶ τὸν ἐνέκρινεν παρομοίως, διὸ καὶ

87r

διορίζεται νὰ ἐτοιμασθῆ ἐκ τοῦ προχείρου μὲ καμμιά τριανταριά ἀνθρώπους του, καὶ νὰ κινήσῃ μὲ μενζίλι εἰς τὸ ὄρδι διὰ νὰ εὐρίσκειται εἰς τὸ μεϊγιέτι τοῦ ὑπερτάτου ἐπιτρόπου, ἔπειτα ἐπῆγε || καὶ εἰς τὸ κονάκι τοῦ ῥεκιὰπ κεχαγιαμπεγη τζελεμπῆ Μουσταφᾶ ἐφένδη Ἐμηνπασᾶ καϊνῆ, καὶ τὸν εἶπεν τὰ αὐτὰ καὶ ἡ ἐκλαμπρότης του. Εἰς δὲ τὸν καϊμεκαμπασᾶν, εἶπον καὶ οἱ δύο, ὅτι εἶναι περιττὸν τὸ νὰ ὑπάγῃ, ὡσὰν ὅπου καμμία φορμαλιτὰ δὲν γίνεταί ἀπ' ἐδώ. Ἐρωτηθέντες δὲ παρὰ τῆς ὑψηλότητός του, περὶ τοῦ Νικολάμπεη Μαυρογέννη, τί ἔχει νὰ γίνῃ; Τὸν ἀπεκρίθησαν, τί σὲ μέλλει περὶ ἐκείνου, ἐκεῖνος διατρί<βει> ἤδη εἰς τὴν ..... μὲ τὸ καπιχαλί του, εἰς τὸ μεϊγιέτι τοῦ ὑψηλοτάτου Γιουσούφ πασᾶ Βίδυν σερασκερῆ.

87v

τῆ ιβ^η: ἡμέρα Παρασκευῆ

Περὶ ἐσπέραν ἐπῆγεν τὸ θεοφρούρητον ὕψος του τεπίλι καὶ ἀποχαίρετήσεν κατὰ α^{ον} εἰς τὸ κονάκι τοῦ ῥεκιὰπ κεχαγιασῆ τζελεμπῆ Μουσταφᾶ ἐφένδη Ἐμηνπασᾶ Καϊνῆ, ἔπειτα εἰς τὸν καϊμεκάμπασᾶν, καὶ ὕστερον εἰς τοῦ ῥεκιὰπ ῥεησῆ τὸ κονάκι, δηλαδὴ εἰς τὸν Ῥασῆτ ἐφένδην. Ὅλοι οἱ αὐθένται ἄκρως ἐπεριποιήθησαν τὸ ὕψος του. Ὁ γράφων ἦτον αὐτόπτης, ὡσὰν ὅπου εἶχεν ὀρφανεύσει ἀπὸ προστάτην καὶ αὐθέντην, μὲ τὸ νὰ εἶχεν ἀποθάνει πρὸ τριῶν χρόνων ὁ αὐθέντης του Κωνσταντῖνος Μουρούζης βοεβόδας, καὶ ἐπομένως προσεκωλύθη τῷ ῥηθέντι ἡγεμόνι συμβουλῆ καὶ προτροπῆ τῶν δύο ἐκλαμπροτάτων μπεγζαντέδων Μουρούζιδων. Εἰς τὸ μπαγτζέ || καπουσι τὸν ἐφύλαττεν μπινέκι ὀρδινάριον τοῦ τεσριφατζῆ ἐφένδη μὲ ἓνα τζοκαδάρην του, ὅπου ἦλθεν μὲ ψηφακενὶ μαῦρο καλπάκι καὶ μὲ μπινίσι τζόχαν, μὲ ἓνα δοῦλον του τὸν Λάζογλου λεγόμενον, πρῶην μπὰς τζοκαδάρην του, καὶ μὲ ἓν φανάρι. Ὁ δοῦλος του δὲ ἐγὼ ἐπῆγα πρὸ μισῆς ὥρας καὶ τὸν

88r

ἐφύλαττον εἰς τὸ κονάκι του βεκιὰπ κεχαγιασῆ,
ὅπου καὶ τὸν ὑπεδέχθην.

τῆ ιε': ἡμέρα Δευτέρα

Ἐδόθησαν 15000 γρόσια παρὰ τοῦ τεφτερδάρ ἐφένδη τῷ θεοφρουρήτῳ ὕψει του διὰ ἕξοδα τῆς στρατάς, ἕως οὗ ἂν κατευοδωθῆ εἰς τὸ βασιλικὸν ὄρδι.

τῆ ις': ἡμέρα Τρίτη

Περὶ ἐσπέραν ἐτοιμασθεὶς ὁ ὑψηλότατός μοι αὐθέντης Ἰωάννης Ἀλέξανδρος Κωνσταντίνου βοεβόδας, ἐμίσσευσεν ἐπ' αἰσίοις διὰ τὸ ὄρδι ἀπὸ τὸ Σελβιλίκι τοῦ ἐνδοξοτάτου Σεῆτ μπέη ἐφένδη πρώην καπουτζιλάρ κεχαγιασῆ ἔχωντας κονακτζίδες δύο δεβλέτ ταταρλερί, τὸν Χουσεὴν ἀγᾶ τοῦ Ῥασῆτ ἐφένδη (ὄντα πρότερον τοῦ Ἀμπντηπασᾶ, καὶ τὸν Χατζῆ Χασάνην, τοὺς ὁποίους μόνος τοὺς ἐζήτησεν ἢ ὑψηλότης του, καὶ τοὺς ἐσυμφώνησαν διὰ τριακόσια πενήντα γρόσια, ἐκτὸς τῶν μπακσίων τους ἀφ' οὗ κατευοδωθῆ σὺν Θεῶ εἰς τὸ βασιλικὸν ὄρδι. Ἀκολούθους δὲ εἶχεν τὸν πρῶτον του ἐξάδελφον ἄρχοντα μέγαν μπάνον Νικόλαον Μαυροκορδάτον, τὸν ἀρχηιατρόν του Γεώργιον Δεσύλλαν τὸν τζαμασιρτζῆν του Ἀναστάσην, τὸν ἰσπραύνικον τῆς κούρτης του ....., τὸν βεκίλ ... χάρτζην του ..... Λάζογλου, τὸν μπᾶς || τζοκαδάρην Γάσπαρην, 4 τζοκαδάριδες, τὸν τουτουτζῆν του Κωσταντῆν, τὸν καχφετζῆν του, ... τὸν σοφρατζῆν του Κάρπον, τὸν μπερμπέρπασῆν του Χουσεὴν ἀγᾶ, καὶ τὸν β^{ον} του ποστέλνικον Γεωργάκην Ἰουλιανόν, ἐν συντομίᾳ ὅλοι δοῦλοι δηλαδὴ καὶ γιεδικλίδες συνεποσοῦντο εἰς 24 ἀτλίδες ἐκτὸς τῶν Τατάρων. Ἐν κοτζι διὰ τὸ ὕψος του, καὶ ἐν ραντιβανὶ διὰ τὸν ἄρχον μπάνον, ἐν γκιργκιοβανίκον, καὶ πέντε σείσανάδες. Ἀνεχώρησεν δὲ ἀπὸ τὸ χανεντάνι του χωρὶς νὰ ἀποχαιρετήσῃ κανένα.

88v

Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἤλθεν ἐν κιρλαγκί-
τζί ἀπὸ τὸ Σουνεμπογαζὶ μὲ ἔγγραφα τοῦ ὑψηλοτά-
του καπουτάν πασᾶ Χουσεὴν πασᾶ διαλαμβάνοντα,
ὅτι ἀφ' οὗ ἐξῆλθεν μὲ τόνους ἀπὸ τὸ πογάζι τῆς Κων-
σταντινουπόλεως εἰς τὸ Φαναράκι μὲ τὴν φλόταν
του, περιῆλθεν ὅλα τὰ παράλια τῆς Ῥούμελης, καὶ
τοὺς λιμένας τῆς Κριμαίας, δηλαδὴ Κεφέν, Αὐλή-
ταν, || καὶ τοὺς λοιποὺς καὶ ἐκατήντησεν τῇ .... Ἰου-
λίου εἰς τὴν Ἀνάπαν, ὅπου ἀνταμώθη μετὰ τοῦ Μπα-
τάλπασᾶ υἱοῦ του τζανικλῆ Ἀλῆ πασᾶ, καὶ ἐκεῖσε
σερασκέρη, χωρὶς νὰ ἀνταμώσῃ πουθενὰ τὴν φλόταν
τῶν Ῥώσσων, καὶ διατρίψας δύο ἡμέρας ἀνεχώρη-
σεν, καὶ τῇ ὀγδόῃ Ἰουλίου, ἡμέρα Δευτέρα, τοῦ Σε-
βαλίου .., ἀνταμώθη μὲ τὴν φλόταν τῶν ἐχθρῶν με-
ταξὺ Ἀνάπας καὶ Κριμίου, συνεποσοῦτο δὲ ἡ ῤη-
θείσα φλότα εἰς ἕξ καράβια τῆς λίναιας μεγάλα 84
τοπίων καὶ κάτω, εἰς 15 φεργάδες ἀπὸ 50 καὶ κάτω,
καὶ ἄλλα μικρά, καὶ ἐπομένως συνακροτήθησαν, καὶ
ἔγινεν πόλεμος φοβερός, ὁ ὁποῖος ἐβάστασεν ὥραις
ἑπτὰ, ἕως ὅπου ἐνύκτωσεν, καὶ ἐτραβήχθησαν
ἀμφότεραι αἱ φλόται κακῶς ἔχουσαι, τὸ πασᾶ γκε-
μισὶ ὅπου ἐφέτος ἐκατέβη εἶχεν 80 μπάλαις τοπίων
μὲ τὸ νὰ τὸ περιεκύκλωσαν πέντε ἐχθρικά, εἰς αὐτὸ
παρευρέθη καὶ ὁ καπετάν πασᾶς, 250 ἐθανατώθησαν
καὶ 180 ἔμειναν λαβωμένοι ἐκ τῶν πολεμιστῶν.

89r*

αψῆ: 1790: Ἰούλιος

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ
ΑΝΘΡΩΠΩΝΥΜΙΩΝ

Αϊκατερίνα / Έκαταιρίνα:
[Αϊκατερίνη Β', 1729-
1796]: τσαρίνα τῆς Ρωσίας 27,
32

Άλῆ πασᾶς 78

Άλῆς: διοικητῆς τῶν ἀλγερινῶν
πολεμικῶν πλοίων ποὺ πολέμη-
σαν τὸν Κατσώνη 54

Άλήμπεης: υἱὸς τοῦ Καρᾶ κεχα-
γιά, ἔμπιστου συνεργάτη τοῦ Τζε-
τζαγερλῆ Χασὰν πασᾶ 22-23

Άμπδῆ πασᾶς 14, 66

Άμπντουλλάχ ἐφένδης: Ρεῆς
ἐφένδης 39

Άμπντουλλάχ μολλᾶς 51, 70

Άμπντουλχαμήτης [Άμπντουλ
Χαμήτ Α' (1725-1789)]: Σουλτά-
νος (1774-1789) 5, 15, 40-41,
44, 50, 63

Άναστάσης: ἀκόλουθος τοῦ
Ἑγεμόνα Ἀλέξανδρου Μαυροκορ-
δάτου τοῦ Δελήμπεη 77

Άντώνης ὁ Ἀστυπαλίτης 21

Άρήμπεης 66

Άρήφ Ντουβῆζαντῆς μολ-
λᾶς 2-3

Άσῆρ ἐφένδης 37-38, 70

Άχμὲτ πασᾶς: διοικητῆς τοῦ
Μπεντῆρ 21

Άχμὲτ πασᾶς: διοικητῆς τῆς
Νις 14

Βακαρέσκουλος Γιαννα-
κήτζας: μέγας σπαθάρης 16, 71

Βαλεμβοῦργε / Βάλεμπεργκ:
αὐστριακὸς δραγομάνος 25, 30
Βελῆ ἐφένδης 9

Βιτζέντζος, σινιὸρ 7

Βούλγκακοβ: [Yakov Ivanovich
Bulgakov 1743 - 1809] πρέσβης
τῆς Ρωσίας στὴν Κωνσταντινού-
πολη 6-7

Βουτεμπεργκ πριγκιπέσσα /
Ἐλισσαβέτα: [Elisabeth

Wilhelmine Luise 1767 - 1790]
σύζυγος τοῦ ἀψβούργου αὐτοκρά-
τορα Φραγκίσκου Β' 32-35

Γάσπαρης: ἀκόλουθος τοῦ Ἑγε-
μόνα Ἀλέξανδρου Μαυροκορδά-
του τοῦ Δελήμπεη 77

Γεώργης κάλφας 10, 53, 56

Γεωργουλᾶς: ποστέλνικος 11

Γιουσούφ ἀγᾶς 42, 62

Γιουσούφ πασᾶς: πρώην Μ.
Βεζύρης, στρατιωτικὸς διοικητῆς
στὸ Βιδύνη 14, 24, 33, 41, 46,
50, 56-57, 64, 76

Γιωσ(σ)έπος / Γιωσέφος /
Γιωζέπος: ὁ ἀψβούργος αὐτο-
κράτορας Ἰωσήφ Β' (1741-1790)
27-33, 45-46

Γκέϊκ [Götze, Karl Ludwig
Bogislav von 1743-1806]: στρα-
τιωτικὸς ἀκόλουθος τῆς Πρωσίας
σταλμένος ἀπὸ τὸ 1788 ὡς στρα-
τιωτικὸς σύμβουλος τῶν Ὁθω-
μανῶν 47

Γκίικας Δημητράκης: μπάνος
11 υἱοὶ αὐτοῦ 16-17, 71

Γύψ [Antoine Frédéric Hübsch
von Grossthal, Baron 1740-1814]:
πρόξενος τῆς Σαξωνίας καὶ τῆς
Δανίας στὴν Πόλη 47

- Δερβής μολλᾶς 2
 Δεσύλλας Γεώργιος: ἰατρός τοῦ Ἡγεμόνα Ἀλέξανδρου Μαυροκορδάτου τοῦ Δελήμπεη 77
 Ἐλισσαβέτα [Ludovika Elisabeth]: κόρη τοῦ ἀψβούργου αὐτοκράτορα Φραγκίσκου Β' καὶ τῆς πρώτης συζύγου του 35
 Ἐμήνμπεη ἐφένδης 14
 Ζαράλογλους Ἀπντουλλάχ πασᾶς 18
 Ἰζέτ Μεχμέτ πασᾶς 31
 Ἰζέτ πασᾶς 43-44
 Ἰμπραήμπεης 37
 Ἰμπραχήμ ἐφένδης 17, 18, 27
 Ἰουλιανὸς Γεωργιάκης: δεύτερος ποστέλνικος τοῦ Ἡγεμόνα Ἀλέξανδρου Μαυροκορδάτου τοῦ Δελήμπεη 77
 Ἰσμαήλ ἀγᾶς 72
 Ἰσμαήλ ἐφένδης 4, 18
 Ἰσμαήλ πασᾶς 14, 19
 Ἰσμαήλ πασᾶς 59
 Καλλιμάχης Ἀλέξανδρος (1737-1821): Μ. Δραγομάνος καὶ Ἡγεμόνας Μολδαβίας 43, 49, 72-73
 Καρᾶ Βεζίρης 4
 Καραγιάννης: καπετάνιος ἐκτελεσθεὶς ἀπὸ τοὺς Τούρκους κατὰ τὸ κίνημα τοῦ Κατσώνη 59
 Καρᾶ κεχαγιάς: ἔμπιστος συνεργάτης τοῦ Ἰζετζαγερλή Χασάν πασᾶ 22
 Καρακιτζάνος: καπετάνιος ἐκτελεσθεὶς ἀπὸ τοὺς Τούρκους κατὰ τὸ κίνημα τοῦ Κατσώνη 59
 Κάρπος: ἀκόλουθος τοῦ Ἡγεμόνα Ἀλέξανδρου Μαυροκορδάτου τοῦ Δελήμπεη 77
 [Κατσώνης] Λάμπρος (1752 - 1805): Ἑλληνας ἀξιωματικός τοῦ ρωσικοῦ στρατοῦ 58-60, 69
 Κεϊβάν κιράνης 66-68
 Κενὰν ἐφένδης 66
 Κιαμιλῆ ἐφένδης 37
 Κιαμήλ μολλᾶς 6
 Κιουτζούκ Χουσεὴν ἀγᾶς 9-12, 61-62, 66
 Κιουτζούκ Χουσεὴνης 18-19
 Κιουτζούκ Χασάν ἀγᾶς 18
 Κνώμπελστόρφ / Κνώδελστόρφ / Κνώντεστορφ [Friedrich Wilhelm von Knobelsdorf 1752-1820]: πρέσβης τῆς Πρωσίας στὴν Πόλη (1790-1803) 47-49, 53, 74
 Κυρίκης: πρόξενος τῆς Ραγούζας στὴν Πόλη 7
 Κωνσταντής: ἀκόλουθος τοῦ Ἡγεμόνα Ἀλέξανδρου Μαυροκορδάτου τοῦ Δελήμπεη 77
 Κωνσταντῖνος: ἄγας 11
 Λάζογλου: ἀκόλουθος τοῦ Ἡγεμόνα Ἀλέξανδρου Μαυροκορδάτου τοῦ Δελήμπεη 76-77
 Λάουδον / Λαουντόν [Ernst Gideon Freiherr von Laudon 1717-1790]: ἀρχιστράτηγος τοῦ ἀψβουργικοῦ στρατοῦ 3, 14

Λάσκαροφ Σέργιος [Sergey Lazarevich Lashkarev 1739—1814]: ρώσος διπλωμάτης και ύποστράτηγος 70

Λεοπόλδος Β΄ [Leopold II, Peter Leopold Josef Anton Joachim Pius Gotthard 1747 – 1792]: άψβούργος αυτοκράτορας 31-35, 45

Μάνος Άλέξανδρος: Μεγάλος Λογοθέτης, γαμπρός του Ήγεμόνα Κωνσταντίνου Ύψηλάντη 17, 53

Μανφρεδίνης Φρεδερίκος (1743-1829): σύμβουλος του άψβούργου αυτοκράτορα Λεοπόλδου Β΄ 45

Μαρία Τερέζα: [Maria Theresia Walburga Amalia Christina 1717 – 1780] αυτοκράτειρα του οίκου των Άψβούργων 31-33

Μάρκος: καπετάνιος έκτελεσθείς από τους Τούρκους κατά τὸ κίνημα του Κατσώνη 59

Μασλούπης Γιαννάκης: ποστέλνικος του Ν. Μαυρογένη 11

Μαυρογέναινα: Μαρία Σκαναβῆ, ἡ χήρα του Νικολάου Μαυρογένη 51

Μαυρογένης Νικόλαος (1735-1790): Ήγεμόνας Βλαχίας (1786-1790) 10-11, 15-16, 50-51, 62-64, 76

Μαυρογένης Στεφανάκης: δραγομάνος του στόλου, άνηψιός του Νικολάου 51-52

Μαυροκορδάτος Άλέξανδρος ὁ Δελήμπεης (1742-1812): Ήγεμόνας Μολδαβίας (1782-1785), γιός του Ήγεμόνα Κωνσταντίνου Μαυροκορδάτου 75-77
Μαυροκορδάτος Νικόλαος: Μέγας Μπάνος, πῶτος ἐξάδελφος του Ήγεμόνα Άλέξανδρου Μαυροκορδάτου του Δελήμπεη 77

Μαυρουδῆς 72

Μαχμούτμπεης 8, 17-18, 40, 66

Μαχμούτ πασαῶς 10, 48

Μεχμέτ πασαῶς: σερασκέρης του Αἰγαίου Πελάγους με ἔδρα τὰ Δαρδανέλια 69

Μουζαφέρ άγῶς 24

Μουζγούρ άγῶς 22

Μουράτης [Antoine de Murat 1739-1813]: άρμένιος δραγομάνος τῆς σουηδικῆς πρεσβείας στην Πόλη 73

Μουρούζης Άλέξανδρος (c. 1750-1816): Μ. Δραγομάνος τῆς Πύλης, Ήγεμόνας Βλαχίας και Μολδαβίας, υἱός του Ήγεμόνα Κωνσταντίνου Μουρούζη και κατοπινός προστάτης του Κ. Καρατζᾶ 71, 76

Μουρούζης Γεώργιος: Μ. Δραγομάνος, υἱός του Ήγεμόνα Κωνσταντίνου Μουρούζη 71, 76

Μουρούζης Δημήτριος: υἱός του Ήγεμόνα Κωνσταντίνου

- Μουρούζη και κατοπινός Μ. Δραγομάνος 71, 76
 Μουρούζης Κωνσταντίνος: Ἡγεμόνας Μολδαβίας, πατέρας τοῦ Ἀλέξανδρου, τοῦ Γεωργίου καὶ τοῦ Δημήτριου, προστάτης τοῦ Καρατζᾶ 76
 Μουσταφᾶ Γ' (1717-1774): σουλτάνος (1757-1774) 18, 24
 Μουσταφᾶ ἀγᾶς 58, 61
 Μουσταφᾶ ἀγᾶς (Κολτζάκ) 69
 Μουσταφᾶ ἐφένδης 17, 36, 63, 74-76
 Μουσταφᾶ ἐφένδης 56
 Μουσταφᾶ καπετάνος 44
 Μουσταφᾶ πασᾶς: γαμβρὸς τοῦ Σελήμ Γ' 3, 10, 69
 Μουσταφᾶ πασᾶς: σερασκέρης τοῦ Αἰγαίου, πολέμησε τὸν Κατσώνη 58-59, 69
 Μουσταφάμπεης 18, 26, 51, 70, 74
 Μπατάλ πασᾶς 30, 54, 78
 Μπεκῆρ ἀγᾶς 13, 25-26
 Μπεκῆρ πασᾶς 43
 Μπεκῆρ Χασάν ἐφένδης 36
 Μπεμπεῆ Χασάν ἐφένδης 14
 Μπηλάλ ἀγᾶς 24
 Μπραγκοβάνος / Πρανκοβάνος Μανολάκης: μέγας λογοθέτης 16, 71
 Μπραγκοβάνος Νικόλαος: μέγας βεστιάρης 16
 Νεμίντ ἐφένδης 30
 Νικόλαος: σπαθάρης 11
 Νουμάνμπεης 17, 21, 70
 Ντερβῆς μολλᾶς 24
 Ντήτζ/ Ντίτζ / Δήτζ [Heinrich Friedrich von Diez 1751-1817]: πρέσβης τῆς Πρωσίας στὴν Πόλη (1784-1790) 9, 17, 20, 23, 26-29, 38, 46-48, 57, 75
 Ντούζουγλους: χρυσοχόος 6
 Ντουρῆρ ἐφένδης 14
 Ὁμῆρ ἐφένδης 15-18, 36, 66
 Ὁσμάν ἐφένδης 63
 Ὁσμάν Ἰζέτμπεης 2-3
 Ὁσμάν πασᾶς: διοικητὴς τοῦ Βελιγραδίου 14
 Ὁσμάν πασᾶς: διοικητὴς τοῦ Γκίοργκεβου 65
 (Οὐ)ρουστζουκλουῦ Τζελεμπῆ ἀγᾶς: Πατέρας τοῦ Μ. Βεζύρη Σερῆφ Χασάν πασᾶ Οὐρουστζουκλουῦ 15, 40-41, 46
 Πάγκαλης: δραγομάνος τῆς πρωσικῆς πρεσβείας στὴν Κωνσταντινούπολη 46
 Παλαμίδης Μωραΐτης 48
 Πετράκης (σαράφης) 63
 Πιζάνης Νικόλαος: πρῶτος δραγομάνος τῆς ρωσικῆς πρεσβείας στὴν Πόλη 7
 Ποτέμκην / Ποτέμκιν [Grigory Aleksandrovich Potemkin 1739-1791]: ἀρχιστράτηγος, πρίγκιπας καὶ εὐνοούμενος τῆς Αἰκατερίνης Β' 13-14, 19, 25-26

- Ποτόβτζκης / Ποτότζκης
[Franciszek Piotr Potocki 1745–1829]: πολωνός πρέσβης στην Πόλη 30, 37, 41, 43, 50
΄Ραήκ Άλῆ έφένδης 24, 26, 29, 48-49
΄Ρασήτ / ΄Ρασίτ / ΄Ρεσήτ έφένδης: άναπληρωτής ρεής έφένδης 6-9, 17, 20, 23, 26-27, 37-38, 49-53, 75-77
Ρεσήτ Μουσταφᾶ έφένδης 36, 39, 42
΄Ρεσήτ Σουλεϊμάν έφένδης 13
΄Ρεφῆ μολλᾶς 10
΄Ρουστέμ άγᾶς 19, 62, 66
΄Ρωμανός Γεωργάκης: άξιωματοῦχος τοῦ Ν. Μαυρογένη 11
Σαήτμπεης / Σεήτμπεης 8, 23, 37, 51
Σαλήχ πασᾶς: πρώην άναπληρωτής Μ. Βεζύρης, στρατιωτικός διοικητής στην Βοσνία 3, 9-10, 14
Σαμπήτ Χαλήμ έφένδης 58
Σαχάκης / Σαχάνης: σαράφης τοῦ Μ. Βεζύρη Χασάν πασᾶ Τζε(τ)ζαγερλιῆ 39, 52
Σαχῆ(μ)π έφένδης 37-38, 51
Σε(γ)ήτ Άχμέτ πασᾶς: γαμβρός τοῦ Σελήμ Γ΄ 3, 9
Σεήτμπεη εφένδης 23, 77
Σελήμ Γ΄ (1761 – 1808): Σουλτάνος (1789-1807) 41
Σελήμ πασᾶς 14, 43, 70-71
Σεμσηντήνμπεης 10, 22
Σερῆφ έφένδης: πρώην σεχουλισλάμης 24
Σητζκῆ έφένδης 27
Σιλικτάραγας 41
Σκαναβῆς Νικόλαος: μπάνος άδελφός τῆς συζύγου τοῦ Ν. Μαυρογένη, υἱός τοῦ τραπεζίτη Δημητρίου Σκαναβῆ 11
Σουλεημάν άγᾶς 20
Σουλεημάνμπεης: άδελφός τοῦ Μ. Βεζύρη Γιουσούφ πασᾶ 41, 52
Σουρρέ έμινῆς έφένδης 15
Σουτζος Μιχάλβοδας (1730-1803): ΄Ηγεμόνας Μολδαβίας καί Βλαχίας 50
Στίρμερ: άυστριακός δραγομάνος, γαμβρός τοῦ δραγομάνου Τέστα 25, 30
Στάχρεμβέργκ (Starhemberg): ΄Υπῆρξε ό πιό άφοσιωμένος άυλικός τοῦ άψβούργου άυτοκράτορα ΄Ιωσήφ Β΄, ό όποιος τόν άναβίβασε στην τάξη τῶν πριγκίπων (Reichsfürsten) 35
Ταχῆρμπεης 15
Τεκφούρ πασᾶς: διοικητής τοῦ Άκκερμαν 11
Τέστα ό Κουτσός: μέλος μίας άπό τίς σπουδαιότερες οικογένειες φραγκολεβαντίνων δραγομάνων τῆς Κωνσταντινουπόλεως 25
Τεφήκ έφένδης 48
Τζαίρογλους / Τζαῆρογλους 18, 22-23, 66

Τζαννέτος Ἰωάννης: Μ. Λογοθέτης τοῦ Μαυρογένη, ὁ ὁποῖος πέρασε στὴν ὑπηρεσία τῶν Ρώσων μόλις αὐτοὶ εἰσέβαλαν στὴν Βλαχία 11

Τζελάτ Μαχμούτ Χασεκῆς 19, 41

Τζελεμπάκογλου: σερασκέρης τῆς Κῶ 69

Τζήλ Ἐμὶν ἀγάς 72

Τζούρογλου 10, 13-14, 19

Τουγκούτ [Johann Amadeus Franz de Paula Freiherr von Thugut 1736-1818]: διπλωμάτης τῶν Ἀψβούργων, ἐχρημάτισε πρέσβης στὴν Πόλη καὶ σὲ ἄλλες πρωτεύουσες 26

Τουρναβιώτης Παπάζογλου Δημητράκης: ἀξιωματοῦχος τοῦ Ν. Μαυρογένη 62

Ἵψηλάντης Ἀλέξανδρος (1724-1807): Ἡγεμόνας Μολδαβίας καὶ Βλαχίας, παπποὺς τῶν Ἵψηλάντηδων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης 6, 53

Ἵψηλάντης Κωνσταντῖνος (1760-1816): Ἡγεμόνας Μολδαβίας καὶ Βλαχίας, πατέρας τῶν Ἵψηλάντηδων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης 17

Φετζῆ Μεχμέτμπεης 49

Φετζῆ Σουλεϊμάν πασᾶς 15, 48-49

Φετζουλάχ / Φεϊζουλλάχ ἐφένδης 48, 63

Φερχάτ πασᾶς: ἀνώτατος στρατολόγος τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας στὰ Βαλκάνια 2

Φιλιππέσκουλος: μπάνος 17
Φουρτούνας: καπετάνιος, ἐμπορικὸς συνέταιρος τοῦ Μ. Βεζύρη Χασάν πασᾶ Τζε(τ)ζαγερλή 38-39, 52

Φραντζῆσκος Α΄ [Francis I 1708-1765]: ἀψβούργος αὐτοκράτορας 31

Φραντζῆσκος [Francis II 1768-1835]: ἀρχιδούκας, υἱὸς τοῦ ἀψβούργου αὐτοκράτορα Λεοπόλδου Β΄ καὶ αὐτοκράτορας ἀπὸ τὸ 1792 32

Χαϊρουλλάχ ἐφένδης 15

Χακκήμπεης 15-17, 27, 66

Χαμήτ / Χαμήτης: σουλτάνος βλ. Ἄμπντοῦλ Χαμήτ Α΄
Χαμήτ πασᾶς 13, 25, 43-44, 69

Χαμήντζαντές ἐφένδης: σεχουλισλάμης 2, 15, 52, 63

Χαντζερῆς Κωστάκης: δραγομάνος τοῦ στόλου καὶ Ἡγεμόνας Βλαχίας 53

Χασάν ἀγάς 18, 41

Χασάν ἐφένδης 14-15, 24, 29, 36, 66

Χασάν πασᾶς: 39-41, 57

Χασάν πασᾶς: Μ. Βεζύρης ἀπὸ τὸν Μάιο ἕως τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1789 9-13, 40-42

Χασάν πασᾶς (Οὐ)ρουστζουκλοῦ (Σεγήτ): Μ. Βεζύρης ἀπὸ

τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1790 μέχρι τὸν θάνατό του στὶς 12 Φεβρουαρίου 1791 40, 46-48
 Χασὰν πασᾶς Τζε(τ)ζαγε-
 λῆς [1713-1790]: ὀθωμανὸς ἀρχιναύαρχος καὶ μεγάλος βεζύ-
 ρης. Ὁ ἰσχυρότερος διβανλῆς κατὰ τὴν περίοδο ἀνάμεσα στοὺς δύο ἐπὶ Αἰκατερίνης ρωσοτουρκι-
 κοὺς πολέμους, προστάτης τοῦ Νικολάου Μαυρογένη. Κατὰ τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1790 προβιβά-
 στηκε ἀπὸ διοικητῆς τοῦ Ἰσμαη-
 λίου σὲ Μ. Βεζύρη θέση ποὺ δια-
 τήρησε ἕως τὸν θάνατό του (30
 Μαρτίου 1790) 9-12, 14-16, 18-
 22, 25, 30, 36-39, 41-44, 48-
 50, 52, 62, 71
 Χατζῆ Γεγὲν πασᾶς: Μ. βεζύ-
 ρης 58
 Χατζῆ Χασάνης 77

Χορσῆτ ἐφένδης 15
 Χουσεὴν ἀγᾶς 42, 77
 Χουσεὴν πασᾶς (1757-1803):
 ὀθωμανὸς ἀρχιναύαρχος 7, 44,
 49, 54-56, 60, 64, 78
 Bouligny, Juan de (1726-
 1798): πρέσβης τῆς Ἰσπανίας
 στὴν Πόλη ἀνεπίσημος (1779-
 1782) καὶ ἐπίσημος (1782-1793)
 8
 Dedem, Frederik Gijsbert
 van (1743-1820): πρέσβης τῆς
 Ὁλλανδίας στὴν Πόλη (1785-
 1820) 49
 [Gustav III (1746 - 1792):
 βασιλιάς τῆς Σουηδίας (1771-
 1792)] 73
 Mouradgea d'Ohsson (1740
 - 1807): Πρέσβης τῆς Σουηδίας
 στὴν Πόλη 37, 53, 73

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ
ΤΟΠΩΝΥΜΙΩΝ

- Ἄδριανούπολη 2, 4, 71-74
 Ἀθῆναι 59
 Ἄκκερμάνι / Ἄκκερμαν :
 Πόλη στὴν Οὐκρανία σήμερα
 (Bilhorod-Dnistrovskiy), στὰ νο-
 τιοδυτικὰ τῆς χώρας, στὴν Μαύρη
 Θάλασσα 11, 24-25
 Ἄμποῦργο: Ἄμβοῦργο 57
 Ἀνάπα: Πόλη στὴν νότια Ρωσία
 σήμερα, (Krasnodar Krai), στὴν
 ἀκτὴ ἀπέναντι ἀπὸ τὰ ἀνατολικά
 παράλια τῆς χερσονήσου τῆς Κρι-
 μαίας 30, 48-49, 54-55, 78
 Ἀνάπλιοι: Νάπλιο 59
 Ἄνδρος 59-60, 69
 Ἀντάϊκεμπήρ / Ἀντᾶς: Νέα
 Ὁρσοβα, ὄχυρὴ θέση στὸν Δού-
 ναβη ἔναντι τῆς Παλαιᾶς Ὁρσο-
 βασ, σήμερα στὴν ΝΔ Ρουμανία
 56
 Ἀραβία 2-3, 15
 Ἄσπρη Θάλασσα: Αἰγαῖο Πέ-
 λαγος 50, 58-59, 62, 69
 Αὐλήτα: Σεβαστούπολη, πόλη-
 λιμάνι στὴν ΝΔ Κριμαία 78
 Βάρνα: Πόλη στὴν Ἀνατολικὴ
 Βουλγαρία, τὸ σπουδαιότερο λι-
 μάνι τῆς χώρας στὴν Μαύρη Θά-
 λασσα 12, 61
 Βαρσάβι: Βαρσοβία 30
 Βελιγράδι / Μπελιγράδι 3,
 14, 24
 Βενετία 30-31, 47
 Βεσσαραβία: κατὰ βάση στὴν
 σημερινὴ Δημοκρατία τοῦ Μόλ-
 δοβα. Μέχρι τὶς ἀρχές τοῦ 19^{ου}
 αἰώνα ἀποτελοῦσε τὸ ἀνατολικὸ
 τμήμα τῆς ἡγεμονίας τῆς Μολδα-
 βίας 25
 Βιδίни / Βιδύни: Πόλη λιμάνι
 στὴν νότια ὄχθη τοῦ Δούναβη. Σή-
 μερα βρίσκεται στὴν ΒΔ Βουλγα-
 ρία 13-15, 41, 56, 62-64
 Βιέν(ν)α 30-31, 35, 45
 Βλαχία 16, 26, 50
 Βουκουρέστι 11, 26-27
 Γαλάτζι: Πόλη λιμάνι στὸν Δού-
 ναβη, σήμερα στὴν Ἀνατολικὴ
 Ρουμανία 20
 Γαλ(λ)ιτζία: Ἐπαρχία σήμερα
 στὴν Δ Οὐκρανία. Πῆρε τὸ ὄνομά
 της ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα Halych.
 Ἐκεῖ βρίσκεται καὶ τὸ Λβῶφ (Λε-
 ὀπολη) 28
 Γιάσι: Ἰάσιο, ἡ πρωτεύουσα τῆς
 Μολδαβίας. Σήμερα στὴν δυτικὴ
 Ρουμανία 25-27, 29
 Γκίργκιοβο: Πόλη λιμάνι στὴν
 βόρεια ὄχθη τοῦ Δούναβη, στὴν Ν
 Βλαχία. Σήμερα στὴν Ν Ρουμανία
 (Giurgiu) 11, 65, 69
 Δάντζκα: Danzig, τὸ γερμανικὸ
 ὄνομα τοῦ σημερινοῦ Gdańsk τῆς
 Πολωνίας 28
 Δαρδανέλια / Τζανὰκ Κα-
 λεσί (Çanakkale) 44, 69
 Διμότειχον 20
 Ἐζρούμι: Ἐρζερούμ 49
 Εὐριπος: Εὐβοία 59
 Θεσσαλον(ε)ίκη 14, 21, 30,
 43, 71

Ίμπραήλα: Βραΐλα, πόλη λιμάνι στον Δούναβη, υπό όθωμανικό έλεγχο τον 18^ο αιώνα, στην Α Ρουμανία σήμερα απέναντι από το Γαλάτσι 20-22

Ίσμαήλι / Ίσμαΐλι / Ίσμαήλη: Πόλη-λιμάνι της Βεσσαραβίας στο Δέλτα του Δούναβη, σήμερα στην ΝΔ Ουκρανία 12-14, 20, 46, 56, 61, 68

Ίσπανία 8

Ίωάννινα 2

Καβ(β)άκια: Πόλη στην Ανατολική Θράκη 3

Καβάρνα: Πόλη στην Ανατολική Βουλγαρία, στα παράλια της Μαύρης Θάλασσας 12

Καλλίπολη 44

Καράνσεμπές: Πόλη στην Δ Ρουμανία, κοντά στην Τιμισοάρα 33, 46

Κάρυστος 60

Κεφές: Θεοδοσία, πόλη-λιμάνι στην ΝΑ Κριμαία 78

Κεσάνι: Πόλη στην έπαρχία Άδριανούπολης στην Ανατολική Θράκη 6

Κιουτάχια 2-3, 9, 14, 19

Κουμπάνι: Ποταμός στην νότια Ρωσία σήμερα (Krasnodar Krai), στην ακτή απέναντι από τα ανατολικά παράλια της χερσονήσου της Κριμαίας 54-55

Κραγιώβα: Πρωτεύουσα της Όλτενίας, στην Δ Βλαχία, σήμερα στην ΝΔ Ρουμανία 62

Κρίμι / Κριμαία: ή χερσόνησος στην Ν Ρωσία σήμερα, στον Εύξεινο Πόντο 24-25, 28-29, 78
Κύπρος 42, 67-68

Λεχία: Πολωνία 28

Λίμνος: Λήμνος 71

Λόγκκος: Πόλη στο Βανάτο, σήμερα Δ Ρουμανία 46

Μαγκάλια: Πόλη στην Ανατολική Βουλγαρία, στα παράλια της Μαύρης Θάλασσας 12

Μάγουσα: Άμμώχωστος 61, 71

Μαρμαρά (θάλασσα) 68

Μαρόκ / Φέζ 8

Ματζίνι / Ματτίν: Κωμόπολη στην Α Ρουμανία σήμερα, ανατολικά της Βραΐλας 3

Μαύρη Θάλασσα 7, 12, 44, 49, 60, 64

Μετέωρα 16-17

Μεχέδια: Περιοχή στην ΝΔ Ρουμανία 33, 46

Μολδαβία 6, 24-26, 30

Μπενδέρι / Μπεντέρι / Μπενδέρη: Bender (ρουμανική ονομασία Tighina). Πόλη στην δυτική πλευρά του ποταμού Δνείστερου, σήμερα στην Α Δημοκρατία του Μόλδοβα (Βεσσαραβία) 13-14, 18, 22, 24-25, 66

Μπερλίνο: Βερολίνο 30, 58

Μπόσνα / Πόσνα: Βοσνία 10, 14, 24, 48

Μπραμπάν 34

Μωριάς / Μωρέας 22, 30, 43, 48, 50, 59

- Νίς(σ)ι / Νύσση: Ἡ Νίς τῆς Σερβίας 3, 14
 Νίστρος: Δνεΐστερος 25
 Νόβι: Πόλη στὴν Βοσνία 24
 Ὁζοῦ: Ochakov, σημαντικό φρούριο κοντὰ στὸ χεῖλος τοῦ Δνεΐστερου 24
 Ὀλτος: Ποταμὸς στὴν Βλαχία 26
 Πεΐμπᾶς: Κάτω Χῶρες 34
 Πίζα 45
 Πρίγκιπος: τὸ μεγαλύτερο τῶν Πριγκηπονήσων τῆς Προποντίδας 51, 67
 Ῥάχοβα: Πόλη στὸν Δούναβη, στὴν ΒΔ Βουλγαρία σήμερα 62
 Ῥόδος 16, 51
 Ῥούμελη: Βαλκάνια 78
 Ῥουστζούκη / Ῥουστζούκι: Πόλη στὴν Βόρεια Βουλγαρία (Rusciuk) στὴν ὄχθη τοῦ Δούναβη ἀπέναντι ἀπὸ τὸ Giurgiu τῆς Ρουμανίας 40, 46, 65, 69, 75
 Σαμπάτζ / Μποσγιουρντελένι: Φρούριο στὴν δεξιὰ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ Σάβα, σήμερα στὴν Δ Σερβία (Šabac) 24
 Σβεκία: Σουηδία 26-28
 Σέμπες: Πόλη στὴν Κ Ρουμανία σήμερα 46
 Σούμλα: Πόλη στὴν ΒΑ Βουλγαρία σήμερα (Shumen), πρωτεύουσα τοῦ ὁμώνυμου νομοῦ 3, 9-13, 21, 24, 37, 40, 44, 46-48, 65, 75
 Σόφια 3-4, 9
 Συνώπι / Σινάπι 15, 48
 Συλλίστρα: Πόλη-λιμάνι στὴν νότια ὄχθη τοῦ Δούναβη, σήμερα στὴν ΒΑ Βουλγαρία 39, 57
 Ταΐφι βλ. Ἀραβία
 Ταμάνι: Πόλη στὴν νότια Ρωσία σήμερα (Krasnodar Krai) στὴν ἀκτὴ ἀπέναντι ἀπὸ τὰ ἀνατολικά παράλια τῆς χερσονήσου τῆς Κριμαίας 54
 Τένεδος 20, 43
 Τζία: Κέα 58-60
 Τζιρίγο: Κύθηρα 59
 Τοσκάνα 33-34
 Τούρνοβον: Πόλη στὴν Κ Βουλγαρία σήμερα, στὸ μέσον περίπου τοῦ δρόμου ἀπὸ Σόφια πρὸς Βάρνα 71-72
 Ὑδρα 57
 Φιορέντζα: Φλωρεντία 31, 45
 Χές Κασσέλ: Hesse-Kassel, μαρκιονία, σήμερα στὴν Κ Γερμανία 75
 Χίος 53, 59
 Χούσι: Πόλη ΝΑ τοῦ Ἰασίου, στὴν Δ Ρουμανία σήμερα, κοντὰ στὰ σύνορα μὲ τὴν Δημοκρατία τοῦ Μόλδοβα (Huși) 25-26
 Χοτῖνι: Πόλη στὴν Β Μολδαβία, ὑπὸ ἄμεσο ὀθωμανικὸ ἔλεγχο τὸν 18^ο αἰῶνα, σήμερα στὴν Οὐκρανία (Chotin, Khotyn) 24-25

Σειρά εκδόσεων:
“Κείμενα και Μελέτες του Νεοελληνικού Διαφωτισμού”,
αρ. 3.

Κωνσταντῖνος Καρατζᾶς, Ἐφημερίδες (1789-1790),
Προλεγόμενα, μεταγραφή, σχόλια, εὔρετήρια Χαράλαμπος Ἀθ.
Μηνάογλου, Ἐργαστήριο Ἐρευνας γιὰ τὴ Νεοελληνικὴ καὶ
Συγκριτικὴ Φιλολογία, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης,
Κομοτηνὴ 2024.

Ο ΠΑΡΩΝ ΤΟΜΟΣ ΕΚΔΟΘΗΚΕ
ΜΕ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΤΟΥ ΔΗΜ. ΗΛ. ΤΖΕΛΕΠΗ,
ΜΕΛΟΥΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ
(ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2024).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:
Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ
ΕΙΝΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
([https://w.wiki/A2x\\$](https://w.wiki/A2x$))

Περιεχόμενο του παρόντος τόμου αποτελούν οι ημερολογιακές σημειώσεις του Κωνσταντίνου Καρατζᾶ του Μπάνου από 13 Ὀκτωβρίου 1789 ἕως 16 Ἰουλίου 1790. Ὁ Καρατζᾶς φαίνεται πὼς κρατοῦσε τέτοιες ημερολογιακές-χρονογραφικές σημειώσεις τουλάχιστον καθ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς ὑπαλληλικῆς σταδιοδρομίας του, ἂν δὲν εἶχε ἀρχίσει αὐτὴ τὴν πρακτικὴ νωρίτερα. Τὸ κυρίαρχο θέμα τῶν ἐδῶ ἐκδιδόμενων Ἐφημερίδων εἶναι οἱ ἐξελίξεις ποὺ σχετίζονται μὲ τὸν ρωσο-αὔστρο-ὀθωμανικὸ πόλεμο τοῦ 1787-1792, μὲ ιδιαίτερη ἔμφαση στὶς ἐσωτερικὲς ἐξελίξεις καὶ τὶς ἐναλλαγές στὰ ἀξιώματα τῶν ὀθωμανῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ρωμηῶν ἀξιωματούχων.

Ἐδῶ, λοιπόν, ἐκδίδεται τὸ μερικῶς ἀνέκδοτο χειρόγραφο τῆς συλλογῆς τοῦ Μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου ὑπ. ἀρ. 768. Τὸ χειρόγραφο ἐξέδωσε μερικῶς ὁ Ἄ. Παπαδόπουλος-Κεραμέας τὸ 1909, καθὼς ἔχασε ἓνα τμήμα τῆς μεταγραφῆς τοῦ χειρογράφου ποὺ εἶχε πραγματοποιήσει. Γιὰ αὐτὸν τὸν λόγο ἐκδίδουμε τὸ χειρόγραφο ἐκ νέου, ὥστε νὰ ἐκδοθοῦν καὶ τὰ φύλλα ποὺ ἔχουν παραμείνει ἀνέκδοτα. Σὲ αὐτὰ ξεχωρίζει μία ἐκτενέστατη παρέκβαση σχετικὰ μὲ τὸν θάνατο τοῦ ἀψβούργου αὐτοκράτορα Ἰωσήφ καὶ τὴν διαδοχὴ του ἀπὸ τὸν ἀδελφὸ του Λεοπόλδο, στὴν ὁποία ἀναλύεται ἡ διαφορετικὴ τους στάση ἀπέναντι στὴν Ρωσία καὶ τὴν Ὄθωμανικὴ Αὐτοκρατορία. Ἐπίσης, στὸ ἀνέκδοτο τμήμα τῶν Ἐφημερίδων ὁ Καρατζᾶς παρουσιάζει πολὺ ἀναλυτικὰ τὰ σχετικὰ μὲ τὴν περιουσιακὴ κατάσταση τοῦ Τζετζαγερλῆ Χασᾶν πασᾶ καὶ τὰ χρήματα καὶ κτήματά του ποὺ δημεύθηκαν μετὰ τὸν θάνατό του. Τέλος, σὲ αὐτὸ τὸ τμήμα ιδιαίτερα σημαντικὲς θεωρεῖ ὁ Καρατζᾶς καὶ τὶς ἀναφέρει διεξοδικὰ τὶς κινήσεις τοῦ Λάμπρου Κατσώνη στὸ Αἰγάιο καὶ τὰ προβλήματα ποὺ δημιούργησε στοὺς Ὄθωμανούς.

ISBN 978-618-85138-5-3

Εργαστήριο Ἐρευνας γιὰ τὴ Νεοελληνικὴ καὶ Συγκριτικὴ Φιλολογία,
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Modern Greek and
Comparative Philology Laboratory, Democritus University of Thrace